

3.000
A.P.X

Βερούνη Χαράρι

1884

ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΗΣ
ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ
ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΡΑΝΙΣΘΕΙΣΑ

ΕΚ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΩΝ

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ ΤΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

ΚΑΤ' ΕΓΚΡΙΣΙΝ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ.

ΥΠΟ

Α. Α. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ

ΚΛΗΡΗΤΟΥ ΤΟΥ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΒΑΡΒΑΚΕΙΟΥ ΑΡΧΕΙΟΥ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΔΕΚΑΤΗ ΕΒΔΟΜΗ

Μετὰ μεγάλων μεταρρυθμίσεων

Ἐν ἧ ὑπάρχουσι καὶ νέσταιρες κεχαρμημένοι νεωττὶ γεωγραφικοὶ πίνακες,

ΗΜΙΣΦΑΙΡΙΩΝ ΕΥΡΩΠΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ καὶ ΤΟΥΡΚΙΑΣ.

1883

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Π. Δ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ

ΟΔΟΣ ΑΘΗΝΑΣ ΑΡΙΘΜΟΣ 51.

1883

ΤΟΙΣ ΦΙΛΟΙΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΙΣ

Ἡ μικρὰ αὕτη Γεωγραφία συνετάχθη κατὰ τι κλινοφνωῶς τῶν προτέρων, καὶ διὰ τοῦτο χρεὸς ἔχω παραδίδων αὐτὴν εἰς τὰς χεῖρας τοῦ κοινοῦ νὰ διασαφῆσω τινὰ, τὰ ὁποῖα ἴσως θέλουσι φωνῆ δύσληπτα ἢ ἀνάρμοστα νὰ μανθάνωνται ὑπὸ παιδίων.

Ἐν πρώτοις μετεχειρίσθη ἐρωτήσεις ἐντὸς τοῦ ὅλου βιβλίου καὶ κατὰ προτροπὴν πολλῶν δημοδιδασκάλων, οἵτινες ἐκ πείρας ἐβεβαιώθησαν ὅτι ἡ ἐρώτησις εἶνε τὰ μάλα διεγερτικὴ εἰς τὴν ἀπὸ στήθους ἐκμάθησιν τῶν γεωγραφικῶν μαθημάτων.

Τὴν ὕλην αὐτῆς διήρσαα εἰς δύο, καὶ ὅσα μὲν ἐνόμισα ὅτι ὁ παῖς πρέπει ἀμέσως νὰ μάθῃ ὡς ὁ πολὺτως ἀνγκυαῖα, τὰ ἔθεσα μὲ μεγαλειότερα γράμματα, καὶ εἰς ταῦτα οἱ φίλοι διδάσκαλοι πρέπει νὰ ἐξασκῶσι πολὺ τὸν μαθητὴν· τὰ δὲ ὡς δευτέρου λόγου ἄξιζα ἐτέθησαν μὲ ψιλὰ γράμματα, καὶ δύνανται νὰ παραδίδωνται ὡς τοιαῦτα μετὰ τὴν ἐντελεῖ ἐκμάθησιν τῶν πρώτων.

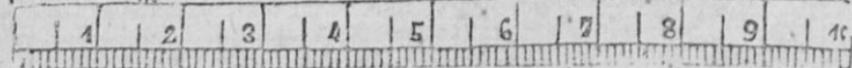
Τὸ ἱστορικὸν ἀπέφυγον διότι συγχρόνως οἱ παῖδες μανθάνουσι καὶ τὴν Ἑλληνικὴν ἱστορίαν δι' ἰδίου ἐγχειριδίου· σπανίως δὲ μεταχειρίζομαι ἱστορικὸν τι, ὅπου εἶνε ἀπολύτως ἀνγκυαῖον, ἵνα δοθῆ εἰς τὸν μαθητὴν νύξις ὅτι εἰς αὐτὸν τὸν τόπον ἐγένετο τὸ δεῖναι ἢ δεῖναι μέγα συμβεβηκός.

Μέτρον ἐκτάσεως μετεχειρίσθη τὸ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως κατὰ τὸ 1836 εἰσαχθὲν εἰς τὸ κράτος δηλ. τὸ μυριάμετρον ἢ τὴν στρονίδα (α), συνιστάμενον ἐκ δέκα βασιλικῶν σταδίων ἢ 10,000 βασιλικῶν πήχεων, τὸ ὁποῖον ἐν μεγίστῃ χρήσει εἶνε ἐν Γαλλίᾳ, πεπεισμένος ὅτι διὰ τῶν παιδίων κατ' ὀλίγον δύναται ἔτι μάλλον νὰ εἰσαχθῆ εἰς τὴν Ἑλλάδα τὸ περιπόθητον δεκαδικὸν μετρικὸν σύστημα.

Τέλος δὲ τὸ δέκατον τέταρτον τὴν γεωγραφίαν μου ταύτην ἐκδίδων ὅπως μεταφρουμισμένην εὐχομαι, ἵνα κατὰ τι καὶ αὕτη ἡ ἐκδοσις ἦνε χρήσιμος εἰς τὴν φίλην νεολαίαν τῆς πατρίδος μας.

A. A. Σ.

(α) Πρὸς καταμέτρησιν τῆς ἐκτάσεως μεταχειρίζονται οἱ γεωγράφοι τὸ γεωγραφικὸν μίλιον (=22, 843 ποδ.) σημειούμενον ὀθω 5 μίλια (=πέντε γεωγραφικὰ μίλια). Ἄλλ' ἡμεῖς τὸ δεκαδικὸν σύστημα ἀκολουθοῦντες, ὅπερ καὶ ἐν Γαλλίᾳ, μεταχειρίζομεθα διὰ μὲν τὴν καταμέτρησιν τῆς ἐκτάσεως τὸν βασιλικὸν πήχυν τοῦ ὁποῖου τὸ δέκατον εἶνε τὸ ἔξις,

τὸ στάδιον (1000 βασιλ. πήχ.), καὶ τὸ μυριάμετρον (=10000 βασιλ. πήχ.). διὰ δὲ τὴν καταμέτρησιν τῶν ἐπιφανείων τὸν τετραγωνικὸν πήχυν, τὸ τετραγωνικὸν στάδιον καὶ τὸ τετραγωνικὸν μυριάμετρον.

ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΑΙ ΓΝΩΣΕΙΣ

Α'. ΕΚ ΤΗΣ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΗΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ.

1. Ὅρισμός τῆς Γεωγραφίας καὶ σχῆμα τῆς γῆς.

Ἐρωτ. Τί λέγεται Γεωγραφία ;

Ἀπ. Γεωγραφία λέγεται ἡ περιγραφὴ τῆς Γῆς (α).

Ἐρ. Τί εἶνε ἡ Γῆ ;

Ἀπ. Ἡ γῆ εἶνε οὐράνιον σῶμα, ὡς ὁ ἥλιος, ἡ σελήνη καὶ οἱ ἄλλοι ἀστέρες.

Ἐρ. Ποῖον εἶνε τὸ σχῆμα τῆς γῆς ;

Ἀπ. Ἡ γῆ ἔχει σχῆμα στρογγύλον, ὡς τὸ πορτοκάλιον.

Ἐρ. Πῶς καταλαμβάνομεν τὴν στρογγυλότητα τῆς γῆς ;

Ἀπ. Τὴν στρογγυλότητα τῆς γῆς καταλαμβάνομεν ἐκ τοῦ ὅτι δὲν δυνάμεθα νὰ ἴδωμεν ἐπ' αὐτῆς οὔτε τὰς μεγάλας πεδιάδας, οὔτε τὰς ἐκτεταμένας θαλάσσας.

Ἐρ. Τὰ ὄρη δὲν βλάπτουσι τὴν στρογγυλότητα τῆς γῆς ;

Ἀπ. Τὰ ὄρη οὐδεμίαν βλάβην παρέχουσιν εἰς τὴν στρογγυλότητα τῆς γῆς· διότι παραβαλλόμενα αὐτὰ πρὸς τὸ χόνδρος τῆς γῆς εἶνε ὡς τὰ σπυρία ἐπὶ τοῦ φλουδίου τοῦ πορτοκαλίου.

2. Κινήσεις τῆς γῆς.

Ἐρ. Τὰ οὐράνια σῶματα κινουῦνται ;

Ἀπ. Ἐκ τῶν οὐρανίων σωμάτων ἄλλα μὲν κινουῦνται, ὡς ἡ γῆ, ἡ σελήνη, ἄλλα δὲ εἶνε ἀκίνητα, ὡς ὁ ἥλιος.

Ἐρ. Πόσας κινήσεις ἔχει ἡ γῆ ;

Ἀπ. Ἡ γῆ ἔχει δύο κινήσεις, μίαν τὴν ἰσοίαν κάμνει περὶ τὸν ἥλιον εἰς ἓν ἔτος καὶ λέγεται ἐνιαύσιος, καὶ ἄλλην τὴν ἰσοίαν κάμνει περὶ τὸν ἑαυτόν της εἰς εἴκοσι τέσσαρας ὥρας καὶ λέγεται ἡμερησία.

(α) Τὴν Γεωγραφίαν διαιροῦσιν εἰς τρία μέρη· α'. εἰς Μαθηματικὴν γεωγραφίαν, ἣτις θεωρεῖ τὴν γῆν ὡς οὐράνιον σῶμα καὶ ἐξετάζει αὐτῆς τὴν θέσιν, τὸ μέγεθος καὶ πλάτος, τὴν σχέσιν αὐτῆς πρὸς τὰ ἄλλα οὐράνια σῶματα, τὸ σχῆμα αὐτῆς καὶ τὸ μέγεθος· β'. εἰς Φυσικὴν γεωγραφίαν, ἣ ἰσοίαν κατατεύχεται περὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ φλοιοῦ τῆς γῆς, τῆς περικυκλοῦσης αὐτῆν ἀτμοσφαιρας καὶ περὶ ὧν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς ἀντικειμένων· γ'. εἰς Πολιτικὴν Γεωγραφίαν, ἣτις θεωρεῖ τὴν γῆν ὡς κατοικήθριον τοῦ ἀνθρώπου καὶ διαίρει αὐτὴν εἰς ἐπικράτειας κτλ.

Ερ. Τί παράγεται ἐκ τῶν κινήσεων τῆς γῆς;

Απ. Ἐκ τῆς περὶ τὸν ἥλιον κινήσεως τῆς γῆς παράγονται αἱ τέσσαρες ὥραι τοῦ ἔτους (ἔαρ ἢ ἀνοιξίς, θέρος ἢ καλοκαίριον, φθινόπωρον, χειμῶν), ἐκ δὲ τῆς κινήσεως περὶ τὸν ἑαυτὸν τῆς ἡμέρας καὶ ἡ νύξ.

3. Γῆνη Σφαῖρα, Χάρται γεωγραφικοί.

Ερ. Πῶς ἀπεικονίζεται ἡ γῆ;

Απ. Ἡ γῆ ἀπεικονίζεται διὰ στρογγύλου, σώματος, καὶ τοῦτο ὀνομάζεται γῆνην σφαῖρα ἢ ἀπλῶς σφαῖρα τῆς γῆς (α).

Ερ. Πῶς ἀλλοίως δυνάμεθα νὰ παραστήσωμεν τὴν γῆν;

Απ. Τὴν γῆν δυνάμεθα νὰ παραστήσωμεν καὶ ἐπὶ χαρτίου, ἐννοοῦντες αὐτὴν κεχωρισμένην εἰς δύο ἴσα μέρη, καὶ τοῦτο καλεῖται ἐπιπεδοσφαίριον ἢ κασμοσφαίριον.

Ερ. Τί λέγονται χάρται γεωγραφικοί;

Απ. Χάρται γεωγραφικοί λέγονται οἱ παριστάνοντες ἐπὶ χαρτίου εἰς ἐπίπεδον σχῆμα ἢ ὄλην τὴν γῆν ἢ μέρος αὐτῆς.

4. Ὁρίζων.

Ερ. Τί λέγεται ὀρίζων;

Απ. Ὁρίζων λέγεται ἡ κυκλικὴ ἐκείνη περιφέρεια, τὴν ὁποίαν ὁ οὐρανὸς σχηματίζει γύρω ἡμῶν, ὅταν στεκώμεθα ἐπὶ τόπου ἐλευθέρου καὶ ὑψηλοῦ.

Ερ. Εἰς πόσα μέρη διαιρεῖται ὁ ὀρίζων;

Απ. Ὁ ὀρίζων διαιρεῖται εἰς τέσσαρα μέρη καὶ τὸ μὲν μέρος ὅπου φαίνεται ὅτι ἀνατέλλει ὁ ἥλιος λέγεται Ἀνατολή, τὸ δὲ μέρος ὅπου φαίνεται ὅτι δύει λέγεται Δύσις, τὸ δὲ μέρος, τὸ ὅποιον ἔχομεν πρὸς τὰ δεξιὰ μας, ὅταν πρὸς τὸν ἥλιον ἡμεθεὶς ἐστραμμένοι Μεσημβρία ἢ Νότος, καὶ τὸ ἀντίθετον αὐτοῦ Βορρᾶς ἢ Ἄρκτος.

Ερ. Πῶς ὑποδιαιροῦνται τὰ τέσσαρα ταῦτα μέρη τοῦ ὀρίζοντος;

Απ. Τὰ τέσσαρα ταῦτα μέρη τοῦ ὀρίζοντος ὑποδιαιροῦνται εἰς ἄλλα τέσσαρα τὸ Βορειανατολικὸν μεταξὺ τοῦ βορείου καὶ τοῦ ανατολικοῦ, τὸ Βορειοδυτικὸν μεταξὺ τοῦ βορείου καὶ τοῦ δυτικοῦ, τὸ Νοτιανατολικὸν μεταξὺ τοῦ νοτίου καὶ τοῦ ανατολικοῦ, καὶ τὸ Νοτιοδυτικὸν μεταξὺ τοῦ νοτίου καὶ τοῦ δυτικοῦ.

Ερ. Πῶς σημειώνονται ἐπὶ τῶν χαρτῶν τὰ τέσσαρα μέρη τοῦ ὀρίζοντος;

Απ. Τὰ τέσσαρα μέρη τοῦ ὀρίζοντος σημειώνονται ἐπὶ τῶν

(α) Ὁ διδάσκαλος δεκνόμενος εἰς τοὺς μαθητὰς του τὴν πρῶτην καὶ λέγει εἰς αὐτοὺς ὅτι διὰ σφαῖρας τοιαύτης δυνάμεθα νὰ παραστήσωμεν τὴν γῆν.

χαρτῶν οὕτως· εἰς τὸ ἄνω μέρος αὐτῶν σημειώνεται ὁ Βορρᾶς ἢ ἡ Ἄρκτος, εἰς τὸ κάτω ὁ Νότος ἢ ἡ Μεσημβρία, εἰς τὰ δεξιά τοῦ παρατηρητοῦ ἡ Ἀνατολή καὶ εἰς τὰ ἀριστερά ἡ Δύσις.

5. Πόλοι, ἄξων τῆς γῆς.

Ερ. Τί λέγονται πόλοι;

Απ. Πόλοι λέγονται τὰ δύο σημεῖα τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς, τὰ ὅποια μένουσιν ἀκίνητα, ὅταν αὐτὴ κινῆται περὶ τὸν ἑαυτὸν τῆς, καὶ ὁ μὲν πρὸς βορρᾶν καλεῖται πόλος Βόρειος ἢ Ἀρκτικός, ὁ δὲ πρὸς νότον πόλος Νότιος ἢ Ἀνταρκτικός.

Ερ. Τί λέγεται ἄξων τῆς γῆς;

Απ. Ἄξων τῆς γῆς λέγεται ἡ νοσημένη εὐθεῖα γραμμὴ, ἣτις ἐνώγει τοὺς δύο πόλους, καὶ περὶ τὴν ὁποίαν ἡ γῆ στρέφεται εἰς εἴκοσι τέσσαρας ὥρας.

6. Κύκλοι ἐπὶ τῆς σφαίρας, μοῖραι.

Ερ. Τί λέγονται κύκλοι ἐπὶ τῆς σφαίρας;

Απ. Κύκλοι λέγονται αἱ κυκλικαὶ γραμμαὶ, τὰς ὁποίας φέρομεν ἐπὶ τῆς σφαίρας διὰ τὰ δυνάμεινα νὰ προσδιορίζωμεν τὴν θέσιν ὁποιοῦδήποτε τόπου ἐπ' αὐτῆς.

Ερ. Πόσοι εἶνε κυριώτεροι τούτων;

Απ. Κυριώτεροι τούτων εἶνε ἕξ, δύο μεγάλοι καὶ τέσσαρες μικροὶ κύκλοι.

Ερ. Ποῖοι εἶνε οἱ δύο μεγάλοι κύκλοι;

Απ. Μεγάλοι κύκλοι εἶνε·

α. Ὁ Ἰσημερινός, ὅστις ἀπέχει ἰσάκεις ἀπὸ τῶν δύο πόλων καὶ διαιρεῖ τὴν γῆν εἰς δύο ἡμισφαίρια, εἰς Βόρειον καὶ εἰς Νότιον ἡμισφαίριον· ὠνομάσθη δὲ οὕτω, διότι ἐπ' αὐτοῦ ἡ ἡμέρα εἶνε πάντοτε ἴση μὲ τὴν νύκτα.

β. Ὁ Μεσημβρινός, ὅστις διερχόμενος διὰ τῶν δύο πόλων καὶ τέμνων καθέτως τὸν Ἰσημερινὸν διαιρεῖ τὴν γῆν εἰς δύο ἴσα μέρη· ὠνομάσθη δὲ οὕτω, διότι ὅταν ὁ ἥλιος διέρχεται ἢ αὐτοῦ γίνεται μεσημέριον καθ' ἅπαντας τοὺς ὑπ' αὐτὸν τόπους.

Ερ. Εἶνε πολλοὶ οἱ μεσημβρινοί;

Απ. Οἱ μεσημβρινοὶ εἶνε ἄπειροι· ἀλλὰ πρῶτος μεσημβρινός θεωρεῖται ὁ διαιρῶν τὴν γῆν εἰς δύο ἡμισφαίρια εἰς Ἀνατολικὸν ἡμισφαίριον ἢ Παλαιὸν κόσμον καὶ εἰς Δυτικὸν ἡμισφαίριον ἢ Νέον κόσμον (α).

(α) Ἐδῶ ὁ διδάσκαλος πρέπει νὰ δείξῃ ἐπὶ τοῦ πίνακος καὶ τὰ τέσσαρα ἡμισφαίρια καὶ τὴν ὠνομάσθη τῶν μαθητῶν του νὰ τα διακρίνωσιν εὐκόλως καὶ νὰ τὰ δεικνύωσιν ἐρωτώμενοι.

Ερ. Ποιοί εἶνε οἱ τέσσαρες μικροὶ κύκλοι;

Απ. Οἱ τέσσαρες μικροὶ κύκλοι εἶνε· οἱ δύο Τροπικοὶ καὶ οἱ δύο Πολικοί, οἱ ὅποιοι εἶνε παράλληλοι τοῦ Ἰσημερινοῦ καὶ εὐρίσκονται ὁ μὲν εἰς τροπικὸς καὶ ὁ εἰς πολικὸς μεταξύ τοῦ Ἰσημερινοῦ καὶ τοῦ Βορείου πόλου, ὁ δὲ ἄλλος τροπικὸς καὶ ὁ ἄλλος πολικὸς μεταξύ τοῦ Ἰσημερινοῦ καὶ τοῦ Νοτίου πόλου.

Ερ. Πῶς ὀνομάζονται οἱ δύο τροπικοὶ κύκλοι;

Απ. Ὁ τροπικὸς, ὅστις κεῖται μεταξύ τοῦ Ἰσημερινοῦ καὶ τοῦ Βορείου πόλου ὀνομάζεται τροπικὸς τοῦ Καρκίνου, ὁ δὲ ἄλλος ὁ μεταξύ τοῦ Ἰσημερινοῦ καὶ τοῦ Νοτίου πόλου τροπικὸς τοῦ Αἰγόκερω.

Ερ. Πῶς ὀνομάζονται οἱ δύο πολικοὶ κύκλοι;

Απ. Ὁ πολικὸς κύκλος, ὅστις εἶνε περὶ τὸν Βόρειον πόλον ὀνομάζεται Βόρειος πολικὸς κύκλος, ὁ δὲ ἄλλος ὅστις εἶνε περὶ τὸν Νότιον πόλον Νότιος πολικὸς κύκλος.

Ερ. Πῶς διαιρεῖται ἕκαστος τῶν κύκλων;

Απ. Ἐκαστος κύκλος εἶτε μέγας εἶτε μικρὸς διαιρεῖται εἰς 360 ἴσα μέρη, τὰ ὅποια καλοῦνται μοῖραι.

Ερ. Αἱ μοῖραι ὑποδιαιροῦνται;

Απ. Μάλιστα αἱ μοῖραι ὑποδιαιροῦνται ἐκόστη εἰς ἑξήκοντα πρῶτα λεπτά, καὶ τούτων πάλιν ἕκαστον εἰς ἑξήκοντα δευτέρα· γράφονται δὲ οὕτω $40^{\circ} 6' 23''$ (= 40 μοῖραι, ἑξήκοντα πρῶτα λεπτά καὶ 23 δευτέρα).

Ερ. Πόσον ἀπέχουσιν οἱ τροπικοὶ τοῦ Ἰσημερινοῦ;

Απ. Οἱ τροπικοὶ κύκλοι ἀπέχουσιν ἑκάτερος ἀπὸ τοῦ Ἰσημερινοῦ $23 \frac{1}{2}$ μοίρας.

Ερ. Οἱ δὲ πολικοὶ πόσον ἀπέχουσι τῶν πόλων;

Απ. Οἱ πολικοὶ κύκλοι ἀπέχουσιν ὡσαύτως τῶν πόλων $23 \frac{1}{2}$ μοίρας.

7. Γεωγραφικὸν πλάτος καὶ μῆκος.

Ερ. Τί χρησιμεύουσιν οἱ μεγάλοι κύκλοι εἰς τὴν γεωγραφίαν;

Απ. Οἱ μεγάλοι κύκλοι χρησιμεύουσι διὰ νὰ δεῖκνῶσι τὸ πλάτος καὶ τὸ μῆκος τόπου τινὸς ἐπὶ τῆς σφαίρας.

Ερ. Τί λέγεται πλάτος;

Απ. Πλάτος λέγεται ἡ ἀπόστασις τόπου τινὸς ἀπὸ τοῦ Ἰσημερινοῦ.

Ερ. Τί λέγεται μῆκος;

Απ. Μῆκος λέγεται ἡ ἀπόστασις τόπου τινὸς ἀπὸ τοῦ πρώτου μεσημβρινοῦ.

Ερ. Γνωρίζοντες λοιπὸν τὸ μῆκος καὶ πλάτος τόπου τινὸς πῶς εὐρίσκομεν αὐτὸν ἐπὶ τῆς σφαίρας;

Απ. Ὄταν γνωρίζωμεν τὸ μῆκος καὶ πλάτος τόπου τινὸς

προσδιορίζομεν ἐπὶ τῆς σφαίρας τὴν θέσιν αὐτοῦ, ἢ ὁποία εἶνε ἐπὶ τοῦ σημείου τῆς συμπτώσεως αὐτῶν.

8. Ζῶναι ἐπὶ τῆς γῆς.

Ερ. Εἰς πόσας ζῶνας διαιρεῖται ἡ γῆ;

Απ. Ἡ γῆ διὰ τῶν τροπικῶν καὶ διὰ τῶν πολικῶν κύκλων διαιρεῖται εἰς πέντε ζῶνας, τὴν διακεκαυμένην, τὰς δύο εὐκράτους, καὶ τὰς δύο κατεψυγμένας ζῶνας.

Ερ. Ποία εἶνε ἡ διακεκαυμένη ζώνη;

Απ. Ἡ διακεκαυμένη ζώνη εἶνε ἡ εὐρισκομένη μεταξὺ τῶν δύο τροπικῶν καὶ ἔχουσα ἐν τῷ μέσῳ τὸν Ἰσημερινόν· ἐνταῦθα ἡ θερμότης εἶνε πολὺ μεγάλη.

Ερ. Ποῖαι εἶνε αἱ δύο εὐκράτοι ζῶναι;

Απ. Αἱ δύο εὐκράτοι ζῶναι εἶνε ἡ μὲν μία εἰς τὸ βόρειον ἡμισφαίριον μεταξὺ τοῦ τροπικοῦ τοῦ Καρκίνου καὶ τοῦ Βορείου πολικοῦ κύκλου, ἡ δὲ ἄλλη εἰς τὸ νότιον ἡμισφαίριον μεταξὺ τοῦ τροπικοῦ τοῦ Αἰγόκερω καὶ τοῦ Νοτίου πολικοῦ κύκλου· ἐνταῦθα ἡ ζέστη καὶ τὸ ψῦχος εἶνε συγκερασμένα.

Ερ. Ποῖαι εἶνε αἱ κατεψυγμέναι ζῶναι;

Απ. Κατεψυγμέναι ζῶναι εἶνε ἡ μὲν Βόρειος μεταξὺ τοῦ Βορείου πολικοῦ κύκλου, ἡ δὲ Νότιος μεταξὺ τοῦ Νοτίου πολικοῦ κύκλου· ἐνταῦθα τὸ ψῦχος εἶνε μέγιστον.

Β'. ΕΚ ΤΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ.

1. Διαίρεσις τῆς σφαίρας.

Ερ. Τί παρατηροῦμεν ἐν πρώτοις ἐπὶ τῆς γῆς;

Απ. Ἐν πρώτοις παρατηροῦμεν ὅτι ἡ ἐπιφάνεια τῆς γῆς συνίσταται ἐκ δύο μερῶν τῆς ξηρᾶς, ἢ ὁποία κατέχει τὸ τρίτον τῆς ἐπιφανείας τῆς, καὶ τοῦ ὕδατος, τὸ ὁποῖον καλύπτει τὰ ἐπίλοιπα δύο τρίτα αὐτῆς.

Ερ. Πῶς ὀνομάζονται τὰ μεγάλα μέρη τῆς ξηρᾶς;

Απ. Τὰ μεγάλα μέρη τῆς ξηρᾶς ὀνομάζονται ἡπειροί.

Ερ. Πόσαι εἶνε αἱ ἡπειροί;

Απ. Αἱ ἡπειροί εἶνε πέντε, ἡ Εὐρώπη, ἡ Ἀσία, ἡ Ἀφρική, αἱ ὁποῖαι ἀποτελοῦσι τὸν παλαιὸν κόσμον, καὶ ἡ Ἀμερική καὶ ἡ Νέα Ὀλλανδία ἢ Αὐστραλία, ἀποτελοῦσαι τὸν Νέον κόσμον.

Ερ. Τὰ δὲ μικρὰ μέρη τῆς ξηρᾶς πῶς ὀνομάζονται;

Απ. Τὰ μικρὰ μέρη τῆς ξηρᾶς, τὰ ὁποῖα βρέχονται πανταχόθεν ὑπὸ ὑδάτων, λέγονται νῆσοι.

Ερ. Τί λέγεται χερσόνησος;

Απ. Χερσόνησος λέγεται μέρος ξηρᾶς, τὸ ὁποῖον ἐξέχει πολὺ εἰς τὴν θάλασσαν καὶ περιλαμβάνεται ὑπ' αὐτῆς ἐκ τριῶν τοῦλάχιστον μερῶν.

Ερ. Τί λέγεται ἀκρωτήριον;

Απ. Ἀκρωτήριον λέγεται ἄκρα γῆς βραχῶδης ἐκτεινομένη πολὺ εἰς τὴν θάλασσαν.

Ερ. Τί λέγεται ἰσθμὸς;

Απ. Ἰσθμὸς λέγεται μέρος γῆς στενόν, τὸ ὁποῖον ἐνώνει δύο ξηρᾶς καὶ χωρίζει δύο θαλάσσας.

Ερ. Τί λέγεται λόφος, τί βουνόν, καὶ τί ὄρος;

Απ. Λόφος λέγεται ὑψωμα γῆς μικρόν, ἐὰν δὲ τοῦτο εἶνε ὑψηλότερον καὶ πετρῶδες τότε λέγεται βουνόν καὶ ἐὰν αὐτὸ εἶνε ὑψηλότερον τοῦ βουνοῦ ὀνομάζεται ὄρος.

Ερ. Τί λέγεται ἠφαιστεῖον;

Απ. ἠφαιστεῖον λέγεται ὄρος, τὸ ὁποῖον ἀναπέμπει κατὰ καιροὺς πῦρ, καπνόν καὶ ἄλλας ὕλας μεμιγμένας, βραστὸν ὕδωρ κτλ. αἱ δὲ ὄποι αἱ ἐπὶ τῶν κορυφῶν ἢ ἐπὶ τῶν πλευρῶν τοῦ καλοῦνται κρατῆρες.

Ερ. Τί λέγεται κορυφὴ ὄρους καὶ τί ὑπώρεια;

Απ. Κορυφὴ ὄρους λέγεται τὸ ὑψηλότερον μέρος τοῦ ὄρους, ὑπώρεια δὲ τὸ χαμηλότερον αὐτοῦ μέρος.

Ερ. Τί λέγονται πεδιάδες;

Απ. Πεδιάδες λέγονται ἐκτεταμένοι χῶροι, ἔχουσαι ἐπιφάνειαν ὀμαλὴν καὶ ἐπίπεδον.

Ερ. Τί λέγονται κοιλάδες;

Απ. Κοιλάδες λέγονται μικρὰι πεδιάδες κείμεναι μεταξὺ δύο ὄρεων.

Ερ. Τί λέγονται ὄροπέδια;

Απ. ὄροπέδια λέγονται τόποι ἐπίπεδοι, ἐκτεινόμενοι ἐπὶ ὑψώματος ἢ ἐπὶ κορυφῆς ὄρους.

Ερ. Τί λέγονται ἐρημοί;

Απ. Ἐρημοί λέγονται ἐκτεταμένοι ἄφοροι χῶροι καὶ ἀκατοίκητοι καὶ πολλάκις κεκαλυμμένοι ὑπὸ ἄμμου.

2. Διαίσεις τῶν ὑδάτων.

Ερ. Τὰ ὕδατα τὰ ἐπὶ τῆς γῆς πῶς διαίρουνται;

Απ. Τὰ ὕδατα τὰ ἐπὶ τῆς γῆς διαίρουνται εἰς δύο, εἰς ὕδατα τῆς θαλάσσης καὶ εἰς ὕδατα τῆς ξηρᾶς· καὶ ἐκ μὲν τῶν ὑδάτων τῆς θαλάσσης σχηματίζονται οἱ ὠκεανοί, ἐκ δὲ τῶν ὑδάτων τῆς ξηρᾶς αἱ πηγαί, οἱ ρύακες, οἱ ποταμοὶ καὶ αἱ λίμναι.

Ερ. Ἄριστοι εἶνε οἱ ὠκεανοί.

Απ. Οἱ ὠκεανοὶ εἶνε πέντε, οἱ ἑξῆς·

α. Ὁ Ἀτλαντικός ὠκεανός, ὅστις ἔχει τὸν παλαιὸν κόσμον πρὸς ἀνατολὰς καὶ τὸν νέον κόσμον πρὸς δυσμὰς.

β. Ὁ Μέγας ἢ Εἰρηνικός ὠκεανός, ὅστις ἔχει τὸν παλαιὸν κόσμον πρὸς δυσμὰς καὶ τὸν νέον πρὸς ἀνατολὰς.

γ. Ὁ Ἰνδικός ὠκεανός, ὅστις εἶνε τὸ μέρος τοῦ ὠκεανοῦ, τὸ ὁποῖον ἐκτείνεται μεταξύ Ἀσίας, Ἀφρικῆς καὶ Νέας Ὀλλανδίας.

δ. Ὁ Βόρειος παγωμένος ὠκεανός, ὅστις εἶνε τὸ μέρος τοῦ ὠκεανοῦ, τὸ ὁποῖον ἐκτείνεται πρὸς τὸν Βόρειον πόλον.

ε. Ὁ Νότιος παγωμένος ὠκεανός, ὅστις εἶνε τὸ μέρος τοῦ ὠκεανοῦ τὸ ὁποῖον ἐκτείνεται πρὸς τὸν Νότιον πόλον.

Ερ. Πῶς διαίρουνται οἱ ὠκεανοί;

Απ. Οἱ ὠκεανοὶ διαίρουνται εἰς θαλάσσας, κόλπους, λιμένας, ὄρμους, πορθμούς.

Ερ. Τί λέγεται θάλασσα;

Απ. Θάλασσα λέγεται μέρος ὠκεανοῦ, τὸ ὁποῖον εἰσχωρεῖ συνήθως μεταξύ ἡπείρων.

Ερ. Τί λέγεται κόλπος;

Απ. Κόλπος λέγεται μέρος θαλάσσης, τὸ ὁποῖον εἰσχωρεῖ βαθέως εἰς τὴν ξηράν.

Ερ. Τί λέγεται λιμὴν;

Απ. Λιμὴν λέγεται μικρὸς κόλπος, εἰς τὸν ὁποῖον δύνανται ἐν ἀσφαλείᾳ νὰ διαμένωσι τὰ πλοῖα καὶ νὰ μὴ προσβάλλωνται ὑπὸ τῶν ἀνέμων.

Ερ. Τί λέγεται ὄρμος;

Απ. Ὄρμος λέγεται, μικρότερος τοῦ λιμένος κόλπος ὅπου δύνανται νὰ ἀράζωσι τὰ πλοῖα.

Ερ. Τί λέγεται πορθμός;

Απ. Πορθμός λέγεται μέρος στενὸν θαλάσσης, διὰ τοῦ ὁποῖου συγκοινωνοῦσι δύο θάλασσαι.

Ερ. Τί λέγονται πηγαί;

Απ. Πηγαὶ λέγονται τὰ ὕδατα, τὰ ὁποῖα ἐξέρχονται ἐκ τῆς γῆς ἐκ τούτων σχηματίζονται οἱ ρυάκες, καὶ ἐκ τῶν ρυάκων τὰ ποτάμια.

Ερ. Τί λέγεται ποταμός;

Απ. Ποταμός λέγεται ὁ συνιστάμενος ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐκ ρυάκων καὶ ποταμιῶν καὶ χυνομενος συνήθως εἰς τὴν θάλασσαν· ἐάν δὲ χύνεται εἰς ἄλλον ποταμὸν τότε λέγεται παραπόταμος.

Ερ. Τί λέγονται ἐκβολαὶ ποταμοῦ ἢ στομιαί;

Απ. Ἐκβολαὶ ποταμοῦ ἢ στομιαὶ λέγονται τὰ μέρη, κατὰ τὰ ὁποῖα ὁ ποταμός χύνεται εἰς τὴν θάλασσαν.

Ερ. Τί λέγεται δεξιὰ καὶ τί ἀριστερὰ ὄχθη τοῦ ποταμοῦ;

Απ. Δεξιὰ ὄχθη τοῦ ποταμοῦ λέγεται ἐκεῖνη τὴν ὁποίαν ἔχομεν εἰς τὰ δεξιὰ μας, ὅταν βλέπωμεν πρὸς τὰς ἐκβολὰς τοῦ ποταμοῦ, ἡ δὲ ἄλλη λέγεται ἀριστερὰ ὄχθη.

Ερ. Τί λέγεται κοίτη τοῦ ποταμοῦ;

Απ. Κοίτη τοῦ ποταμοῦ λέγεται ὁ μεταξὺ δύο ὄχθων τόπος, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ρέουσι τοῦ ποταμοῦ τὰ ὕδατα.

Ερ. Τί λέγεται χεῖμαρρος;

Απ. Χεῖμαρρος λέγεται τὸ ποτάμιον, τὸ ὁποῖον τρέχει τὸν χειμῶνα καὶ ξηραίνεται τὸ θέρος.

Ερ. Τί λέγεται διῶρυξ;

Απ. Διῶρυξ λέγεται τεχνητὴ αὐλαξ, διὰ τῆς ὁποίας συγκοινωνοῦσι δύο ποταμοὶ πρὸς ἀλλήλους ἢ θάλασσα πρὸς θάλασσαν ἢ ποταμόν.

Ερ. Τί λέγεται λίμνη;

Απ. Λίμνη λέγεται μεγάλη ἔκτασις ὕδατος περιτριγυρισμένη ὑπὸ ξηρᾶς.

3. Ἀτμόσφαιρα, ἄνεμοι, κλίμα.

Ερ. Τί λέγεται ἀτμόσφαιρα;

Απ. Ἀτμόσφαιρα λέγεται ὁ ἀήρ, ὁ ὁποῖος περικυκλῶνει τὴν γῆν· συνίσταται δὲ ἐκ διαφόρων ἀερίων καὶ χρησιμεύει εἰς ἀναπνοὴν τῶν ἐπὶ τῆς γῆς ζώων καὶ φυτῶν.

Ερ. Τί ἐκ τῆς γῆς ἀναβαίνει εἰς τὴν ἀτμόσφαιραν;

Απ. Εἰς τὴν ἀτμόσφαιραν ἀναβαίνουν ἅπαντες οἱ ἀτμοὶ καὶ ἀναθυμιάσεις αἱ ἐξατμιζόμεναι ἐκ τῆς γῆς ὑπὸ τοῦ ἡλίου.

Ερ. Τί ἐκ τούτων σχηματίζεται;

Απ. Ἐκ τοῦ ἀτμοῦ καὶ ἐκ τῶν ἀναθυμιάσεων τούτων σχηματίζονται τὰ νέφη (σύννεφα)· ἐκ δὲ τῶν νεφῶν γίνεται ἡ βροχὴ, ἡ χιὼν, ἡ χάλαια, αἱ ἀστραπαί, αἱ βρονταὶ καὶ οἱ ἄνεμοι.

Ερ. Πόσοι εἶνε οἱ κυριώτεροι ἄνεμοι;

Απ. Οἱ κυριώτεροι ἄνεμοι εἶνε τέσσαρες· α'. ὁ Βορέας, ὁστις πνέει ἐκ τοῦ βορείου μέρους· β'. ὁ Νότος, ὁστις πνέει ἐκ τοῦ νοτίου μέρους· γ'. ὁ Ἀπηνιῶτης, ὁστις πνέει ἐξ ἀνατολῶν· δ'. ὁ Ζέφυρος ἢ Δυτικὸς ἄνεμος, ὁστις πνέει ἐκ δυσμῶν.

Ερ. Τί λέγεται κλίμα ἐνός τόπου;

Απ. Κλίμα λέγεται ὁ βαθμὸς τῆς θερμοκρασίας ἤτοι τῆς θερμότητος καὶ τοῦ ψύχους ἐκάστου τόπου.

Ερ. Τί λέγονται προϊόντα ;

Απ. Προϊόντα λέγονται ὅσα τρέφει ἢ παράγει ἡ γῆ, καὶ εἶνε ζῶα, φυτὰ καὶ ὄρυκτά.

Ερ. Τί λέγονται ζῶα ;

Απ. Ζῶα λέγονται ὅλα τὰ ὄντα, τὰ ὁποῖα ζῶσι καὶ κινούνται ἐκ τινος τόπου εἰς ἄλλον εἴτε ἐπὶ τῆς γῆς εἴτε ἐντὸς τῶν ὑδάτων.

Ερ. Τί λέγονται φυτὰ ;

Απ. Φυτὰ λέγονται ὅσα φύονται εἴτε ἐπὶ τῆς γῆς εἴτε ἐντὸς τῶν ὑδάτων, οἷον τὰ δένδρα καὶ τὰ χόρτα.

Ερ. Τί λέγονται ὄρυκτά ;

Απ. Ὄρυκτά λέγονται, ὅσα ἐξορύσσομεν ἤτοι ἐκβάλλομεν ἐκ τῆς γῆς· οἷον τὰ μέταλλα, οἱ λιθάνθρακες κτλ.

5. Ἄνθρωποι.

Ερ. Τί γνωρίζομεν ἐν γένει περὶ τῶν ἀνθρώπων ;

Απ. Ὅλοι οἱ ἄνθρωποι οἱ διεσπαρμένοι καθ' ἅπασαν τὴν γῆν ἀποτελοῦσιν ἐν μόνον γένος· διαιροῦνται ἕμως εἰς φυλάς, τῶν ὁποίων ἐπισημότεραι εἶνε πέντε, αἱ ἑξῆς·

α'. Ἡ Καυκασία ἢ λευκὴ φυλὴ· αὕτη ἔχουσα χρῶμα λευκόν, κράνιον ὠσειδῆς καὶ μακρὰ μαλλία κατοικεῖ τὴν Εὐρώπην, τὸ νότιον καὶ δυτικὸν τῆς Ἀσίας καὶ τὸ βόρειον τῆς Ἀφρικῆς.

β'. Ἡ Μογγολικὴ ἢ κιτρίνη φυλὴ, ἥτις ἔχουσα χρῶμα ὠχρόν, ῥίνα πλατεῖαν, ὀφθαλμοὺς μικροὺς καὶ λοξοὺς καὶ προεξέχοντα μῆλα τῶν παρεῖων κατοικεῖ τὸ ἐπίλοιπον μέρος τῆς Ἀσίας, μικρὸν μέρος τῆς βορείου Εὐρώπης καὶ τῆς βορείου Ἀμερικῆς καὶ μέρος τῆς Ὠκεανίας.

γ'. Ἡ Αἰθιοπικὴ ἢ μαύρη φυλὴ, ἥτις ἔχει χρῶμα μαῦρον, οὖλα καὶ κοντὰ μαλλία καὶ χεῖλη παχέα καὶ κατοικεῖ τὸ ἐπίλοιπον μέρος τῆς Ἀφρικῆς καὶ τῆς Ὠκεανίας.

δ'. Ἡ Ἀμερικανικὴ φυλὴ· αὕτη ἔχουσα χρῶμα χαλκόφαιον, μαῦρα καὶ τραχέα μαλλία καὶ κράνιον πεπιεσμένον εἰς τὰ πλάγια κατοικεῖ τὴν ἐπίλοιπον Ἀμερικὴν.

ε'. Ἡ Μαλαϊκὴ φυλὴ, ἥτις ἔχουσα χρῶμα καστανόν, στόμα μέγα, πυκνά, μαῦρα καὶ οὖλα μαλλία κατοικεῖ τὴν Αὐστραλίαν καὶ τὰς νήσους τοῦ Ἰνδικοῦ ὠκεανοῦ.

Ερ. Πόσοι λογαριάζονται οἱ ἄνθρωποι ἐπὶ τῆς γῆς ;

Απ. Ἄπαντες οἱ ἄνθρωποι οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς λογαριάζονται ὑπὲρ τὸ ἐν ὀλιόνιον καὶ τριακόσια ἑκατομμύρια.

6. Θρησκεία.

Ερ. Τί λέγεται θρησκεία;

Απ. Θρησκεία λέγεται ἡ λατρεία τοῦ ὑπερτάτου ὄντος.

Ερ. Πόσαι εἶνε αἱ κυριώτεραι θρησκεῖαι;

Απ. Αἱ κυριώτεραι θρησκεῖαι εἶνε τέσσαρες·

α. Ἡ Χριστιανική θρησκεία, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνήκουσι περὶ τὰ 350 ἑκατομ. ψυχῶν.

β. Ἡ Ἑβραϊκή, ἔχουσα περὶ τὰ 5 ἑκατ.

γ. Ἡ Μωαμεθανική, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνήκουσι περὶ τὰ 120 ἑκατ.

δ. Ἡ ἐθνική ἢ τῶν εἰδωλολατρῶν, ἣτις περιλαμβάνει ὅλους τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους.

Ερ. Πῶς διαιρεῖται ἡ χριστιανική θρησκεία;

Απ. Ἡ χριστιανική θρησκεία διαιρεῖται εἰς τρεῖς μεγάλας διαιρέσεις· τὴν Ἀνατολικὴν Ὀρθόδοξον, τὴν Δυτικὴν ἢ Καθολικὴν καὶ τὴν θρησκείαν τῶν Διαμαρτυρομένων.

7. Ἔθνος, νομαδικαὶ φυλαὶ ἢ στίφη.

Ερ. Τί λέγεται ἔθνος;

Απ. Ἔθνος λέγεται λαὸς πολιτισμένος, ὅστις ἔχει τὴν αὐτὴν καταγωγὴν, θρησκείαν καὶ γλῶσσαν, τὰ αὐτὰ ἥθη καὶ ἔθιμα καὶ κατοικεῖ συνήθως εἰς ἓν καὶ τὸ αὐτὸ μέρος τῆς γῆς.

Ερ. Ποῦ κατοικοῦσιν οἱ πολιτισμένοι λαοί;

Απ. Οἱ πολιτισμένοι λαοὶ ἔχουσι σταθερὰς διαμονὰς κατοικοῦντες εἰς οἰκίας.

Ερ. Τί λέγονται νομαδικαὶ φυλαὶ ἢ στίφη;

Απ. Νομαδικαὶ φυλαὶ ἢ στίφη λέγονται λαοὶ ἡμιβάρβαροι ἢ ὅλως ἀγριοὶ κατοικοῦντες εἰς σκηνάς, καλύβας καὶ σπήλαια.

8 Πολίτευμα.

Ερ. Τί λέγεται πολίτευμα;

Απ. Πολίτευμα λέγεται ὁ τρόπος, κατὰ τὸν ὁποῖον κυβερνᾶται ἓν ἔθνος.

Ερ. Πόσα εἶνε τὰ εἶδη τῶν πολιτευμάτων;

Απ. Τέσσαρα.

α. Ἡ Ἀπόλυτος μοναρχία, ὅταν νόμος ᾖ ἡ θέλησις τοῦ ἀπολύτου ἡγεμόνος.

β. Ἡ Συνταγματική μοναρχία, ὅταν ἀρχὴ ὁ βασιλεὺς περιοριζόμενος ὑπὸ βουλῶν ἀντιπροσωπευουσῶν τὸ ἔθνος.

γ. Τὸ Ἀριστοκρατικὸν πολίτευμα, ὅταν ἀρχωσιν εἰς ἓν ἔθνος οἱ ἀριστοί.

δ'. Τὸ Δημοκρατικὸν πολίτευμα, ἔταν ἅπας ὁ λαὸς λαμβάνη μέρος εἰς τὴν διοίκησιν τοῦ κράτους.

ΕΥΡΩΠΗ.

Ερ. Εἰς ποῖον ἡμισφαίριον ἀνήκει ἡ Εὐρώπη;

Απ. Ἡ Εὐρώπη, ὡς εἶπομεν, ἀνήκει εἰς τὸ Ἀνατολικὸν ἡμισφαίριον καὶ συνέχεται πρὸς Ἀνατολὰς μετὰ τῆς Ἀσίας.

Ερ. Εἰπέ μοι τὰ ὅρια τῆς Εὐρώπης.

Απ. Ἡ Εὐρώπη ὀρίζεται πρὸς Β.(α) ὑπὸ τοῦ Β. ὠκεανοῦ(β), πρὸς Ν. ὑπὸ τῆς Μεσογείου θαλάσσης, τοῦ Εὐξείνου πόντου καὶ τοῦ ὄρους Καυκάσου, πρὸς Α. ὑπὸ τῆς Ἀσίας, πρὸς Δ. ὑπὸ τοῦ Ἀτλαντικοῦ ὠκεανοῦ.

Ερ. Εἶνε μεγάλη ἡ Εὐρώπη;

Απ. Ἡ Εὐρώπη εἶνε ἡ μικροτέρα τῶν ἄλλων ἡπείρων, εἶνε ἔμως ἀναλόγως τῆς ἐκτάσεώς της ἡ μᾶλλον κατοικουμένη καὶ πολιτισμένη· διότι ἐν αὐτῇ αἱ τέχναι καὶ αἱ ἐπιστῆμαι ἔφθασαν εἰς τὸν ὕψιστον βαθμόν.

Ερ. Πόσος εἶνε ὁ πληθυσμὸς τῶν κατοίκων της; καὶ τίνα θρησκείαν ἔχουσιν; πόντων σχεδὸν Χριστιανῶν, πλὴν 5 ἑκατ. Μωαμεθανῶν, ἑνὸς καὶ ἡμίσεως ἑκατ. Ἑβραίων καὶ περὶ τὰς 300 χιλ. εἰδωλολατρῶν.

Ερ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα τῆς Εὐρώπης;

Απ. Τὸ κλίμα τῆς Εὐρώπης εἶνε γλυκὺ καὶ συγκερασμένον καὶ παρα πολὺ πρόσφορον πρὸς τε τὴν διανοητικὴν ἀνάπτυξιν τῶν κατοίκων καὶ πρὸς τὴν παραγωγὴν τῶν διαφορῶν αὐτῆς προϊόντων.

Ερ. Ποῖα εἶνε τὰ προϊόντα τῆς Εὐρώπης;

Απ. Ἡ Εὐρώπη ἔχουσα ἕδαφος ποικίλον παράγει ἅπαντα τὰ ἀναγκαῖα εἰς τὸν βίον τοῦ ἀνθρώπου προϊόντα, σίτον, κριθὴν, ἀραβόσιτον, γεώμηλα, βάμβακα, λινάριον, ἔχει μεταλλεῖα χρυσοῦ, ἀργύρου, σιδήρου, χαλκοῦ, μολύβδου, κασσιτέρου (καλαίτου), λιθανθράκων κτλ. κατὰ δὲ τὴν βιομηχανίαν καὶ τὸ ἐμπόριον ὑπερέχει ὅλας τὰς ἄλλας ἡπείρους.

1. Πολιτικὴ διαίρεσις τῆς Εὐρώπης.

Ερ. Εἰς πόσα κράτη διαίρεται ἡ Εὐρώπη;

Απ. Ἡ Εὐρώπη διαίρεται εἰς δεκαεπτὴ κράτη, τῶν ὁποίων

α) Ὅστω θά σημειώσωμεν ἀντὶ Βορρᾶν, Νότον, Ἀνατολᾶς Δυσμῖς.

β) Ὅστω τοῦ λοιποῦ θά σημειώσωμεν ἀνὰ Βορείου ἢ Νοτίου Παγωμένου ὠκεανοῦ.

Ἐξ εἶνε πρὸς Ν. καὶ λέγονται Μεσημβρινὰ κράτη, ὅκτω εἰς τὸ μέσον καὶ λέγονται Κεντρικὰ κράτη, καὶ τέσσαρα πρὸς Β. καὶ λέγονται Βόρεια κράτη τῆς Εὐρώπης.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ Μεσημβρινὰ κράτη τῆς Εὐρώπης;

Ἄπ. Τὰ Μεσημβρινὰ κράτη τῆς Εὐρώπης εἶνε:

α. Ἡ Ἑλλάς, πρωτ. Ἀθῆναι· ἐπισημ. πόλεις Ναύπλιον, Σπάρτη, Πάτραι, Κέρκυρα, Σύρος.

β. Ἡ Τουρκία πρὸς Β. τῆς Ἑλλάδος, πρωτ. Κωνσταντινούπολις· ἐπισ. πολ. Ἀδριανούπολις, Θεσσαλονίκη.

γ. Τὸ Μαυροβούνιον εἰς τὰ ΒΔ. τῆς Τουρκίας, πρωτ. Κεττίγνη.

δ. Ἡ Ἰταλία πρὸς Δ. τῆς Τουρκίας, πρωτ. Ῥώμη· ἐπισ. πόλ. Φλωρεντία, Νεάπολις, Παλέρμον, Τουρῖνον, Βενετία.

ε. Ἡ Ἰσπανία πρὸς Δ. τῆς Ἰταλίας, πρωτ. Μαδρίτη· ἐπισ. πόλ. Βαρκελώνη, Σεβίλλα, Γάδειρα.

ς. Ἡ Πορτογαλία πρὸς Δ. τῆς Ἰσπανίας, πρωτ. Λισβῶνα.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ Κεντρικὰ κράτη τῆς Εὐρώπης;

Ἄπ. Τὰ Κεντρικὰ κράτη τῆς Εὐρώπης εἶνε:

α. Ἡ Γαλλία εἰς τὰ Β. τῆς Ἰσπανίας, πρωτ. Παρίσιοι· ἐπισ. πόλ. Λυών, Μασσαλία, Βορδῶ.

β. Ἡ Ἑλβετία εἰς τὰ Α. τῆς Γαλλίας· ἐπισ. πόλ. Βασιλεία, Βέρνη, Γενεύη.

γ. Τὸ Βέλγιον πρὸς Β. τῆς Γαλλίας, πρωτ. Βρυξέλλαι.

δ. Ἡ Ὄλλανδία πρὸς Β. τοῦ Βελγίου, πρωτ. Χάγη· ἐπισ. πόλ. Ἀμστελῶδαμον, Ῥότερδάμη.

ε. Ἡ Γερμανικὴ αὐτοκρατορία, ἣτις περιλαμβάνει πολλὰ κράτη καὶ κεῖται πρὸς Β. τῆς Αὐστρίας· ἐπισ. πόλ. Βερολῖνον, Μόναχον, Στουτγάρδη, Δρέσδη, Λειψία, Ἀμβουῦργον.

ς. Ἡ Αὐστρία πρὸς Β. τῆς Ῥωμανίας καὶ Σερβίας, πρωτ. Βιέννη, ἐπισ. πόλ. Βράγα, Πέστα, Τεργέστη.

ζ. Ἡ Σερβία πρὸς Ν. τῆς Αὐστρίας, πρωτ. Βελιγράδιον.

η. Ἡ Ῥωμανία εἰς τὸ ΝΔ. τῆς Ῥωσσίας, πρωτ. Βουκουρέστιον· ἐπισ. πόλ. Ἰάσιον, Ἰβραήλα, Γαλάζιον.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ Βόρεια κράτη τῆς Εὐρώπης;

Ἄπ. Τὰ Βόρεια κράτη τῆς Εὐρώπης εἶνε:

α. Ἡ Μεγάλῃ Βρετανία ἢ Ἀγγλία, συνισταμένη ἐκ νήσων ἀπέναντι τῆς Γαλλίας, πρωτ. Λονδῖνον· ἐπισ. πόλ. Ἐδιμβούργον, Μαγχεστέρη, Λιβερπούλη, Δουβλίον.

β'. Ἡ Δανία πρὸς Β. τῆς Γερμανίας, πρωτ. Κοπεγχάγη.
 γ'. Ἡ Σουηδία καὶ Νορβηγία (α) πρὸς Β. τῆς Δανίας,
 πρωτ. Στοκχόλμη καὶ Χριστιανία.

δ'. Ἡ Ῥωσσία πρὸς Α. τῆς Σουηδίας, πρωτ. Πετρούπο-
 λις· ἐπισ. πόλ. Μόσχα, Βαρσοβία, Ὀδησσός.

2. Θάλασσαι, κόλποι, πορθμοὶ τῆς Εὐρώπης.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. θάλασσαι τῆς Εὐρώπης;

Ἄπ. Ἐπισ. θάλασσαι τῆς Εὐρώπης εἶνε ἡ Λευκὴ θά-
 λασσα εἰς τὰ ΒΔ. τῆς Ῥωσσίας· ἡ Βαλτικὴ θάλασσα μεταξὺ
 Σουηδίας, Ῥωσσίας, Γερμανίας καὶ Δανίας· ἡ Γερμανικὴ θά-
 λασσα μεταξὺ Σουηδίας, Ῥωσσίας, καὶ Γερμανίας ἢ θά-
 λασσα τῆς Μάγχης μεταξὺ Γαλλίας καὶ Ἀγγλίας, καὶ ἡ
 Μεσόγειος θάλασσα μεταξὺ Εὐρώπης, Ἀσίας καὶ Ἀφρικῆς.

Ἐρ. Ἐκ δὲ τῆς Μεσογείου ποῖαι θάλασσαι σχηματίζονται;

Ἄπ. Ἐκ τῆς Μεσογείου σχηματίζονται ἡ Τυρρηνικὴ θά-
 λασσα πρὸς Δ. τῆς Ἰταλίας, ἡ Ἀδριατικὴ θάλασσα πρὸς Α.
 τῆς Ἰταλίας, τὸ Ἴόνιον πέλαγος πρὸς Δ. τῆς Ἑλλάδος, τὸ
 Αἰγαῖον πέλαγος μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας, ἡ Ἰορταντὶς
 μεταξὺ Εὐρωπαϊκῆς Τουρκίας καὶ Ἀσίας, ὁ Εὐξείνιος πόντος
 μεταξὺ Ῥωμουνίας, Ῥωσσίας καὶ Ἀσίας· ἡ δὲ Μαιώτις λί-
 μνη ἢ Ἀζοφικὴ θάλασσα σχηματίζεται ὑπὸ τοῦ Εὐξείνου.

Ἐρ. Ποῖοι εἶνε οἱ ἐπισ. κόλποι τῆς Εὐρώπης;

Ἄπ. Ἐπισ. κόλποι τῆς Εὐρώπης εἶνε·

α'. Ὁ Λιβώνιος, ὁ Φιλλανδικὸς καὶ ὁ Βοθνικὸς εἰς τὴν
 Βαλτικὴν.

β'. Ὁ τοῦ Σουιδέρη εἰς τὴν Γερμανικὴν θάλασσαν.

γ'. Ὁ Οὐάσκωνικὸς πρὸς Δ. τῆς Γαλλίας, καὶ ὁ τῶν Γα-
 δείρων πρὸς Ν. τῆς Ἰσπανίας εἰς τὸν Ἀτλαντικόν.

δ'. Εἰς τὴν Μεσόγειον ὁ τοῦ Λέοντος εἰς τὸ Ν. τῆς Γαλλίας,
 ὁ τῆς Γενοῦας εἰς τὴν Ἰταλίαν, ὁ Κορινθιακὸς καὶ ὁ Σαρω-
 νικὸς εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ ὁ Φερμαϊκός· εἰς τὴν Τουρκίαν.

Ἐρ. Ποῖοι εἶνε οἱ κριώτεροι πορθμοὶ τῆς Εὐρώπης;

Ἄπ. Κυριώτ. πορθμοὶ τῆς Εὐρώπης εἶνε ὁ Σκαγεράκης ἢ
 Κατεγάτης καὶ ὁ τοῦ Σούνδου μεταξὺ Δανίας καὶ Σουηδίας,
 ὁ τοῦ Καλαὶ μεταξὺ Ἀγγλίας καὶ Γαλλίας, καὶ ὁ τῆς
 Γιβραλτάρ μεταξὺ Ἰσπανίας καὶ Ἀφρικῆς.

Ἐρ. Ποῖοι ἄλλοι πορθμοὶ εἶνε εἰς τὴν Μεσόγειον;

Ἄπ. Ὁ τῆς Μεσσηνίας μεταξὺ Ἰταλίας καὶ τῆς νήσου Σι-

α) Ἡ Σουηδία καὶ Νορβηγία λέγεται ἐπι. ἡ Σκανδιναβία.

κελίας, ὁ Ἑλλησποντος εἰς τὴν εἴσοδον τῆς Προποντίδος, καὶ ὁ Βόσπορος εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ Εὐξείνου.

3. Χερσόνησοι, νῆσοι, ἀκρωτήρια, ἰσθμοὶ τῆς Εὐρώπης.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ χερσόνησοι τῆς Εὐρώπης;

Ἄπ. Ἡ Σκανδιναυικὴ ἤτοι ἡ τῆς Σουηδίας καὶ Νορβηγίας, ἡ Γιουτλανδία εἰς τὴν Δανίαν, ἡ Ἰσπανικὴ ἤτοι ἡ τῆς Ἰσπανίας καὶ Πορτογαλίας, ἡ Ἰταλικὴ εἰς τὴν Ἰταλίαν, ἡ Ἑλληνικὴ ἢ ἡ χερσόνησος τοῦ Αἴμου, ἡ Πελοπόννησος εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ ἡ Κριμαία ἢ ἡ Ταυρικὴ εἰς τὴν Ῥωσίαν.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. νῆσοι τῆς Εὐρώπης;

Ἄπ. Ἐπισ. νῆσοι τῆς Εὐρώπης εἶνε ἡ Εὐβοία εἰς τὸ Αἰγαῖον ἢ Κρήτη, ἡ Σικελία, ἡ Κύπρος, ἡ Σαρδῶ εἰς τὴν Μεσόγειον, καὶ ἡ Βρεττανία καὶ Ἰρλανδία εἰς τὸν Ἀτλαντικόν.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ ἐπισ. ἀκρωτήρια τῆς Εὐρώπης;

Ἄπ. Ἐπισ. ἀκρωτήρια τῆς Εὐρώπης εἶνε τὸ Βόρειον πρὸς Β. τῆς Νορβηγίας, τὸ Φινιστέρον εἰς τὰ ΒΔ. τῆς Ἰσπανίας, καὶ τὸ Ταίναρον καὶ ὁ Μαλέας εἰς τὸ Ν. τῆς Πελοποννήσου.

Ἐρ. Ποῖοι εἶνε οἱ ἰσθμοὶ τῆς Εὐρώπης;

Ἄπ. Ἰσθμοὶ τῆς Εὐρώπης εἶνε ὁ Κορινθιακὸς ἐνῶντων τὴν Πελοπόννησον μετὰ τῆς Σπερσεῆς Ἑλλάδος, καὶ ὁ Περεκόπιος ἐνῶντων τὴν Κριμαίαν μετὰ τῆς λοιπῆς Ῥωσίας.

4. Ὄρη, ἡφαίστεια, ποταμοί, λίμναι τῆς Εὐρώπης.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ ἐπισ. ὄρη τῆς Εὐρώπης;

Ἄπ. Τὰ Οὐράλια μεταξὺ Εὐρώπης καὶ Ἀσίας, τὰ Σκανδιναυικὰ μεταξὺ Σουηδίας καὶ Νορβηγίας, τὰ Πυρηναῖα μεταξὺ Γαλλίας καὶ Ἰσπανίας, αἱ Ἄλπεις τὸ ὑψηλότερον ὄρος τῆς Εὐρώπης (4810 μέτρ.) εἰς τὴν Ἑλβετίαν, τὸ Ἀπεννῖνον εἰς τὴν Ἰταλίαν, τὰ Καρπάθια μεταξὺ Αὐστρίας καὶ Ῥωμανίας, καὶ ὁ Καύκασος εἰς τὰ ΝΑ. τῆς Εὐρώπης.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ ἡφαίστεια τῆς Εὐρώπης;

Ἄπ. Ἠφαίστεια τῆς Εὐρώπης εἶνε τὸ τοῦ Γεωργίου Α' παρὰ τὴν Θήραν εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὁ Οὐεσούβιος εἰς τὴν Ἰταλίαν, ἡ Αἴτην εἰς τὴν Σικελίαν καὶ ἡ Ἑκλα εἰς τὴν Ἰσλανδίαν.

Ἐρ. Ποῖοι εἶνε οἱ ἐπισ. ποταμοὶ τῆς Εὐρώπης;

Ἄπ. Ἐπισ. ποταμοὶ τῆς Εὐρώπης εἶνε ὁ Βόλγας καὶ ὁ Τάναϊς εἰς τὰ ΝΑ. τῆς Ῥωσίας ὁ Οὐίστούλας, ὁ Ἄλβις καὶ ὁ Ῥῆνος εἰς τὴν Γερμανίαν ὁ Σηκουάνας, ὁ Λεῖγερ, ὁ Γαρρύνας καὶ ὁ Ῥοδανὸς εἰς τὴν Γαλλίαν ὁ Τάγος, ὁ Γουαδίανας, ὁ Ἰβήρος εἰς τὴν Ἰσπανικὴν χερσόνησον ὁ Πάδος καὶ ὁ

Τίβερις εἰς τὴν Ἰταλίαν, καὶ ὁ Δούναβις εἰς τὴν Αὐστρίαν, Ῥωμουνίαν καὶ Τουρκίαν.

Ἐρ. Ποῖαι εἶναι αἱ ἑπισ. λίμναι τῆς Εὐρώπης;

Απ. Ἐπισ. λίμναι τῆς Εὐρώπης εἶνε ἡ Λαδόγκα καὶ ἡ Ὀνέγα εἰς τὴν Ῥωσσίαν, ἡ Βένερ καὶ ἡ Βέττερ εἰς τὴν Σουηδίαν καὶ ἡ Κωνσταντία εἰς τὴν Ἑλβετίαν.

ΜΕΣΗΜΒΡΙΝΑ ΚΡΑΤΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ.

ΕΛΛΑΣ.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ ὄρια τῆς Ἑλλάδος;

Απ. Ἡ Ἑλλάς ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τῆς Τουρκίας, πρὸς Ν. ὑπὸ τῆς Μεσογείου θαλάσσης, πρὸς Α. ὑπὸ τοῦ Αἰγαίου πελάγους, πρὸς Δ. ὑπὸ τοῦ Ἰονίου πελάγους.

Ἐρ. Ἐκ πόσων μερῶν συνίσταται φυσικῶς ἡ Ἑλλάς;

Απ. Ἡ Ἑλλάς φυσικῶς συνίσταται ἐκ τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος, τῆς Πελοποννήσου, τῶν νήσων τῶν ἐν τῷ Αἰγαίῳ, καὶ τῶν Ἰονίων νήσων.

Ἐρ. Εἰς πόσα μέρη διαιρεῖται πολιτικῶς ἡ Ἑλλάς;

Απ. Ἡ Ἑλλάς πολιτικῶς διαιρεῖται εἰς 16 νομούς, τῶν ὁποίων 6 εἶνε εἰς τὴν Στερεὰν Ἑλλάδα, 5 εἰς τὴν Πελοπόννησον, 2 εἰς τὰς νήσους τοῦ Αἰγαίου, καὶ 3 εἰς τὰς Ἰονίους νήσους· οὗτοι δὲ ὑποδιαιροῦνται εἰς 72 ἐπαρχίας, καὶ αὗται εἰς 443 δήμους.

Ἐρ. Ποιοὶ εἶνε οἱ νομοὶ τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος;

Απ. Νομοὶ τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος εἶνε· 1 ὁ τῆς Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας, πρωτ. Ἀθῆναι· 2 ὁ τῆς Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος, πρωτ. Λαμία· 3 ὁ τῆς Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας, πρωτ. Μεσολόγγιον· 4 ὁ τῆς Ἄρτης, πρωτ. Ἄρτα· 5 ὁ τῶν Τρικκάλων, πρωτ. Τρίκκαλα· 6 ὁ τῆς Λαρίσσης, πρωτ. Λάρισα.

Ἐρ. Τῆς δὲ Πελοποννήσου ποιοὶ νομοὶ εἶνε;

Απ. Νομοὶ τῆς Πελοποννήσου εἶνε· 1 ὁ τῆς Ἀργολίδος καὶ Κορινθίας, πρωτ. Ναύπλιον· 2 ὁ τῆς Ἀχαΐας καὶ Ἠλίδος, πρωτ. Πάτραι· 3 ὁ τῆς Μεσσηνίας, πρωτ. Καλάμαι· 4 ὁ τῆς Λακωνίας, πρωτ. Σπάρτη· 5 ὁ τῆς Ἀρκαδίας, πρωτ. Τρίπολις.

Ἐρ. Τῶν δὲ νήσων τοῦ Αἰγαίου ποιοὶ νομοὶ εἶνε;

Απ. Νομοὶ τῶν νήσων τοῦ Αἰγαίου πελάγους εἶνε· 1 ὁ τῆς Εὐβοίας, πρωτ. Χαλκίς· 2 ὁ τῶν Κυκλάδων, πρωτ. Σύρος.

Ερ. Εἰπέ μοι τοὺς νομοὺς τῶν Ἰονίων νήσων.

Απ. Νομοὶ τῶν Ἰονίων νήσων εἶνε· 1 ὁ τῆς Κερκύρας, πρωτ. Κέοκυρα· 2 ὁ τῆς Κεφαλληνίας, πρωτ. Ἀργαστόλιον· 3 ὁ τῆς Ζακύνθου, πρωτ. Ζάκυνθος.

Ερ. Ποιοὶ κόλποι σχηματίζονται ὑπὸ τοῦ Ἰονίου πελάγους;

Απ. Κόλποι τοῦ Ἰονίου πελάγους εἶνε ὁ Ἀμβρακικὸς εἰς τὸ ΒΔ. τῆς Ἑλλάδος· ὁ Κορινθιακός, εἰσχωρῶν μεταξὺ Πελοποννήσου καὶ Στερεᾶς Ἑλλάδος· ὁ Κυπαρισσιακός εἰς τὸ Δ. τῆς Μεσσηνίας· ὁ Μεσσηνιακός καὶ ὁ Λακωνικὸς εἰς τὸ Ν. τῆς Πελοποννήσου.

Ερ. Οἱ δὲ κόλποι οἱ σχηματιζόμενοι ὑπὸ τοῦ Αἰγαίου πελάγους ποιοὶ εἶνε;

Απ. Ὁ Ἀργολικὸς εἰς τὴν Ἀργολίδα· ὁ Σαρωνικὸς, ἐντὸς τοῦ ὁποίου κεῖται ἡ Αἴγινα, ἡ Σαλαμίς καὶ ὁ Πόρος· ὁ Μαλιακὸς πρὸς Δ. τῆς Εὐβοίας· ὁ Παγασητικὸς πρὸς Β. τῆς Εὐβοίας.

Ερ. Ποιοὶ εἶνε οἱ πορθμοὶ καὶ οἱ ἰσθμοὶ τῆς Ἑλλάδος;

Απ. Πορθμοὶ ἀξιοὶ λόγου τῆς Ἑλλάδος εἶνε ὁ τοῦ Ῥίου μεταξὺ Πελοποννήσου καὶ Αἰτωλίας, καὶ ὁ τοῦ Εὐρίπου μεταξὺ Βοιωτίας καὶ Εὐβοίας· ἰσθμὸς δὲ ὁ Κορινθιακός, ἐνῶντων τὴν Πελοπόννησον μὲ τὴν Στερεάν Ἑλλάδα.

Ερ. Ποῖα εἶνε τὰ ἐπισ. τῆς Ἑλλάδος ἀκρωτήρια;

Απ. Ἐπισ. ἀκρωτ. τῆς Ἑλλάδος εἶνε ὁ Ἀράστης εἰς τὸ Β. τῆς Κερκύρας· ὁ Λευκάτας εἰς τὸ Ν. τῆς Λευκάδος· τὸ Ἄκτιον εἰς τὴν εἰσοδὸν τοῦ Ἀμβρακικοῦ κόλπου· τὸ Ῥίον καὶ Ἀντίρριον εἰς τὸν Κορινθιακὸν κόλπον· τὸ Ταΐναρον καὶ ὁ Μάλεας εἰς τὸ Ν. τῆς Πελοποννήσου· τὸ Σούνιον εἰς τὸ ΝΑ. τῆς Ἀττικῆς· ὁ Καφηρεὺς εἰς τὸ ΝΑ. τῆς Εὐβοίας· τὸ Ἀρτεμίσιον εἰς τὸ Δ. τῆς Εὐβοίας· ἡ Σηπιάς εἰς τὸ ΝΑ. τῆς Θεσσαλίας.

Ερ. Εἰπέ μοι τὰ ὄρη τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος.

Απ. Τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος κυρίως εἶνε δύο σειραὶ ὄρεων.
α. Ἡ ἀνατολικὴ σειρά, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνήκουσι τὰ ὄρη Ὀλυμπος, Ὄσσα (Κίσσαβος), Πήλιον.

β. Ἡ δυτικὴ σειρά, τῆς ὁποίας ὄρη εἶνε ὁ Πίνδος, ἡ Ὄθρυς, ὁ Τυμφρηστός, ἡ Οἶτη, ὁ Κόραξ, ὁ Παρνασσός, ὁ Ἐλικῶν, ὁ Κιθαιρῶν καὶ ὁ Πάρνης.

Ερ. Τῆς δὲ Πελοποννήσου πόσαι σειραὶ ὄρεων εἶνε;

Απ. Εἰς τὴν Πελοπόννησον σχηματίζονται τέσσαρες σειραὶ ὄρεων, αἱ ἐξῆς·

α. Ἡ σειρά, ἣτις εἶνε εἰς τὸ ΒΑ. τῆς Πελοποννήσου καὶ

ἔχει ἐπισ. κορυφὰς τὸν Ὠλενον, τὰ Ἀροάνια καὶ τὴν Κυλλήνην.

β'. Ἡ σειρά, ἣτις εἶνε εἰς τὴν ἀνατολικὴν παραλίαν τῆς Πελοποννήσου καὶ ἔχει ἀξίας λόγου κορυφὰς τὸ Ἀρτεμίσιον, τὸ Παρθένιον καὶ τὸν Πάρνωννα.

γ'. Ἡ σειρά, ἣτις εἶνε εἰς τὸ ΝΑ. τῆς Πελοποννήσου καὶ ἔχει ἐπισ. κορυφὰς τὸ Μαίναλον καὶ τὸν Ταύγετον, τὸ ὑψηλότερον ὄρος τῆς Πελοποννήσου.

δ'. Ἡ σειρά, ἣτις εἶνε εἰς τὸ Δ. Πελοποννήσου καὶ ἔχει μεγαλειτ. κορυφὰς τὴν Φολόην, τὸ Τετράγιον καὶ τὴν Ἰθώμην.

Ερ. Εἶνε ἡφαιστειώδης χώρα ἡ Ἑλλάς;

Απ. Σχεδὸν ἅπασα ἡ Ἑλλάς εἶνε ἡφαιστειώδης ἀλλ' ἐνεργὸν ἡφαιστειον μόνον τώρα εἶνε ἐν αὐτῇ ἐπὶ νησιδίου τὸ τοῦ Γεωργίου Α' παρὰ τὴν Θήραν.

Ερ. Ποιοὶ εἶνε οἱ ἐπισ. ποταμοὶ τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος;

Απ. Ποταμοὶ ἐπισ. τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος εἶνε ὁ Πηγεῖός, ὁ μεγαλύτερος ποταμὸς τῆς Ἑλλάδος· οὗτος πηγάζων ἐκ τοῦ Λάχμωνος καὶ ποτίζων τὴν Θεσσαλίαν ἐκβάλλει εἰς τὸν Θερμαῖον κόλπον· ὁ Ἀραχθός, πηγάζων ἐκ τοῦ Πίνδου καὶ ἐκβάλλων εἰς τὸν Ἀμβρακικὸν κόλπον· ὁ Ἀχελῷος, πηγάζων ὡσαύτως ἐκ τοῦ Πίνδου καὶ ἐκβάλλων εἰς τὸ Ἴόνιον πέλαγος· ὁ Σπερχεῖός (Ἀλαμάννα), ὅστις πηγάζων ἐκ τῆς Ὄθρου ἐκβάλλει εἰς τὸν Μαλιακὸν κόλπον· ὁ Εὐήνος, ὅστις πηγάζων ἐκ τοῦ Τυμφρηστοῦ ἐκβάλλει εἰς τὸν Κορινθιακὸν κόλπον· ὁ Κηφισσός, ὅστις πηγάζων παρὰ τὴν Οἴτην χύνεται εἰς τὴν Κωπαΐδα λίμνην.

Ερ. Ποιοὶ εἶνε οἱ ἐπισ. ποταμοὶ τῆς Πελοποννήσου;

Απ. Ἐπισ. ποταμοὶ τῆς Πελοποννήσου εἶνε ὁ Πηγεῖός, πηγάζων ἐκ τοῦ Ὠλένου καὶ ἐκβάλλων εἰς τὸ Ἴόνιον πέλαγος· ὁ Ἀλφειός (Ρουφιᾶς), ὁ μέγιστος ποταμὸς τῆς Πελοποννήσου πηγάζων ἐκ τῆς πεδιάδος τῆς Μεγαλοπόλεως καὶ ἐκβάλλων εἰς τὸ αὐτὸ πέλαγος· ὁ Πάμισος, πηγάζων ἀπὸ τὸ Τετράγιον καὶ ἐκβάλλων εἰς τὸν Μεσσηνιακὸν κόλπον· ὁ Εὐρώτας, πηγάζων σχεδὸν ὅπου καὶ ὁ Ἀλφειός καὶ ἐκβάλλων εἰς τὸν Λακωνικὸν κόλπον.

Ερ. Ποιοὶ εἶνε αἱ λίμναι τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος;

Απ. Τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος λίμναι εἶνε ἡ τοῦ Ὀζηροῦ εἰς τὴν Ἀχαρνανίαν· ἡ Λυσιμαχία καὶ ἡ Τριχωνίς εἰς τὴν Αἰτωλίαν· ἡ Κωπαῖς καὶ ἡ Ἰλική εἰς τὴν Λεβαδείαν.

Ερ. Ποιοὶ εἶνε αἱ λίμναι τῆς Πελοποννήσου;

Απ. Λίμναι τῆς Πελοποννήσου εἶνε ἡ Φενεὸς (τοῦ Φονιά)

καὶ ἡ Στυμφαλίς εἰς τὴν Κορινθίαν περὶ τὴν νότιον ὑπώρειαν τῆς Κυλλήνης.

Στερεὰ Ἑλλάς.

1. Νομοὶ Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας.

Ερ. Ἐκ πόσων ἐπαρχιῶν συνίσταται ὁ νομὸς τῆς Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας;

Απ. Ἐκ ὧν ἐπαρχιῶν Ἀττικῆς, Αἰγίνης, Μεγαρίδος, Θηβῶν καὶ Λεβαδείας.

Ερ. Ποῖται εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις τῆς Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας;

Απ. Ἀθῆναι, πρωτ. τοῦ κράτους ἔχουσα λαμπρὰ ἀρχαῖα μνημεῖα εἰς τὴν Ἀκρόπολιν τὸν Παρθενῶνα, τὸν ναὸν τῆς Ἀπτέρου Νίκης, τὰ Προπύλαια καὶ τὸ Ερέχθειον ἐκτὸς δὲ τὸ Θησεῖον, τὴν λεγομένην Πύλην τῆς Ἀγορᾶς, τὸν πύργου τοῦ Κυρρήστου, τὸ μνημεῖον τοῦ Λυσικράτους, τὰ ἐρείπια τοῦ ναοῦ τοῦ Ὀλυμπίου Διός, τὸ Διονυσιακὸν θέατρον, τὸ Ὠδεῖον Ἡρώδου τοῦ Ἀττικοῦ κτλ. νέα δὲ οἰκοδομήματα τι ἀνάκτορα, τὸ πανεπιστήμιον, τὸ Ἀρσάκειον, τὸ πολιτικὸν καὶ τὸ στρατιωτικὸν νοσοκομεῖον, τὸ ὄρφανοτροφεῖον, τὸ τυφλοκομεῖον, τὸ Βαρβάκειον λύκειον, τὸ πολυτεχνεῖον, τὴν Ῥιζάρειον σχολήν, τὸ ἀρχαιολογικὸν μουσεῖον, τὴν ἀκαδημίαν, τὸ δημαρχεῖον κτλ. ἔχει δὲ καὶ πλῆθος ἐκπαιδευτικῶν καταστημάτων, πτωχοκομεῖον, βρεφοκομεῖον καὶ 64 χιλ. κατοίκων.

Πειραιεύς, ἐπίνειον τῶν Ἀθηνῶν, πόλις ἐμπορικὴ ἔχουσα πολλὰ νηματοποιεῖα, πανοποιεῖα, καθεκλῶν ἐργοστάσια καὶ γυτήρια σιδήρου, στρατιωτικὸν σχολεῖον, γυμνάσιον, καὶ 22 χιλ. κατ. Αἰγίνα νῆσος, ἔχουσα ὠραῖον κλίμα, ὁμών. πόλιν καὶ 6 χιλ. κατ. ἀσχολουμένων εἰς τὴν γεωργίαν καὶ τὴν ναυτιλίαν.

Ερ. Ποῖται ἄλλαι πόλεις ἢ κῶμαι τοῦ νομοῦ τούτου εἶνε ἄξιοι λόγου;

Απ. Μέγαρα, ἀρχαία πόλις καὶ πρωτ. τῆς Μεγαρίδος ἔχουσα 4 χιλ. κατ. ἀσχολουμένων ἤδη εἰς τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν. Κούλουρις ἢ Σαλαμίς, ἐπίσημος, διὰ τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν τῶν Ἑλλήνων κατὰ τῶν Περσῶν (480 π. Χ.). Ἐν αὐτῇ μετεφέρθη ἡδὴ ὁ βασιλικὸς ναύσταθμος.

Θῆβαι, ἀρχαία ἐπίσ. πόλις. Λεβαδεία, ἔχουσα ἀξιόλογα νηματοποιεῖα· ἀμφότεραι αὗται αἱ πόλεις εἶνε πρωτ. ἑσων. ἐπαρχιῶν. Εἰς τὴν Βοιωτίαν ἐτι ὑπῆρχον καὶ αἱ διάσημοι πόλεις Πλαταιαί, Λεσκήτρα, Θεσπιαί, Ψελατεία, Χαϊρώνεια.

2. Νομός Φθιώτιδος και Φωκίδος.

Ερ. Ἐκ πόσων ἐπαρχιῶν συνίσταται ὁ νομὸς τῆς Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος;

Απ. Ἐκ 4, τῆς Φθιώτιδος, Λοκρίδος, Δωρίδος Παρνασίδος.

Ερ. Τῆς Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος ποταεῖς εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις;

Απ. Λαμία, πρωτ. τοῦ νομοῦ ἀρχαία πόλις ἔχουσα φρούριον, γυμνάσιον καὶ 5400 κατ. Ὑπάτη, κώμη μὲ θερμὰ λουτρά. Θερμοπύλαι, ἐπίσημος θέσις διὰ τὸν ἐνταῦθα θάνατον τοῦ Λεωνίδου καὶ τῶν 300 Σπαρτιατῶν. Ἀταλάντη, πρωτ. τῆς Λοκρίδος, ὠραῖον παράγουσα σῖτον. Γαλαξειδίον ἐν τῷ Κορινθιακῷ κόλπῳ, ἐπίσ. διὰ τὸ ναυτικόν της. Ἀμφισσα (4640 κατ.), πρωτ. τῆς Παρνασίδος ἐν τερπνῇ θέσει. Κασστροί, μικρὰ κώμη ἐν ἧ σῶζονται τὰ ἐρείπια τοῦ μαντείου τῶν Δελφῶν. Λιδωρίκιον, κώμη ὀρεινή, πρωτ. τῆς Δωρίδος.

3. Νομός Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας.

Ερ. Ἐκ πόσων ἐπαρχιῶν συνίσταται ὁ νομὸς οὗτος;

Απ. Ὁ νομὸς τῆς Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας συνίσταται ἐξ 6 ἐπαρχιῶν, Μεσολογγίου, Ναυπακτίας, Τριχωνίας, Εὐρυτανίας, Βονίτσης, Βάλτου.

Ερ. Τῆς Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας ποταεῖς εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις;

Μεσολόγγιον, πρωτ. τοῦ νομοῦ ἔχουσα φρούριον ὑχυρὸν ἐνδόξως ὑπερασπισθὲν κατὰ τῶν Τούρκων καὶ 6200 κατ. Ἀγρίριον (5220 κατ.) πρωτ. τῆς Τριχωνίας. Καρπενήσιον, ἐπίσημο διὰ τὰς ἐνταῦθα συμβάσας μάχας κατὰ τῶν Τούρκων. Βόνιτσα, πρωτ. ὄμων. ἐπαρχίας εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ Ἀβραχικοῦ κόλπου. Κραβασαρᾶς, πρωτ. τοῦ Βάλτου ἐξάγουσα βαλανίδιον. Ναυπακκος, πρωτ. τῆς Ναυπακτίας ἔχουσα φρούριον καὶ καλὸν λιμένα.

4. Νομός Ἄρτης.

Ερ. Ἐκ πόσων ἐπαρχιῶν συνίσταται ὁ νομὸς οὗτος;

Απ. Ὁ νομὸς Ἄρτης συνίσταται ἐκ 2 ἐπαρχιῶν Ἄρτης καὶ Τσουμέρκων.

Ερ. Ποταεῖς εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις τοῦ νομοῦ Ἄρτης;

Απ. Ἄρτα, πρωτ. τοῦ νομοῦ ἔχουσα 5 χιλ. κατ. Ἄγγατα, πρωτ. τῶν Τσουμέρκων. Καλαρρόται, ἄλλοτε ἐπίσημ. κωμόπολις.

5. Νομός Τρικιάλων.

Ερ. Ἐκ πόσων ἐπαρχιῶν συνίσταται ὁ νομὸς οὗτος;

Απ. Ὁ νομὸς τῶν Τρικιάλων συνίσταται ἐκ 3 ἐπαρχιῶν, Τρικιάλων, Καλαμπάκας καὶ Καρδίτσης.

Ερ. Ποταεῖς εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις τοῦ νομοῦ Τρικιάλων;

Απ. Τρίκαλα, πρωτ. τοῦ νομοῦ ἔχουσα 5600 κατ. Καλαμπάκα, γεωργικὴ κωμόπολις· παρ' αὐτὴν εἶνε τὰ μοναστήρια ἐπὶ ἀποτόμων βράχων. Καρδίτσα, πρωτ. ἐπαρχίας. Φάρσαλος, ὅπου ἐνικήθη τὸ 48 π. Χ. ὁ Πομπήιος ὑπὸ τοῦ Ἰουλίου Κεῖσαρος καὶ κατελύθη ἡ Ῥωμαϊκὴ δημοκρατία.

6. Νομός Λαρίσης.

Ἐρ. Ἐκ πόσων ἐπαρχιῶν συνίσταται ὁ νομὸς οὗτος;

Ἀπ. Ὁ νομὸς Λαρίσης συνίσταται ἐξ 6 ἐπαρχιῶν, Λαρίσης, Δομοκοῦ, Ἀγυιάς, Τυρνόβου, Ἀλμυροῦ καὶ Βώλου.

Ἐρ. Ποῖται εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις τοῦ νομοῦ Λαρίσης;

Ἀπ. Λάρισσα ἐπὶ τοῦ Πηνειοῦ, ἀρχαία καὶ ἡ μεγαλειτέρα πόλις τῆς Θεσσαλίας, ἔχουσα ὑπὲρ τὰς 13 $\frac{1}{2}$ χιλ. κατ. Τύρνοβος (4500 χιλ. κατ.) καὶ Ἀμπελάκια, ἄλλοτε ὀνομασταὶ διὰ τὰ ὑφάσματα τῶν. Ἀγυιά, ἔχουσα 2 χιλ. κατ. καὶ τρέφουσα πολὺ τὸν μεταξοσκώληκα. Βῶλος, εὐλίμενος καὶ ἡ ἐμπορικώτερα πόλις τῆς Θεσσαλίας. Φεραὶ (νῦν Βελεστίνον), πατρίς Ῥήγα τοῦ Φεραίου τοῦ πρώτου μάρτυρος τῆς Ἑλλ. ἐπαναστάσεως· Ζαγορά, ἔχουσα ἀξιόλογα Ἑλλ. σχολεῖα. Ἀλμυρὸν, ἐπίσημος κώμη διὰ τὸν καλὸν καπνὸν τῆς.

Πελοπόννησος.

ἄ. Νομὸς Ἀργολίδος καὶ Κορινθίας.

Ἐρ. Ἐκ πόσων ἐπαρχιῶν συνίσταται ὁ νομὸς οὗτος;

Ἀπ. Ὁ νομὸς τῆς Ἀργολίδος καὶ Κορινθίας συνίσταται ἐξ 6 ἐπαρχιῶν, Ναυπλίας, Ἀργολίδος, Κορινθίας Σπετσῶν, Ὑδρας, Κυθήρων.

Ἐρ. Τῆς Ἀργολίδος καὶ Κορινθίας ποῖται εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις;

Ἀπ. Ναύπλιον, πρωτ. τοῦ νομοῦ πόλις ὄχυρά καὶ ἐμπορική, πρῶην καθέδρα τοῦ βασιλείου, ἔχουσα 6 χιλ. κατ. Τίρυνς, παρὰ τὸ Ναύπλιον μὲ ἀρχαῖα πελασγικά τεῖχη· ἐνταῦθα εἶνε καὶ τὸ γεωργικὸν σχολεῖον. Ἄργος, πρωτ. ὁμων. ἐπαρχίας, ἀρχαία, ἐμπορική καὶ γεωργική πόλις, ἔχουσα 10 χιλ. κατ. Ὑδρα νῆσος, ἔχουσα ὑπὲρ τὰς 6500 κατ. καὶ Σπέτσα νῆσος ἔχουσα 6500 κατ. κατὰ τὴν εἴσοδον τοῦ Ἀργολικοῦ κόλπου· ἀμφότεραι πρωτ. ὁμων. ἐπαρχιῶν εἶνε ὀνομασταὶ διὰ τὸ ναυτικὸν τῶν, λίαν συντελέσαν εἰς τὸν ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας ἡμῶν κατὰ τῶν Τούρκων ἀγῶνα.

Ἐρ. Εἰπέ μοι καὶ ἄλλας πόλεις τοῦ νομοῦ τούτου.

Ἀπ. Πόρος νῆσος καὶ πόλις, ἔχουσα ὠραίους λεμονεῶνας καὶ λαμπρὸν λιμένα. Κόρινθος, ἀρχαία πόλις· ἀντ' αὐτῆς κατασραφείσης ὑπὸ σεισμοῦ τὸ 1838 κτίζεται ἤδη ἐπὶ τοῦ Ἴσθμοῦ ἡ νέα Κόρινθος πρωτ. τῆς Κορινθίας Τρίκκαλα, ἔχουσα περὶ τοὺς 1600 κατ.

Κύθηρα πρὸς Ν. τοῦ Μαλέα, νῆσος βουνώδης (13260

χιλ. κατ.) με ὁμών πόλιν οὐ μακρὰν τῆς Θαλάσσης, πρωτ. ὁμων. ἐπαρχίας καὶ ἔχουσαν Ἑλλ. σχολεῖον καὶ 440 κατ.

2. Νομὸς Ἀχαΐας καὶ Ἡλίδος.

Ἐρ. Ἐκ πόσων ἐπαρχιῶν συνίσταται ὁ νομὸς οὗτος;

Ἀπ. Ὁ νομὸς τῆς Ἀχαΐας καὶ Ἡλίδος συνίσταται ἐκ 4 ἐπαρχιῶν, Πατρῶν, Καλαβρύτων, Αἰγιαλείας, Ἡλείας.

Ἐρ. Τοῦ νομοῦ τῆς Ἀχαΐας καὶ Ἡλίδος ποταί εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις;

Ἀπ. Πάτραι, πρωτ. τοῦ νομοῦ, ἀρχαία καὶ ἐμπορικωτάτη πόλις ἔχουσα περὶ τὰς 25 χιλ. κατ. Αἶγιον, πρωτ. τῆς Αἰγιαλείας ἀρχαία πόλις ἔχουσα 5200 χιλ. κατ. παρ' αὐτὴν εἶνε καὶ ἡ ἱερὰ μονὴ τῶν Ταξιάρχων. Κ α λ ά β ρ υ τ α, μεσόγειος πόλις πρωτ. ὁμων. ἐπαρχίας· παρ' αὐτὴν εἶνε ἡ μονὴ Ἁγία Λαύρα καὶ τὸ Μέγα Σπήλαιον, ἡ μεγαλειτέρα μονὴ τῆς Ἑλλάδος. Πύργος, πρωτ. τῆς Ἡλίδος, ἔχουσα 8650 χιλ. κατ.

3. Νομὸς Μεσσηνίας.

Ἐρ. Πόσαι εἶνε αἱ ἐπαρχίαι τοῦ νομοῦ τῆς Μεσσηνίας;

Ἀπ. Ὁ νομὸς τῆς Μεσσηνίας συνίσταται ἐκ 5 ἐπαρχιῶν, Καλαμῶν, Μεσσήνης, Πυλίας, Τριφυλίας, Ὀλυμπίας.

Ἐρ. Ποταί εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις τῆς Μεσσηνίας;

Ἀπ. Καλάμαι παρὰ τὴν Θάλασσαν, πρωτ. τοῦ νομοῦ, πόλις ἐμπορικὴ ἐξάγουσα σῦκα, ἔλαιον, μέταξαν καὶ ἔχουσα 7 χιλ. κατ. Νησίον, πρωτ. τῆς ἐπαρχ. Μεσσήνης, γεωργικὴ πόλις ἔχουσα 6 χιλ. κατ. Ἀνδρίτσαινα, μεσόγειος κωμόπολις, πρωτ. τῆς Ὀλυμπίας με ἀξιόλογον βιβλιοθήκην. Κυπαρισσία, πρωτ. τῆς Τριφυλίας, ἔχουσα θέσιν μαχευτικὴν. Νεόκαστρον (Πύλος), πρωτ. τῆς Πυλίας· ἐνταῦθα τὸ 1827 ἐπιτροπήθη ὑπὸ τῶν ἠρωμένων στόλων τῆς Ἀγγλίας, Γαλλίας καὶ Ῥωσσίας ὁ Ὄθωμανικὸς καὶ Αἰγυπτιακὸς στόλος καὶ ἐγένετο ἐλευθέρῃ ἡ Ἑλλάς. Μεθώνη καὶ Κορώνη, φρούρια τῆς Μεσσηνίας.

4. Νομὸς Λακωνίας.

Ἐρ. Εἰπὲ τὰς ἐπαρχίας τοῦ νομοῦ Λακωνίας.

Ἀπ. Ἐπαρχίαι τοῦ νομοῦ τῆς Λακωνίας εἶνε 4, Λακεδαίμονος, Οἰτύλου, Γυθείου, Ἐπιδαύρου Λιμηρᾶς.

Ἐρ. Ποταί εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις τῆς Λακωνίας;

Ἀπ. Σπάρτη ἐπὶ τοῦ Εὐρώτα, πρωτ. τοῦ νομοῦ, μεγάλῃ ποτὲ πόλις, νῦν δ' ἀνεγειρευμένη με πλατείαις ὁδοῦς ἔχει 3500 κατ. Γύθειον, πρωτ. ὁμων. ἐπαρχίας καὶ ἐπίγειον τῆς Σπαρτης. Ἀρεόπολις (Γοίμειβα) παρὰ τὰς ὑπώρειας τοῦ Ταυγέ-

του, πρωτ. τῆς ἐπαρχίας Οἰτύλου. Μονεμβασία, ὄχυρά πόλις κειμένη ἐπὶ νησιδίου ἠνωμένου διὰ γεφύρας μὲ τὴν ξηράν. Μολάοι, μεσόγειος κόμη πρωτ. τῆς Ἐπιδαύρου Λιμηρᾶς.

5. Νομὸς Ἀρκαδίας.

Ερ. Εἰπὲ τὰς ἐπαρχίας τοῦ νομοῦ τῆς Ἀρκαδίας.

Απ. Αἱ ἐπαρχίαι τοῦ νομοῦ τῆς Ἀρκαδίας εἶνε 4, ἡ τῆς Μαντινείας, Γορτυνίας, Μεγαλοπόλεως, Κυνουρίας.

Ερ. Ποταὶ εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις τοῦ νομοῦ τῆς Ἀρκαδίας;

Απ. Τρίπολις, πρωτ. τοῦ νομοῦ ἐπὶ ὄροπεδίου, βιομήχανος καὶ ἐμπορικὴ πόλις ἔχουσα ὑπὲρ τὰς 10 χιλ. κατ. παρ' αὐτὴν πρὸς Β. ἔκειτο τὸ πάλαι ἡ Μαντίνεια καὶ πρὸς Ν ἡ Τεγέα. Βαλτέτσιον, κόμη ὅπου τὸ πρῶτον τὸ 1821 οἱ Ἕλληνες ἐνίκησαν τοὺς Τούρκους. Μεγαλόπολις, πρωτ. ὄμων. ἐπαρχίας, μεγάλη ποτὲ πόλις, νῦν δὲ ἄσημος γεωργικὴ κόμη. Δημητσάνα, πρωτ. τῆς Γορτυνίας ἔχουσα πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως Ἑλλ. σχολεῖον. Καρύταινα ἐπὶ ὑψηλῆς θέσεως, ἔχουσα ὄχυρόν φρούριον. Ἅγιος Πέτρος, ὄρεινὴ κωμόπολις ἔχουσα 3700 κατ. καὶ παράγουσα πολλὰς ὀπώρας. Ἄστρος, κόμη ἐν ἐφόρῳ πεδιάδι μὲ μικρόν τινα ὄρμον, ἐξ οὗ ἐξάγονται τὰ προϊόντα τῆς Κυνουρίας. Λεωνίδιον, πρωτ. τῆς Κυνουρίας ἔχουσα 4870 κατ. ἀσχολουμένους εἰς τὴν γεωργίαν καὶ εἰς τὸ ἐμπόριον.

Νῆσοι τοῦ Αἰγαίου.

1. Νομὸς Εὐβοίας.

Ερ. Εἰπὲ τὰς ἐπαρχίας τοῦ νομοῦ τῆς Εὐβοίας.

Απ. Αἱ ἐπαρχίαι τοῦ νομοῦ τῆς Εὐβοίας εἶνε 4, ἡ τῆς Χαλκίδος, Καρυστίας, Ξηροχωρίου, Σκοπέλου (α).

Ερ. Ποταὶ εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις τοῦ νομοῦ τῆς Εὐβοίας;

Απ. Χαλκίς, ἀρχαία, ὄχυρά καὶ ἐμπορικὴ πόλις (6700 κατ.) εἰς τὸ δυτικὸν τῆς νήσου παρὰ τὴν σιδηρὰν γέφυραν, πρωτ. τοῦ νομοῦ. Νέα Ψαρά, ἐπὶ τῆς ἀρχαίας Ἐρετρίας. Κύμη, πρωτ. τῆς Καρυστίας· πλησίον αὐτῆς ἐξορύσσονται ἀξιόλογοι γαϊάνθρακες. Κάρυστος, ἔχουσα ὄχυρόν φρούριον. Αἰδηψός, ἔχουσα ἀξιόλογα θεριά λουτρά. Ξηροχώριον, πρωτ. ὄμων. ἐπαρχίας, ἔχουσα 2800 κατ. Σκόπελος, νῆσος μὲ ὄμων. πόλιν πρωτ. ὄμων. ἐπαρχίας τῶν Βορείων Σποράδων Σκιάθου, Σκύρου καὶ Ἀλονήσου.

(α) Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Σκοπέλου ὑπάρχοντες αἱ νῆσοι αἱ καλούμεναι Βόρειοι Σποράδες.

2. Νομός Κυκλάδων.

Ερ. Ἐκ τίνων ἐπαρχιῶν συνίσταται ὁ νομός Κυκλάδων;

Απ. Ὁ νομός τῶν Κυκλάδων συνίσταται ἐξ 7 ἐπαρχιῶν, Σύρου, Κέας, Τήνου, Ἀνδρου, Νάξου, Μήλου, Θήρας.

Ερ. Ποῖται εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις τῶν Κυκλάδων;

Απ. Ἐρμούπολις ἢ Σύρος πρωτ. τοῦ νομοῦ, ἡ ἐμπορικωτάτη πόλις τῆς Ἑλλάδος με λαμπρὰ δημόσια ἐκπαιδευτικὰ οἰκοδομήματα, ἔχουσα 27 χιλ. κατ. Τήνος νῆσος, πρωτ. ὁμων. ἐπαρχ. ἔχουσα ἀξιόλ. μάρμαρα καὶ τὸν ναὸν τῆς Εὐαγγελιστρίας. Ἀνδρος νῆσος καὶ πόλις, πρωτ. ὁμων. ἐπαρχίας ἔχουσα ἀξιόλογον ναυτικόν. Κέα νῆσος καὶ πόλις, πρωτ. ὁμων. ἐπαρχ. παράγουσα βαλανίδιον. Κύβνος νῆσος, ἐπίσημος διὰ τὰ θερμὰ αὐτῆς ὕδατα. Μύκονος νῆσος με ὁμών. πόλιν ἔχουσαν ἀξιόλογον ναυτικόν. Δῆλος νῆσος, τὸ πάλαι ἐπίσημος διὰ τὸν ναὸν τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τῆς Ἀρτέμιδος Νάξος νῆσος, με ὁμών. πόλιν πρωτ. ὁμων. ἐπαρχ. ἔξαγουσα οἶνους καὶ τὸ ὄρυκτόν σμυρίδα.

Σεριφος, Σίφνος, Πάρος, Ὠλίαςρος, Κίμωλος, Ἴος, Σίκινος, Φολέγανδρος, Ἀμοργὸς νῆσοι με ὁμων. κωμοπόλεις. Μῆλος νῆσος με ὁμών. πόλιν, πρωτ. ὁμων. ἐπαρχ. ἐπίσημος διὰ τὰ ὄρυκτὰ καὶ τὸν λιμένα τῆς. Θήρα, ἴφαισταιῶδης νῆσος με ὁμων. πόλιν πρωτ. ὁμων. ἐπαρχίας, ἐπίσημος διὰ τοὺς οἶνους καὶ τὸ ἀξιόλογον ναυτικόν τῆς.

Ἴονιοι νῆσοι.

1. Νομός Κερκύρας.

Ερ. Εἰπὲ τὰς ἐπαρχίας τοῦ νομοῦ τῆς Κερκύρας.

Απ. Ἐπαρχίαι τοῦ νομοῦ τῆς Κερκύρας κυρίως (α) εἶνε 3, Κερκύρας, Παξῶν, Λευκάδος.

Ερ. Ποῖται εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις τοῦ νομοῦ τῆς Κερκύρας;

Απ. Κέρκυρα νῆσος (78 χιλ. κατ.) με ὁμών. πόλιν πρωτ. τοῦ νομοῦ, ἔχουσαν λίαν ὄχυρα φρούρια, εὐρύχωρον λιμένα, ἀξιόλογον ἐμπόριον, γυμνάσιον, σωφρονιστήριον, νοσοκομεῖον, τὸ σεπτὸν λείψανον τοῦ Ἀγ. Σπυριδῶνος καὶ 16060 κατ. ἐκ τῶν ὁποίων 5 χιλ. εἶνε Ἑβραῖοι. Παξοὶ νῆσος, ἥς ἐπισ. κώμη εἶνε Γάϊος, πρωτ. ἐπαρχίας. ἔχουσα ἀσφαλίστατον λιμένα. Λευκάς, νῆσος βουνῶδης (22 χιλ. κατ.) με ὁμών. πόλιν πρωτ. ἐπαρχίας, ἔχουσαν 2065 κατ.

(α) Ως τετάρτη ἐπαρχία Κερκύρας ὠνομάσθη ἡ τοῦ Ὄρους.

2. Νομός Κεφαλληνίας.

Ερ. Ἐκ πόσεων ἐπαρχιῶν συνίσταται ὁ νομός τῆς Κεφαλληνίας;

Απ. Ὁ νομός τῆς Κεφαλληνίας συνίσταται κυρίως ἐκ 2 ἐπαρχιῶν (α), τῆς Κραναιίας καὶ Ἰθάκης.

Ερ. Ποῖται εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις τοῦ νομοῦ τῆς Κεφαλληνίας;

Απ. Κεφαλληνία (69 χιλ. κατ.), ἡ μεγαλειτέρα τῶν Ἰονίων νήσων· πόλεις αὐτῆς Ἀργοστόλιον, πρωτ. τοῦ νομοῦ ἔχουσα γυμνάσιον, τὸν καλλίτερον λιμένα τῆς νήσου καὶ 7730 κατ. Ληξούριον, πόλις ἔχουσα Ἑλλ. σχολεῖον καὶ 5820 χιλ. κατ. Ἡ Κεφαλληνία ἔχει καὶ ὄρος ὑψηλὸν καλούμενον Αἶνος, καὶ τὸ σεπτὸν λείψανον τοῦ Ἀγ. Γερασίμου.

Ἰθάκη, νῆσος βουνώδης (12230 χιλ. κατ.) μὲ πόλιν Βαθύ, πρωτ. ἐπαρχίας ἔχουσαν Ἑλλ. σχολεῖον, ναυπηγεῖον καὶ 4670 κατ.

3. Νομός Ζακύνθου (β).

Ερ. Πόθεν συνίσταται ὁ νομός τῆς Ζακύνθου;

Απ. Ὁ νομός οὗτος συνίσταται ἐκ μιᾶς σχεδὸν νήσου τῆς Ζακύνθου (45 χιλ. κατ.), ἐπὶ τῆς ὁποίας κεῖται ἡ πόλις Ζάκυνθος, πρωτ. τοῦ νομοῦ ἔχουσα βιβλιοθήκην, τὸ σεπτὸν λείψανον τοῦ ἁγίου Διονυσίου καὶ 17500 κατ. φιλοπονωτάτων.

Ερ. Ποῖτα εἶνε ἡ ἐπιρ. τῆς Ἑλλάδος; ὁ πληθ. ἡ θρησκεία καὶ τὸ πολίτευμα;

Απ. Ἡ Ἑλλάς ἔχει ἐπιφάνειαν 785 τετρ. μυρ. καὶ ὑπὲρ τὰ 2 ἑκατ. κατ. τῶν ὁποίων 750 χιλ. κατοικοῦσι τὴν Πελοπόννησον, 760 χιλ. τὴν Στερεάν Ἑλλάδα, 230 χιλ. τὰς νήσους τοῦ Αἰγαίου καὶ 295 χιλ. τὰς Ἰονίους νήσους, πρὸςθεύοντες τὴν ὀρθόδοξον χριστιανικὴν θρησκείαν διοικουμένην ὑπὸ πενταμελοῦς συνόδου ἀρχιερέων, πλην 20 χιλ. περίπου δυτικῶν κατοικούντων εἰς τὰς νήσους, 30 χιλ. μωαμεθανῶν καὶ 15 χιλ. Ἑβραίων· τὸ δὲ πολίτευμα εἶνε μοναρχία συνταγματικὴ μετὰ μιᾶς Βουλῆς.

Ερ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα καὶ τὰ προϊόντα τῆς Ἑλλάδος;

Απ. Τὸ κλίμα τῆς Ἑλλάδος ἐν γένει εἶνε εὐκραές καὶ ὑγιεινόν, τὸ δὲ ἔδαφος εὐφρονον, παράγον δημητριακοὺς καρπούς, στασίδας, ἔλαιον, οἶνους, τυρόν, βούτυρον, σῦκα, ρίζαριον, μέταξαν, βαλανίδιον, μέλι, καπνὸν κλπ. ἔχει δὲ καὶ θέσιν ἢ Ἑλλάς προσφορωτάτην διὰ ναυτιλίαν καὶ ἐμπόριον.

(α) Τῆς Κεφαλληνίας ὠνομάσθησαν ἔτι καὶ ἄλλαι δύο ἐπαρχίαι τῆς Σάμης, πρωτ. Αἰγιαλός, καὶ τῆς Πάλλης πρωτ. Ληξούριον.

(β) Ὁ νομός οὗτος δὲν διηρέθη ἔτι εἰς ἐπαρχίας.

Εὐρωπαϊκὴ Τουρκία.

Ερ. Ποτα εἶνε τὰ ὄρια τῆς Εὐρωπαϊκῆς Τουρκίας.

Απ. Ἡ Εὐρωπαϊκὴ Τουρκία ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τῆς Αὐστρίας, Μαυροβουνίου, Σερβίας, Ῥωμουσίας, πρὸς Ν. ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος, τοῦ Αἰγαίου πελάγους καὶ τῆς Προποντίδος, πρὸς Α. ὑπὸ τοῦ Εὐξείνου, πρὸς Δ. ὑπὸ τοῦ Ἀδριατικοῦ καὶ τοῦ Ἰονίου πελάγους.

Ερ. Πῶς διαιρεῖται ἡ Εὐρωπαϊκὴ Τουρκία;

Απ. Ἡ Εὐρωπαϊκὴ Τουρκία διαιρεῖται εἰς δύο· 1 εἰς χώρας ὅλως διόλου ὑπ' αὐτῆς ἐξουσιαζόμενας· 2 εἰς ὑποτελεῖς εἰς αὐτὴν ἡγεμονίας.

Ερ. Ποτα εἶνε αἱ χώραι αἱ ὅλως ὑπ' αὐτῆς ἐξουσιαζόμεναι;

Απ. Ἡ Θράκη πρωτ. Κωνσταντινούπολις, ἡ Μακεδονία πρωτ. Θεσσαλονίκη, ἡ Ἡπειρος μετὰ τῆς Ἀλβανίας πρωτ. Ἰωάννινα καὶ αἱ νῆσοι αἱ ἐν τῷ Αἰγαίῳ.

Ερ. Ποτα εἶνε αἱ ὑποτελεῖς εἰς αὐτὴν ἡγεμονίαι;

Απ. Ἡ Βουλγαρία πρωτ. Σόφια, ἡ Ἀνατολικὴ Ῥωμυλία πρωτ. Φιλιππούπολις, ἡ νῆσος Κρήτη πρωτ. Χανιά.

Ερ. Ποτα εἶνε τὰ ἐπισ. ὄρη τῆς Τουρκίας;

Υπ. Ὄρη τῆς Τουρκίας ἐπισ. εἶνε ἡ Ῥοδόπη καὶ ὁ Αἶμος εἰς τὴν Θράκην· ὁ Σκάρδος, ὁ Ὄρβηλος, τὸ Παγγαῖον, ὁ Ἄθως (Ἄγιον Ὄρος), ὁ Ὀλυμπος εἰς τὴν Μακεδονίαν.

Ερ. Ποτα εἶνε οἱ ἐπισ. ποταμοὶ τῆς;

Απ. Ἐπισ. ποταμοὶ τῆς Τουρκίας εἶνε ὁ Καλάμας (Θυάμις) εἰς τὴν Ἡπειρον, ὁ Ἀξιὸς καὶ ὁ Στρυμὼν εἰς τὴν Μακεδονίαν, ὁ Ἐβρος εἰς τὴν Θράκην, καὶ ὁ Δούναβις εἰς τὴν Βουλγαρίαν.

Ερ. Ποτα εἶνε αἱ ἐπισ. λίμναι τῆς Τουρκίας;

Απ. Λίμναι αὐτῆς ἐπισ. εἶνε εἰς τὴν Ἀλβανίαν ἡ Λαβεάτις καὶ ἡ Λυχνιδὸς, εἰς τὴν Ἡπειρον ἡ τῶν Ἰωαννίνων, καὶ εἰς τὴν Μακεδονίαν ἡ Ὀρεστιάς, ἡ Κερκινίτις καὶ ἡ Βόλβη.

Ερ. Ποτα εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις τῆς Θράκης;

Απ. Κωνσταντινούπολις (Βυζάντιον), πρωτ. τοῦ κράτους εἰς θέσιν Θαυμασίαν, ἔχουσα λαμπρότατον λιμένα, μέγιστον ἐμπόριον, λαμπρὰς Βυζαντινὰς οἰκοδομὰς, τὸν ναὸν τῆς Ἁγίας Σοφίας καὶ ὑπὲρ τὸ ἐν ἑκατ. κατ. Ἀδριανούπολις ἐπὶ τοῦ Ἰκθέρου, δευτέρα πόλις τῆς Τουρκίας ἔχουσα 130 χιλ. κατ.

Ερ. Ποτα εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις τῆς Μακεδονίας;

Απ. Τῆς Μακεδονίας (2 ἑκατ. κατ.) πρωτ. Θεσσαλονίκη,

εὐλίμενος καὶ ἐμπορικὴ πόλις, ἀλλ' ὀλίγον βιομήχανος ἔχουσα 90 χιλ. κατ. Βιτώλια, μεσόγειος καὶ ἐμπορικωτάτη πόλις, ἔχουσα περὶ τὰς 50 χιλ. κατ. Σέρραι, μεσόγειος πόλις παρὰ τὸν Στρυμόνα ἔχουσα 35 χιλ. κατ. Πρὸς Α. αὐτῆς κεῖται ἡ Χαλκιδικὴ χερσόνησος καὶ τὸ Ἅγιον Ὄρος, ἐπὶ τοῦ ὁποίου εὐρίσκονται πάμπολλα μοναστήρια τῶν ὀρθοδόξων.

Ἐρ. Ποῖται εἶναι αἱ ἐπισ. πόλεις τῆς Ἠπείρου καὶ Ἀλβανίας;

Ἀπ. Τῆς Ἠπείρου πρωτ. εἶναι Ἰωάννινα ἐπὶ ὀμων. λίμνης, ἔχουσα γυμνάσιον, 19 χιλ. κατ. καὶ προάστεια ἀξιόλογα. Πρέβεζα εἰς τὸν Ἀμβραχικὸν κόλπον, ἔχουσα φρούριον ὄχυρόν καὶ 8 χιλ. κατ. Τῆς δ' Ἀλβανίας ἐπισ. πόλεις εἶνε Δουράτσον (πάλαι Ἐπίδαμνος), ὄχυρά, εὐλίμενος καὶ ἐμπορικὴ πόλις. Σκῶδρα ἐπὶ τῆς Λοβεατίδος λίμνης, πόλις ὄχυρά καὶ πρωτ. τῆς ἰδίως Ἀλβανίας, ἔχουσα 20 χιλ. κατ. οἱ δὲ κατ. τῆς Ἠπείρου καὶ Ἀλβανίας εἶνε 1,450,000.

Ἐρ. Ποῖται εἶνε αἱ νῆσοι τῆς Τουρκίας αἱ ἐν τῷ Αἰγαίῳ καὶ αἱ πόλεις τῶν;

Ἀπ. Ἡ Λήμνος, ἡ Ἰμβρος, ἡ Σαμοθράκη καὶ ἡ Θάσος μὲ ὀμων. πόλεις εἶνε δ' ἅπασαι ὄρειναὶ καὶ ὀλιγάνθρωποι.

Ἐρ. Ποῖται εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις τῆς Βουλγαρίας;

Ἀπ. Σόφια, λίαν ὄχυρά πόλις, πρωτ. τῆς Βουλγαρίας ἔχουσα 25 χιλ. κατ. Σοῦμλα, ὄχυρωτάτη εἰς τὰς ὑπερείας τοῦ Αἴμου πόλις ἔχουσα 35 χιλ. κατ. Βάρνα, εὐλίμενος καὶ ἐμπορικωτάτη πόλις εἰς τὴν ἰϋζείνον, ἔχουσα 20 χιλ. κατ. ἐν οἷς οἱ πλεῖστοι εἶνε Ἕλληνες, ἀξιόλογα διατηροῦντες Ἑλλ. σχολεῖα.

Ἐρ. Ποῖται εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις τῆς Ἀνατολικῆς Ῥωμυλίας;

Ἀπ. Φιλιππούπολις ἐπὶ τοῦ Ἑβρου, πρωτ. τῆς ἡγεμονίας ἐμπορικὴ πόλις ἔχουσα 40 χιλ. κατ. καὶ ἀξιόλογα Ἑλλ. ἐκπαιδευτήρια. Βοκιζααρά, ἔχουσα 25 χιλ. κατ.

Ἐρ. Ποῖται εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις τῆς νήσου Κρήτης;

Ἀπ. Χανία (Κυδωνία), πρωτ. τῆς Κρήτης, ἔχουσα 7 χιλ. κατ. Ἡράκλειον (νῦν Κάστρεν), ὄχυρωτάτη, εὐλίμενος καὶ ἔδρα τοῦ μητροπολίτου τῶν ὀρθοδόξων, ἔχουσα 20 χιλ. κατ. Ρεθύμνη, παράλιος πόλις ἔχουσα φρούριον καὶ 7 χιλ. κατ.

Ἐρ. Ποῖος εἶνε ὁ πληθυσμός, ἡ θρησκεία, καὶ τὸ πολίτευμα τῆς Ἑβρωπαϊκῆς Τουρκίας;

Ἀπ. Οἱ κάτοικοι τῆς Ἑβρωπ. Τουρκίας εἶνε 9 κατ. Τούτων τὰ μὲν 6 εκατόμ. διοικούνται ὑπὸ μονάρχου ἀπολύτου τοῦ Σουλτάνου. τὰ δὲ 3 ἑκατόμ. ὑπὸ ὑποτελῶν εἰς αὐτὸν ἡγεμόνων, ὧν μόνον ὁ τῆς Βουλγαρίας ἐκλέγεται κατ' εὐθεταν ὑπὸ τῶν Βουλγάρων.

Ερ. Ποιον εἶνε τὸ κλίμα καὶ τὰ προϊόντα τῆς χώρας;

Απ. Τὸ κλίμα αὐτῆς εἶνε θερπνὸν καὶ ὑγιεινόν, τὸ δ' ἔδαφος εὐφορον εἰς γεννήματα, οἶνον, βάλσακα, καπνόν, ἔλαιον, ριζάριον, σπόγγους, κηρὸν κλ. ἄλλ' ἡ γεωργία εἶνε παρημελημένη, ἡ βιομηχανία ἐλαχίστη, καὶ μόνον τὸ ἐμπόσιον τὸ ἐσωτερικὸν καὶ ἐξωτερικὸν ἀκμαζει, γινόμενον πρὸ πάντων διὰ τῶν Ἑλλήνων.

Ερ. Ἔχει κτήσεις ἐξωτερικὰς ἡ Τουρκία;

Απ. Ἡ Τουρκία ἔχει κτήσεις εἰς τὴν Βόρειον Ἀφρικὴν καὶ εἰς τὴν Ἀσίαν· οὕτω δὲ τὸ ὅλον κράτος ἔχει πληθυσμὸν περὶ τὰ 34 ἑκατ. κατ.

Μαυροβούνιον.

Ερ. Ποῖα εἶνε τὰ ὄρια τοῦ Μαυροβουνίου;

Απ. Τὸ Μαυροβούνιον λίαν ὀρεινὴ χώρα ὀρίζεται ΒΑ. ὑπὸ τῆς Αὐστρίας, ΝΑ. ὑπὸ τῆς Τουρκίας, καὶ ΝΔ. ὑπὸ τοῦ Ἀδριατικοῦ πελάγους καὶ τῆς Αὐστρίας.

Ερ. Ποῖα εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις αὐτοῦ;

Απ. Κεττίγηνη, κωμόπολις ὀρεινοτάτη ἐν ἣ ἔδρευει ὁ ἡγεμὼν ἔχουσα 4 χιλ. κατ.

Ερ. Ποῖα εἶνε ἡ θρησκεία καὶ ὁ πληθυσμὸς τοῦ κράτους.

Απ. Οἱ Μαυροβούνιοι περὶ τὰς 250 χιλ. εἶνε τὸ πλεῖστον σλάβοι ὀρθόδοξοι, διοικούμενοι στρατιωτικῶς ὑπὸ ἀνεξαρτήτου ἡγεμόνος μετὰ γερούσιας.

Ἰταλία.

Ερ. Ποῖα εἶνε τὰ ὄρια τῆς Ἰταλίας;

Απ. Τὰ ὄρια τῆς Ἰταλίας εἶνε πρὸς Β. ἡ Αὐστρία καὶ ἡ Ἑλβετία, πρὸς Ν. ἡ Μεσόγειος θάλασσα, πρὸς Α. ἡ Αὐστρία, τὸ Ἀδριατικὸν καὶ τὸ Ἴονιον πέλαγος, πρὸς Δ. ἡ Γαλλία καὶ ἡ Τυρρηνικὴ θάλασσα.

Ερ. Ἐκ πόσων κρατῶν αὕτη συνίσταται;

Απ. Ἡ Ἰταλία συνίσταται ἐκ τοῦ Ἰταλικοῦ βασιλείου, τῆς μικρᾶς δημοκρατίας τοῦ Ἁγίου Μαρίνου, καὶ ἐκ τῆς Μάλτας καὶ τινῶν παρ' αὐτὴν νήσων ὑποκειμένων εἰς τοὺς Ἀγγλους.

Ερ. Ποῖα εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις τοῦ Ἰταλικοῦ βασιλείου;

Απ. Τουρῖνον ἐπὶ τοῦ Πάδου, ὠραιότατη πόλις ἔχουσα περὶ τὰς 213 χιλ. κατ. Γένουα, ἄλλοτε πρωτ. δημοκρατίας μεγάλη καὶ ἐμπορικὴ πόλις. Μεδιόλανα, πρωτ. τῆς Λαμβαρδίας ἐν εὐφορωτάτῃ πεδιάδι μετὰ 200 χιλ. κατ. Φλωρεντία ἐπὶ τοῦ Ἄρνου, ἄλλοτε πρωτ. δημοκρατίας, ὠραία πόλις ἔχουσα λαμπρὸν ἀρχαιολ. μουσεῖον καὶ 170 χιλ. κατ. Λιβόρνο, ἐμπορικὴ καὶ πλουσία πόλις εἰς τὴν Τυρρηνικὴν θάλασσαν, ἔχουσα 100 χιλ. κατ. Ἀγκωνά, πόλις ἐμπορικωτάτη εἰς τὴν Ἀδριατικὴν θάλασσαν. Ραβέννα, παρὰ τὴν θάλασσαν, χρηματίσασα πρωτ. τῶν Παπῶν παρ' αὐτὴν κει-

ται καὶ ἡ δημοκρατία τοῦ Ἁγίου Μαρίνου (8 χιλ. κατ.).
Ρώμη, ἐπὶ τοῦ Τιβέρεως, πρωτ. τοῦ Ἰταλικοῦ κράτους, πάλαι μεγάλη πόλις μὲ λαμπρὰς οἰκοδομὰς καὶ τὸν περίφημον ναὸν τοῦ ἁγίου Πέτρου, νῦν δ' ἔχει περὶ τὰς 280 χιλ. κατ. **Βοωνία**, ἐπίσ. διὰ τὸ πανεπιστήμιόν της. **Νεάπολις**, ἄλλοτε πρωτ. τοῦ βασιλείου τῶν Δύο Σικελιῶν, ἡ μεγαλύτερα καὶ ὠραιότερα πόλις τῆς Ἰταλίας, ἔχουσα λαμπρὸν λιμένα καὶ 450 χιλ. κατ. παρ' αὐτὴν εἶνε καὶ τὸ ἡραΐστειον Οὐεσσούβιος.

Παλέριον, πρωτ. τῆς νήσου Σικελίας, ἐμπορικωτάτη πόλις ἔχουσα 220 χιλ. κατ. **Μεσσήνη** ἐπὶ τοῦ ὁμων. πορθμοῦ, ἀρχαία καὶ ἐμπορικὴ πόλις μὲ 115 χιλ. κατ. **Βενετία**, εἰς τὴν Ἀδριατικὴν θάλασσαν, ἐκτισμένη ἐπὶ 64 νησιδίων· εἶνε ἀρχαία καὶ ἐμπορικωτάτη πόλις πρωτ. ἄλλοτε ἰσχυρᾶς δημοκρατίας, νῦν δ' ἔχουσα 130 χιλ. κατ.

Ἐρ. Πρὸς νότον τῆς Σικελίας ποταὶ νῆσοι ὑπάρχουσι;

Απ. Πρὸς νότον τῆς Σικελίας κεῖται ἡ νῆσος **Μάλτα** (150 χιλ. κατ.) μὲ πρωτ. **Βαλέτταν**, ἀνήκουσα εἰς τοὺς Ἄγγλους.

Ἐρ. Ποία εἶνε ἡ ἐπιφάνεια καὶ ὁ πληθυσμὸς τῆς Ἰταλίας;

Απ. Ἡ ἐπιφάνεια τῆς Ἰταλίας εἶνε 2, 872 τετρ. μιλ. οἱ δὲ κάτ. περὶ τὰ 28 ἑκατ. καθολικοὶ τὴν θρησκείαν καὶ κυβερνοῦνται συνταγματικῶς.

Ἐρ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα καὶ τὰ προϊόντα τῆς γῶρας;

Απ. Ἡ Ἰταλία ἔχουσα τὸ ὠραιότατον κλίμα τῆς Εὐρώπης εἶνε εὐφορὸς εἰς δημοτικῶς καρπούς, οἶνον, ἔλαιον, λεμόνια, ζαχαροκάλαμον κτλ. ἔχει δὲ καὶ βιομηχανίαν, αἰδηροδρόμους καὶ ἐκτεταμένον ἐμπόριον.

Ἰσπανία.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ ὄρια τῆς Ἰσπανίας;

Απ. Ἡ Ἰσπανία ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τῶν Πυρηναιῶν καὶ τοῦ Ἀτλαντικοῦ, πρὸς Ν. καὶ Α. ὑπὸ τῆς Μεσογείου, πρὸς Δ. ὑπὸ τοῦ Ἀτλαντικοῦ καὶ τῆς Πορτογαλίας.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε αἱ ἐπίσ. πόλεις της;

Απ. **Μαδρίτη** ἐπὶ τοῦ Μανσαναρέζου, πρωτ. τοῦ κράτους, ὠραία πόλις ἔχουσα 340 χιλ. κατ. **Βαρκελόνη**, μεγάλη πόλις καὶ ἐμπορικὴ μὲ λιμένα εἰς τὴν Μεσόγειον. **Κορδύβη**, **Ἰσπαλις**, **Γρενάδα**, ἄλλοτε πρωτ. βασιλείων. **Γιβραλτάρ**, φρούριον ἀπόρθητον πρὸς Ν. ἐπὶ τοῦ ὁμων. πορθμοῦ, ἀνήγον εἰς τοὺς Ἄγγλους.

Ἐρ. Ἐχει νήσους ἡ Ἰσπανία;

Απ. Μάλιστα εἰς τὴν Μεσόγειον τὰς **Βαlearίδας** **Μεϊζονα** καὶ **Ἐλάσσονα** καὶ τὴν **Ἰβικαν**.

Ερ. Ποτα εἶνε ἡ ἐπιφ. ὁ πληθ. ἢ θρησκ. καὶ τὸ πολιτ. αὐτῆς;

Απ. Ἡ ἐπιφ. τῆς Ἰσπανίας εἶνε 4379 τετρ. μυρ. οἱ δὲ κάτ. 17 ἑκατ. καθολικοί κυβερνώμενοι συνταγματικῶς.

Ερ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα καὶ τὰ προϊόντα τῆς Ἰσπανίας;

Απ. Αὕτη διατεμενομένη ὑπὸ σειρῶν ὄρεων ἔχει κλίμα εὐκραές, πλὴν τῶν νοτίων μερῶν, προσβαλλομένων ὑπὸ τοῦ θερμοῦ ἀνέμου Σολανοῦ. Τὸ δ' ἔδαφος, εἰ καὶ κακῶς καλλιεργημένον, παράγει ἀφθόλους ὄπωρος, οἶνον ἐξαιρετον, λαμπρά μαλλία, τὰ καλούμενα μερινά καὶ μέταξαν, καὶ ἔχει πλοῦσια μεταλλεῖα χρυσοῦ, σιδήρου, χαλκοῦ, μολύβδου καὶ λαμπρά μάρμαρα.

Ερ. Ποταί εἶνε αἱ ἐξωτερικαὶ κτήσεις τῆς;

Απ. Αὕτη ἔχει κτήσεις εἰς τὴν Ἀφρικὴν, εἰς τὰς Ἀντίλλας καὶ τὴν Ὠκεανίαν.

Πορτογαλία.

Ερ. Ποτα εἶνε τὰ ὄρια τῆς Πορτογαλίας;

Απ. Ἡ Πορτογαλία ὀρίζεται πρὸς Β. καὶ Α. ὑπὸ τῆς Ἰσπανίας, πρὸς Δ. καὶ Ν. ὑπὸ τοῦ Ἀτλαντικοῦ ὠκεανοῦ.

Ερ. Ποταί εἶνε αἱ ἐπισ. αὐτῆς πόλεις;

Απ. Λισαβῶνα ἐπὶ τῶν ἐκβολῶν τοῦ Τάγου, πρωτ. τοῦ κράτους ἐμπορικωτάτη πόλις ἔχουσα 280 χιλ. κατ. Ὁπὸρον ἐπὶ τοῦ Δουρίου, ἐμπορικὴ πόλις καὶ ἐπίσημος διὰ τοὺς οἶνους τῆς.

Ερ. Ποία εἶνε ἡ ἐπιφ. ὁ πληθ. ἢ θρησκ. καὶ τὸ πολιτεῦμα τοῦ κράτους;

Απ. Ἡ ἐπιφ. αὐτῆς εἶνε 347 τετρ. μυρ. οἱ δὲ κάτ. 4 1/2 ἑκατ. καθολικοὶ κυβερνώμενοι συνταγματικῶς.

Ερ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα καὶ τὰ προϊόντά τῆς;

Απ. Ἡ Πορτογαλία ἔχει κλίμα γλυκὸ καὶ ὑγιεινόν, ἐπιτῆδειον διὰ τὴν ἄμπελον, τὴν πορτοκαλίαν καὶ τὴν λεμονίαν, ἀλλὰ δὲν εἶνε καλῶς καλλιεργημένη.

Ερ. Ἐχει κτήσεις ἡ Πορτογαλία;

Απ. Μάλιστα εἰς τὴν Ἀσίαν, τὴν Ὠκεανίαν, τὴν Ἀφρικὴν καὶ τὰς νήσους αὐτῆς.

ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΚΡΑΤΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ.

Γαλλία.

Ερ. Ποτα εἶνε τὰ ὄρια τῆς Γαλλίας;

Απ. Ἡ Γαλλία ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τῆς Βορείου θαλάσσης, τῆς Γερμανίας καὶ τοῦ Βελγίου, πρὸς Ν. ὑπὸ τῶν Πυρηναίων καὶ τῆς Μεσογείου, πρὸς Δ. ὑπὸ τοῦ πορθμοῦ τῆς Μάγχης καὶ τοῦ Ἀτλαντικοῦ ὠκεανοῦ, πρὸς Α. ὑπὸ τῆς Ἰταλίας, Ἑλβετίας καὶ Γερμανίας.

Ερ. Ποταί εἶνε αἱ ἐπισ. αὐτῆς πόλεις;

Απ. Παρίσιοι ἐπὶ τοῦ Σηκουάνα, πρωτ. τοῦ Κράτους, πόλις ὠραιωτάτη καὶ ἐμπορικωτάτη ἔχουσα περὶ τὰ 2 ἑκατ. κατ. περιφήμους οἰκοδομὰς καὶ λαμπρότατον πανεπιστήμιον. Λυὼν ἐπὶ τοῦ Ῥοδανοῦ, δευτέρα πόλις τῆς Γαλλίας κατὰ τὸ ἐμπορίον, τὴν βιομηχανίαν καὶ τὸν πληθυσμόν. Βορδῶ, ἐπίση-

μος διὰ τοὺς οἴνους τῆς Μασσαλίας, ἐμπορικωτάτη πόλις εἰς τὴν Μεσόγειον. Τοὺλὼν, μεγάλη πόλις μὲ πολεμικὸν ναύσταθμον εἰς τὴν Μεσόγειον.

Ερ. Ποία εἶνε ἡ ἐπιφ. ὁ πληθ. ἡ θρησκ. καὶ τὸ πολιτ. τῆς Γαλλίας;

Απ. Ἀὕτη ἔχει ἐπιφ. 5292 τετρ. μυρ. καὶ κατ. 39 1/2 ἑκατ. δυτικῶς, πλὴν 1 1/2 ἑκατ. διαμαρτυρομένων κυβερνᾶται δὲ δημοκρατικῶς.

Ερ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα καὶ τὰ προϊόντα τῆς Γαλλίας;

Απ. Τὸ κλίμα αὐτῆς εἶνε συγκερασμένον καὶ ὁ ἀήρ καθαρὸς καὶ ὑγιεινός· καὶ τὸ μὲν βόρειον μέρος τῆς παράγει ἀφθόνως δημοτριακοὺς καρποὺς καὶ τρέφει λαμπρὰ ποίμνια, τὸ δὲ ἀνατολικὸν καὶ δυτικὸν παράγουσι λαμπροὺς οἴνους, καὶ τὸ νότιον προφυλαττόμενον ὑπὸ τῶν βορείων ἀνέμων παράγει ἔλαιον, λεμόνια, καὶ πορτοκάλια· ἔχει δὲ καὶ βιομηχανίαν μεγίστην, καὶ ἐμπόριον ἐσωτερικόν, εὐκολυνόμενον διὰ τοῦ πλήθους τῶν διωρῶγων καὶ τῶν σιδηροδρόμων τῆς, καὶ ἐξωτερικὸν προστατευόμενον ὑπὸ τοῦ ἀξιολόγου πολεμικοῦ ναυτικοῦ τῆς.

Ερ. Ποῖαι εἶνε αἱ κτήσεις τῆς Γαλλίας;

Απ. Ἡ καλλιτέρα αὐτῆς κτήσεις εἶνε τὸ Ἀλγέριον· ἀλλ' ἔχει καὶ εἰς ἄλλα μέρη τῆς Ἀφρικῆς κτήσεις, εἰς τὰς Ἀντίλλας, εἰς τὴν Νότιον Ἀμερικὴν, εἰς τὴν Ἀσίαν καὶ εἰς τὴν Ὠκεανίαν.

Ἑλβετία.

Ερ. Ποῖα εἶνε τὰ ὄρια τῆς Ἑλβετίας;

Απ. Ἡ Ἑλβετία ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τῆς Γερμανίας, πρὸς Ν. ὑπὸ τῆς Ἰταλίας, πρὸς Α. ὑπὸ τῆς Αὐστρίας, πρὸς Δ. ὑπὸ τῆς Γαλλίας.

Ερ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. αὐτῆς πόλεις;

Απ. Βασιλεία ἐπὶ τοῦ Ῥήνου, λίαν ἐμπορικὴ πόλις, εἰς τὴν ὁποίαν ἐφευρέθη καὶ τὸ χαρτίον. Βέρνη, ἀξιόλογος πόλις, εἰς τὴν ὁποίαν συνήθως ἐδρεύει καὶ ὁ ὁμοσπονδιακὸς σύλλογος. Γενεύη, ὅπου ὁ Ῥοδανὸς ἐξέρχεται τῆς Λεμάνης λίμνης, πόλις ἐμπορικωτάτη.

Ερ. Ποία εἶνε ἡ ἐπιφ. ὁ πληθ. ἡ θρησκ. καὶ τὸ πολιτ. τῆς Ἑλβετίας;

Απ. Ἡ ἐπιφ. αὐτῆς εἶνε 403 τετρ. μυρ. κατοικεῖται δὲ ὑπὸ 2,700,000 κατ. καθολικῶν καὶ καθολικῶν, καὶ διαιρεῖται εἰς 27 μικρὰς πολιτείας, ἐχούσας ἰδίαις κυβερνήσεις ἀριστοκρατικὰς καὶ δημοκρατικὰς· ἀλλ' αἱ ὑποθέσεις τῆς ὅλης Ἑλβετίας κανονίζονται ὑπὸ ὁμοσπονδικοῦ τῶν πολιτειῶν τούτων συνεδρίου.

Ερ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα καὶ τὰ προϊόντα τῆς χώρας;

Απ. Ἐνεκα τῶν πολλῶν ὀρέων, ἐξ ὧν πηγάζουσιν οἱ κυρ. ποταμοὶ τῆς Εὐρώπης καὶ τῶν λιμνῶν τῆς, εἶνε ἡ χώρα ψυχρὰ καὶ ἐπιτηθεῖα μόνον εἰς βοσκὰς· ὅθεν καὶ πολὺς ἐξάγεται τυρὸς καὶ βούτυρον· ἔχει δὲ καὶ βιομηχανίαν ἀξιόλογον.

Βέλγιον καὶ Ὀλλανδία.

Ερ. Ποῖα εἶνε τὰ ὄρια τοῦ Βελγίου καὶ τῆς Ὀλλανδίας;

Απ. Τὸ Βέλγιον ὀρίζεται πρὸς Ν. ὑπὸ τῆς Γαλλίας, πρὸς Α. ὑπὸ τῆς Γερμανίας, πρὸς Δ. ὑπὸ τῆς Βορ. θαλάσσης, τὸ δὲ βόρειον ὄριον αὐτοῦ κατέχει ἡ Ὀλλανδία.

Ερ. Ποίαι εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις τοῦ Βελγίου;

Απ. Βρυξέλλαι εἰς τὸ κέντρον τοῦ Βελγίου, πρωτ. αὐτοῦ ἔχουσα 190 χιλ. κατ. παρ' αὐτὰς κεῖται καὶ τὸ Βατερλώον, ἔπου τὸ τελευταῖον ἠττήθη ὁ μέγας Ναπολέων.

Ερ. Ποίαι εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις τῆς Ὀλλανδίας;

Απ. Ἀμστερδάμον ἐπὶ τοῦ Σουδέρη, ἡ μεγαλειτέρα πόλις τῆς Ὀλλανδίας, πλουσία καὶ ἐμπορικὴ ἔχουσα 290 χιλ. κατ. εἶνε δ' ἐκτισμένη ἐπὶ ὑγροῦ ἐδάφους. Ροτερδάμ. ἡ ἐπὶ τοῦ Μεύση, συνήθης ἔδρα τοῦ ἡγεμόνος.

*Ερ. Ποία εἶνε ἡ ἐπιφ. ὁ πληθ. ἡ θρησκ. καὶ τὸ πολ. τῶν κρατῶν τούτων;

*Απ. Τοῦ μὲν Βελγίου ἡ ἐπιφ. εἶνε 294 τετρ. στάδ. καὶ 5 1/2 ἑκατ. οὐ κάτ. ἅπαντες σχεδὸν καθολικοὶ τῆς δὲ Ὀλλανδίας ἡ ἐπιφ. 373 τετρ. μυρ. οὐ δὲ κάτ. 4 1/2 ἑκατ. ἅπαντες σχεδὸν καλθινισταί· ἀμφότεροι δὲ οὐ λωὶ κυβερνῶνται συνταγματικῶς.

Ερ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα καὶ τὰ προϊόντα αὐτῶν;

Απ. Τὸ κλίμα αὐτῶν εἶνε ἐν γένει ὑγρὸν, ἀλλὰ τὸ ἔδαφος λίαν εὐφορον, παράγον δημητρ. καρπούς, καννάβιον, καπνὸν κλ. ἔχει δὲ καὶ μεταλλεῖα σιδήρου καὶ γαιανθράκων. Ἀμφότεραι δ' αἱ χῶραι καὶ ἰδίως τὸ Βέλγιν ἔχουσι βιομηχανίαν καὶ ἐμπόριον ἀκμαῖον.

Ερ. Ἐγούσιν αὐταὶ κτήσεις ἐξωτερικάς;

Απ. Ἡ Ὀλλανδία μόνον ἔχει κτήσεις εἰς τὰς Ἀντίλλας, εἰς τὴν νότιον Ἀμερικὴν καὶ πρὸ πάντων εἰς τὴν Ὠκεανίαν.

Γερμανικὴ Αὐτοκρατορία.

Ερ. Ποῖα εἶνε τὰ ὅρια τῆς Γερμανικῆς Αὐτοκρατορίας;

Απ. Ἡ Γερμανικὴ Αὐτοκρατορία ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τῆς Βαλτικῆς, τῆς Δανίας καὶ τῆς Βορ. θαλάσσης, πρὸς Ν. ὑπὸ τῆς Ἑλβετίας καὶ τῆς Αὐστρίας, πρὸς Δ. ὑπὸ τῆς Ὀλλανδίας τοῦ Βελγίου καὶ τῆς Γαλλίας, πρὸς Α. ὑπὸ τῆς Ρωσσίας.

Ερ. Ἐκ τίνων μερῶν συνίσταται ἡδὴ ἡ Γερμανικὴ αὐτοκρατορία;

Απ. Αὕτη συνίσταται ἐξ 26 διαφορῶν κρατῶν.

Ερ. Εἰπέ τὰ κράτη τῆς Γερμανικῆς αὐτοκρατορίας.

Απ. Τῶν 26 κρατῶν τῆς Γερμ. αὐτοκρατορίας 4 εἶνε βασιλείαι ἡ Πρωσσία, Σαξωνία, Βαυαρία, Βυρτεμβέργη, 18 διάφορα δουκάτα, 3 ἐλεύθεραι πολιτεῖαι ἡ Βρέμη, ἡ Λυβέκη καὶ τὸ Ἀμβούργον, καὶ αἱ κτήσεις τῆς Ἀλσατίας καὶ Λοραίνης.

*Ερ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις τῶν κρατῶν τῆς Γερμ. αὐτοκρατορίας;

*Απ. Τῆς Βαυαρίας (5 ἑκατ. κατ.) ἐπισ. πόλεις εἶναι Μόναχον, ἐκ τῶν ὠραιότερων πόλεων τῆς Εὐρώπης ἔχουσα διάσημον πανεπιστήμιον καὶ 230 χιλ. κατ. Τῆς Σαξωνίας (2 1/4 ἑκατ. κατ.) πρωτ. Δρέσδη, ἔχουσα 197 χιλ. κατ. τῆς Βυρτεμβέργης (1 9/10 ἑκατ. κατ.) πρωτ. Στουγγάρδη. Τοῦ Μεγ. Δουκάτου τῆς Βάδης (4 1/2 ἑκατ. κατ.) πρωτ. Καλσρούη. Τοῦ Μεγ. Δουκάτου τῆς Ἑσσης πρωτ. Δαρμ-

στάτη. Τοῦ Μεγ. Δουκάτου τοῦ Ὀλδεμβούργου, πρωτ. Ὀλδεμβούργον· αἱ δ' ἐλεύθεραι πολιτεῖαι ἔχουσιν ὁμών. πρωτευούσας.

Ἐρ. Ποταεῖνε αἱ ἐπισ. πόλεις τῆς Πρωσσίας;

Ἀπ. Τῆς Πρωσσίας (29 ἑκατ. κατ.) ἐπισ. πόλεις εἶνε Βερολῖνον, πρωτ. τοῦ κράτους ἔχουσα διάσημον πανεπιστημιον καὶ ὑπὲρ τὸ ἐν ἑκατ. κατ. Δάντσικον πρὸς τὰς ἐκβολὰς τοῦ Οὐίστούλα, πόλις ὠραία καὶ ἐμπορικὴ. Π ο τ σ δάμη ἐπὶ τοῦ Ἄλβιος, ἡ δευτέρα πόλις τῆς Πρωσσίας. Βρεσλαῦτα, λιάν ἐμπορικὴ καὶ βιομήχανος καὶ ἡ τρίτη πόλις τῆς Πρωσσίας.

Ἐρ. Ποταεῖνε ὁ πληθ. ἡ θρησκ. καὶ τὰ προϊόντα τῆς Γερμ. αὐτοκρατορίας;

Ἀπ. Οἱ κατ. τῆς Γερμ. αὐτοκρατορίας εἶνε περί τὰ 45 ἑκατ. καὶ εἰς μὲν πρὸ βόρεια κράτη ἐπικρατεῖ ὁ λουθηρανισμός, εἰς δὲ τὰ νότια ἡ καθολικὴ θρησκεία· τὸ δὲ κλίμα τῆς Γερμανίας εἶνε εἰς τὰ βύρεια ψυχρὸν καὶ ὑγρὸν καὶ τὸ ἔδαφος κεκαλυμμένον ἀπὸ ἔλη, τὸ δὲ κεντρικὸν καὶ νότιον ἔχει κλίμα συγκερασμένον καὶ ὑγιεινόν, παράγον οἶνον καὶ σίτον· ἔχει δὲ καὶ ἀφθόνους βοσκὰς. Τὰ δὲ ὄρη αὐτῆς ἔχουσι μεταλλετα χαλκοῦ, τοπαζίου καὶ σιδήρου, ὅν ὅποιον καλῶς ἐργάζονται οἱ Γερμανοί.

Αὐστρία.

Ἐρ. Ποτα εἶνε τὰ ὄρια τῆς Αὐστρίας;

Ἀπ. Ἡ Αὐστρία ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τῆς Ῥωσσίας καὶ Γερμανίας, πρὸς Ν. ὑπὸ τῆς Ἰταλίας, τῆς Ἀδριατικῆς θαλάσσης καὶ τοῦ Μαυροβουνίου, πρὸς Δ. ὑπὸ τῆς Βαυαρίας καὶ Ἑλβετίας., καὶ πρὸς Α. ὑπὸ τῆς Ῥωσσίας, τῆς Σερβίας καὶ τῆς Ῥωμανίας.

Ἐρ. Ποτα εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις τῆς;

Ἀπ. Βιέννη ἐπὶ τοῦ Δουνάβεως, πρωτ. τοῦ κράτους, ὠραία καὶ μεγαλοπρεπῆς πόλις ἔχουσα ὑπὲρ τὸ 1 ἑκατ. κατ. Π ρ α γ α μὲ 190 χιλ. κατ. πρωτ. τῆς Βοεμίας. Π έ σ τ α πρωτ. τῆς Οὐγγαρίας. Τ ε ρ γ έ σ τ η εἰς τὴν Ἀδριατικὴν θάλασσαν, ἡ ἐμπορικωτέρα πόλις τοῦ κράτους, ἔχουσα 120 χιλ. κατ. ἐκ τῶν ὁποίων εἶνε καὶ πολλοὶ Ἕλληνες.

Ἐρ. Εἰκέ μοι τὴν ἐπισ. τὸν πληθ. τὴν θρησκ. καὶ τὸ πολιτ. τῆς Αὐστρίας.

Ἀπ. Ἡ ἐπιφάνεια αὐτῆς εἶνε 6538 τετρ. μωρ. οἱ δὲ κατ. 39 ἑκατ. καθολικοί, ἀλλ' ὀπάρχουσι καὶ πολλοὶ ὀρθόδοξοι καὶ διαμαρτυρούμενοι το δὲ πολιτευμα εἶνε συνταγματικὴ αὐτοκρατορία.

Ἐρ. Ποτον εἶνε τὸ κλίμα καὶ τὰ προϊόντα τῆς χώρας;

Ἀπ. Ἡ Αὐστρία συνισταμένη ἐκ τῆς ἰδίας Αὐστρίας, Βοεμίας, Μοραβίας, Οὐγγαρίας, Κροατίας, Σλαβονίας, Τρανσυλβανίας, Γαλιτίας, Ἰλλυρίας καὶ Δαλματίας θρανίας καὶ Ἐρζεγοβίνης ἔχει ἐν γένει κλίμα συγκερασμένον καὶ ὑγιεινόν καὶ ἔδαφος παράγον ἀφθονον σίτον, οἶνον, καπνὸν καὶ λαμπρὰν κτηνοτροφίαν.

Σερβία.

Ερ. Ποτα εἶνε τὰ ὅρια τῆς Σερβίας;

Απ. Ἡ Σερβία ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τῆς Αὐστρίας, πρὸ Ν. ὑπὸ τῆς Τουρκίας, πρὸς Α. ὑπὸ τῆς Ῥωμουσίας, πρὸς Δ. ὑπὸ τῆς Αὐστρίας.

Ερ. Ποτα εἶνε αἱ ἐπίσημ. πόλεις τῆς Σερβίας;

Απ. Βελιγράδιον ἐπὶ τοῦ Δουνάβεως, πρωτ. τοῦ κράτους, ἔχουσα ὄχυρά φρούρια, ἀξιόλογον ἐμπόριον καὶ 50 χιλ. κατ. Σεμένδρια, ἀρχαία πρωτ. τῆς Σερβίας.

Ἐρ. Ποία εἶνε ἡ θρησκεία, τὸ πολιτεῖμα καὶ ὁ πληθυσμὸς αὐτῆς;

Ἀπ. Οἱ Σέρβοι (1 1/2 εκατ. κατ.) σλαβικῆς καταγωγῆς εἶνε χριστιανοὶ ὀρθόδοξοι κυβερνώμενοι ὑπὸ συνταγματικοῦ βασιλείου μετὰ Βουλῆς καὶ Γεροσίας.

Ἐρ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα καὶ τὰ προϊόντα τῆς χώρας;

Ἀπ. Τὸ κλίμα τῆς Σερβίας εἶνε ὑγιεινόν, τὸ δ' ἔδαφος λίαν εὐφορον παράγον δημοτριακοῦς καρποὺς καὶ πρῶτον πολλὰ ποίμνοια καὶ μάλιστα χοίρους.

Ῥωμουσία.

Ερ. Ποτα εἶνε τὰ ὅρια τῆς Ῥωμουσίας;

Απ. Ἡ Ῥωμουσία ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τῆς Αὐστρίας καὶ Ῥουσίας, πρὸς Ν. ὑπὸ τῆς Τουρκίας, πρὸς Α. ὑπὸ τοῦ Εὐξείνου, πρὸς Δ. ὑπὸ τῆς Σερβίας καὶ Αὐστρίας.

Ερ. Ποτα εἶνε αἱ ἐπίσημ. πόλεις τῆς;

Απ. Βουκουρέστιον, πρωτ. τῆς Ῥωμουσίας, ἐμπορικὴ πόλις, ἔχουσα 200 χιλ. κατ. Ἰερατλά ἐπὶ τοῦ Δουνάβεως, ἐμπορικωτάτη πόλις ἔχουσα 40 χιλ. κατ. ἔξ ὧν εἶνε πολλοὶ Ἕλληνες ἔχοντες ἀξιόλογα Ἑλλ. ἐκπαιδευτήρια. Γαλατζίον ἐπὶ τοῦ Δουνάβεως, ἔχουσα μέγα ἐμπόριον καὶ 80 χιλ. κατ. ἐν οἷς εἶνε καὶ πολλοὶ Ἕλληνες, ἔχοντες λαμπρά Ἑλλ. Σχολεῖα. Ἰάσιον, ἄλλοτε πρωτ. τῆς Μολδαβίας ἐμπορικὴ πόλις ἔχουσα 80 χιλ. κατ.

Ποία εἶνε ἡ θρησκεία, τὸ πολιτεῖμα καὶ ὁ πληθυσμὸς τῆς χώρας;

Ἀπ. Οἱ Ῥωμοῦνοι (5 1/5 εκατ. κατ.) καταγωγῆς Ῥωμαϊκῆς εἶνε ὀρθόδοξοι κυβερνώμενοι ὑπὸ συνταγματικοῦ βασιλείου καὶ Βουλῆς.

Ἐρ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα καὶ τὰ προϊόντα τῆς Ῥωμουσίας;

Ἀπ. Τὸ κλίμα τῆς Ῥωμουσίας εἶνε λίαν ὑγιεινόν, τὰ δὲ προϊόντα αὐτῆς δημοτριακοὶ καρποὶ καὶ ἀξιόλογος κτηνοτροφία.

ΒΟΡΕΙΑ ΚΡΑΤΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ.

Μεγάλη Βρετανία.

Ερ. Ἐκ τίνων μερῶν συνίσταται ἡ Μεγάλη Βρετανία;

Απ. Ἡ Μεγάλη Βρετανία, κειμένη πρὸς Δ. τῆς Γαλλίας, συνίσταται ἐκ τῆς ἰδίας Βρετανίας ἢ Ἀγγλίας μετὰ τῆς Σκωτίας, τῆς Ἰρλανδίας καὶ πολλῶν ἄλλων μικρῶν νήσων.

Ερ. Ποίαι εἶνε αἱ ἐπισ. αὐτῆς πόλεις;

Απ. Λονδῖνον ἐπὶ τοῦ Ταμέσεως, πρωτ. τοῦ κράτους, ἡ μεγαλειτέρα, πλουσιωτέρα καὶ ἐμπορικωτέρα πόλις τοῦ κόσμου, ἔχουσα ὑπερρυχίους ὁδοὺς, λαμπρὰ δημόσια οἰκοδομήματα καὶ ὑπὲρ τα 3,850,000 κατ. Λιβερπούλη, πόλις ἐμπορικωτάτη. Μαγχεστέρη καὶ Βιρμιγχάμη, μεγάλαι καὶ λίαν βιομήχανοι πόλεις. Ἐδιμβουῦργον, πρωτ. τῆς Σκωτίας μεγάλη πόλις, ἐμπορικὴ καὶ βιομήχανος. Δουβλίνον, πρωτ. τῆς Ἰρλανδίας, πόλις ἐμπορικωτάτη καὶ βιομήχανος.

Ερ. Ποία εἶνε ἡ ἐπιφ. ὁ πληθ. ἡ θρησκ. καὶ τὸ πολ. τῆς Βρεττανίας;

Απ. Ἡ Βρεττανία ἔχει ἐπιφ. 3400 τετρ. μυρ. καὶ 34 ἑκατ. κατ. πρεσβευόντων ἐν μὲν Ἀγγλίᾳ τὴν Ἀγγλικανικὴν, ἐν δὲ Σκωτίᾳ τὴν πρεσβυτεριανὴν, καὶ ἐν Ἰρλανδίᾳ τὴν καθολικὴν θρησκείαν· πολίτευμα δ' ἔχει συνταγματικὴν μοναρχίαν μετὰ δύο βουλῶν τῶν λόρδων καὶ τῶν κοινοτήτων.

Ερ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα, τὸ ἔδαφος καὶ τὰ προϊόντα τῆς χώρας;

Απ. Ἡ Βρεττανία χώρα νεφελώδης, ὑγρὰ καὶ ψυχρὰ, εἶνε λίαν εὐφορὸς ἔχουσα μεταλλεῖα σιδήρου, χαλκοῦ, κασσιτέρου, μολύβδου, γαιανθράκων, μέγιστην βιομηχανίαν, ἀπέραντον ἐμπόριον, ἀπείρους σιδηροδρόμους καὶ τὸν μεγαλύτερον στόλον τοῦ κόσμου.

Ερ. Ἡ Μεγ. Βρεττανία ἔχει ἐξωτερικὰς κτήσεις;

Απ. Αὕτη ἐξουσιάζει εἰς ὅλας τὰς ἡπείρους καὶ εἰς ὅλας τὰς θαλάσσας εὐρυχωροὺς γαίας καὶ ἀπείρους νήσους, κατοικοιουμένας ὑπὸ 200 ἑκατ. κατ.

Δανία.

Ερ. Ποῦ κεῖται ἡ Δανία;

Απ. Ἡ Δανία κεῖται εἰς τὴν εἴσοδον τῆς Βαλτικῆς. συνισταμένη ἐκ τῆς Ἰουτλανδίας, τῶν νήσων Σηλανδίας, Φιννίας, Ἰσλανδίας, Φεροῶν καὶ ἄλλων πολλῶν νήσων.

Ερ. Ποία εἶνε ἡ ἐπισ. αὐτῆς πόλις;

Απ. Κοπεγχάγη ἐπὶ τῆς Σηλανδίας, πρωτ. τοῦ κράτους, ὄχυρὰ καὶ ἐκ τῶν ἐμπορικωτέρων πόλεων τῆς Εὐρώπης, ἔχουσα πανεπιστήμιον καὶ 235 χιλ. κατ.

Ερ. Ποία εἶνε ἡ ἐπιφ. ὁ πληθ. ἡ θρησκ. καὶ τὰ πολιτ. τῆς χώρας;

Απ. Ἡ Δανία ἔχει ἐπιφάνειαν 914 τετρ. μυρ. καὶ 1,900,000 κατ. λουθηρανῶν, πολίτευμα δὲ συνταγματικὴν μοναρχίαν.

Ερ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα, ἡ εὐφορία τῆς χώρας καὶ αἱ ἐξωτερικαὶ κτήσεις τῆς;

Απ. Αἱ νῆσοι τῆς Δανίας ἔχουσι κλίμα συγκερασμένον καὶ εὐφορώτατον εἰς σίτον, λινάριον, κλ. ἡ Ἰουτλανδία εἶνε ψυχρὰ καὶ ἐλώδης, ἡ δὲ Ἰσλανδία διὰ τὸ ψυχρὸς τῆς οὔτε δένδρα ἔχει μεγάλα· καλλιεργοῦνται ὄμω· καὶ ἐν αὐτῇ τὰ γεώμηλα.

Σουηδία.

Ερ. Εἰπέ μοι τὰ ὄρια τῆς Σουηδίας.

Απ. Ἡ Σουηδία ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τοῦ Βορ ὠκεανοῦ, πρὸς Ν. ὑπὸ τῆς Βαλτικῆς, πρὸς Α. ὑπὸ τῆς Βαλτικῆς καὶ τῆς Ῥωσσίας, πρὸς Δ. ὑπὸ τοῦ Ἀτλαντικοῦ· διαιρεῖται δὲ εἰς ἰδίως Σουηδίαν, Νορβηγίαν καὶ τὰς ὑπ' αὐτὴν νήσους.

Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ το Ἰνστιτούτο Εκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

Ερ. Ποτα εἶνε αἱ ἐπισ. αὐτῆς πόλεις καὶ αἱ νῆσοι ;

Απ. Στοκχόλμη, πρωτ. τοῦ κράτους ἔχουσα 160 χιλ. κατ. Χριστιανία, πρωτ. τῆς Νορβηγίας. Νῆσοι δ' αὐτῆς ἐπισ. εἶνε ἡ Γοτθλάνδη εἰς τὴν Βαλτικὴν, καὶ αἱ Λοφό-
δαι εἰς τὸν Βόρειον ὠκεανόν.

Ερ. Ποῖαι εἶνε ἡ ἐπιφ. ὁ πληθ. ἡ θρησκ. καὶ τὸ πολίτευμα αὐτῆς ;

Απ. Ἡ ἐπιφάνεια αὐτῆς εἶνε 7600 τετρ. μωρ. οἱ δὲ κάτ. ὑπὲρ τὰ 6 ἑκατ. πεισθεύοντες τὴν λουθηρανικὴν θρησκείαν καὶ κυβερνώμενοι συνταγματικῶς.

Ερ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα, τὸ ἔδαφος καὶ τὰ προϊόντα τῆς χώρας ;

Απ. Τὸ κλίμα τῆς Σουηδίας εἶνε ψυχρὸν καὶ τὸ ἔδαφος ὀλίγον εὐφορὸν καὶ πλῆρες λιμνῶν. ἡ δ' ὀρεινὴ Νορβηγία ἔχει δάση παράγοντα ξυλικὴν πρὸς ἐμπορίαν· τὸ δὲ βόρειον αὐτῆς κατοικεῖται ὑπὸ τῶν Λαπῶνων, ἀνθρώπων δυσειδῶν καὶ μικροῦ ἀναστήματος· ἐνταῦθα ὑπάρχουσι καὶ αἱ βένναι, ζῶα φροτηγὰ καὶ ἄλλως χρήσιμα διὰ τὸ γάλα, τὸ δέσμα καὶ τὸ κρέας των. Ἐχει δὲ ἡ χώρα καὶ μεταλλεῖα, χρυσοῦ, ἀργύρου, χαλκοῦ καὶ σιδήρου.

Ῥωσσία.

Ερ. Ποτα εἶνε τὰ ὄρια τῆς Ῥωσσίας ;

Απ. Ἡ Ῥωσσία ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τοῦ Βορ. ὠκεανοῦ, πρὸς Ν. ὑπὸ τοῦ Εὐξείνου καὶ τῆς Ἀσιατικῆς Τουρκίας, πρὸς Α. ὑπὸ τῆς Ἀσίας, πρὸς Δ. ὑπὸ τῆς Σουηδίας, τῆς Βαλτικῆς, τῆς Γερμανίας τῆς Αὐστρίας καὶ τῆς Ῥωμουσίας.

Ερ. Ποτα εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις τῆς Ῥωσσίας ;

Απ. Πετροῦπολις, πρωτ. τῆς αὐτοκρατορίας ἐπὶ τοῦ Νεῦα μὲ λαμπρὰς οἰκοδομάς, ἔχουσα 670 χιλ. κατ. Μόσχα εἰς τὸ κέντρον, ἀρχ. πρωτ. τοῦ κράτ. μὲ 600 χιλ. κατ. Ὁδησός, ἐμπορικωτάτη πόλις εἰς τὸν Εὐξείνον. Σεβαστούπολις ἐπὶ τῆς Κριμαίας μὲ λαμπρὸν λιμένα καὶ ὄχυρὰ φρούρια. Βαρσοβία, πρωτ. τῆς Πολωνίας μεγάλη καὶ ἐμπορικὴ πόλις.

Ερ. Εἰπέ μοι τὴν ἐπιφ. τὸν πληθ. τὴν θρησκ. καὶ τὸ πολίτ. τῆς Ῥωσσίας.

Απ. Αὕτη ἔχει ἐπιφ. 55,000 τετρ. μωρ. καὶ ὑπὲρ τὰ 74 ἑκατ. κατ. ὀρθοδ. ἀλλ' ἐν Πολωνίᾳ εἶνε δυτικοὶ καὶ ἐν Φιννίᾳ λουθηρανοὶ, ἐν δὲ τῇ Κριμαίᾳ καὶ τῇ Καυκασίᾳ Ῥωσσίᾳ πολλοὶ μωαμεθανοὶ· τὸ δὲ πολίτ. εἶνε μοναρχία ἀπόλυτος.

Ερ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα καὶ τὰ προϊόντα τῆς χώρας ;

Απ. Τὸ κλίμα τῆς Ῥωσσίας εἶνε ψυχρὸν, καὶ τὸ μὲν νότιον μέρος λίαν εὐφορον εἰς σίτον, λινάριον, καπνόν, κλ. τὸ δὲ βόρ. ἄφρονον, τὸ ἀνατολικὸν θασιῶδες καὶ τὸ νοτιανατολικὸν πλῆρες ἐσθίμων· τὰ δὲ Ὀυράλια ὄρη περιέχουσι μεταλλεῖα χρυσοῦ, πλατίνης, χαλκοῦ, σιδήρου, ἰδαμάντων, κλ.

Ερ. Ποῖαι εἶνε αἱ κτήσεις τῆς Ῥωσσίας ;

Απ. Αὕτη ἔχει κτήσεις μόνον εἰς τὴν Ἀσίαν.

ΑΣΙΑ.

Ερ. Πόθεν ὀρίζεται ἡ Ἀσία ;

Απ. Ἡ Ἀσία κατέχουσα τὸ ΒΑ. τοῦ ἀρχαίου κόσμου ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τοῦ Βορ. ὠκεανοῦ, πρὸς Ν. ὑπὸ τοῦ Ἰνδικοῦ ὠκεανοῦ, πρὸς Α. ὑπὸ τοῦ μεγάλου ὠκεανοῦ, πρὸς Δ. ὑπὸ τῆς Εὐρωπικῆς

Ῥωσσίας, τοῦ Εὐξείνου, τῆς Προποντίδος τῆς Μεσογείου, τῆς Ἀφρικῆς καὶ τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης·

Ερ. Ποία εἶνε ἡ ἐπιφ. τὸ ἔδαφος, τὸ κλίμα καὶ τὰ προϊόντα τῆς χώρας;

Απ. Ἡ ἐπιφάνεια τῆς Ἀσίας μεθ' ὅλων τῶν νήσων τῆς εἶνε 420,000 τετρ. μωρ. ἔχει ἔτι ἐρήμους πολλὰς. Τὸ βόρειον τῆς χώρας τὸν χειμῶνα εἶνε ψυχρότατον καὶ τὸ θέρος θερμότατον, τὸ Δ. καὶ Α. ἔχουσι κλίμα γλυκὺ καὶ ὑγιεινόν, συντελοῦν εἰς τὴν καλλιέργειαν τῆς ἐλαίας, τοῦ βάμβακος καὶ τῶν ἀξιολ. ὄπωρων· τὸ δὲ Ν. καὶ ΝΑ. ἔχει δύο ὥρας τοῦ ἔτους τὴν ξηρὰν καὶ τὴν βροχεράν. Ἐνταῦθ' ἡ βλάστησις εἶνε μεγίστη· ὄθεν αὐξάνει ἐν αὐτῇ ἡ καρέα, τὸ ζαχαροκάλαμον τὸ τέφρον καὶ ἄλλα πολύτιμα φυτὰ.

Ερ. Ποῖος εἶνε ὁ πληθυσμὸς καὶ ἡ θρησκεία αὐτῆς;

Απ. Οἱ κάτ. τῆς Ἀσίας εἶνε περὶ τὰ 785 ἑκατ. διακρούμενοι εἰς λευκοὺς, κιντρίνους καὶ τινας μαύρους εἰς τὰς νοτίους νήσους. Καὶ εἰς μὲν τὰ δυτικὰ αὐτῆς ἐπικρατεῖ ὁ μωαμεθανισμὸς, ὁ ἰουδαϊσμὸς καὶ ὁ χριστιανισμὸς· εἰς δὲ τὸ Ἰνδοστάν, τὴν Ἰνδοκίναν, τὴν Κίναν καὶ Ἰαπωνίαν ἡ θρησκεία τοῦ Βράμα καὶ Βούδα· ἄλλ' εἰς τὴν Κίναν καὶ τὴν Ἰαπωνίαν καὶ ἡ τοῦ Κομφουίου.

Ερ. Εἰς πόσα μέρη διαμερίζεται ἡ Ἀσία;

Απ. Ἡ Ἀσία διαμερίζεται εἰς 11 μέρη, τὴν Ἀσιατικὴν Ῥωσσίαν, τὴν Ἀσιατικὴν Τουρκίαν, τὴν Περσίαν, τὸ Ἀφγανιστάν, τὸ Βελουτχιστάν, τὸ Τουρκεστάν, τὴν Κίναν, τὴν Ἰαπωνίαν, τὴν Ἰνδοκίναν, τὸ Ἰνδοστάν καὶ τὴν Ἀραβίαν.

Ερ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. αὐτῆς θάλασσαι;

Απ. Ἐπισ. θάλασσαι αὐτῆς ὑπὸ μὲν τοῦ Μεγάλου ὠκεανοῦ σχηματιζόμεναι εἶνε ἡ Βερίγγειος, ἡ Ὀχोटσικὴ, ἡ Ἰαπωνικὴ, ἡ Κιτρίνη καὶ ἡ Συρικὴ θάλασσα· ὑπὸ δὲ τῆς Μεσογείου ἡ Εὐξείναι Πόντος, τὸ Αἰγαῖον, καὶ ὑπὸ τοῦ Ἰνδικοῦ ἡ Ἐρυθρὰ θάλασσα.

Ερ. Ποῖοι εἶνε οἱ ἐπισ. κόλποι τῆς;

Απ. Κόλποι ἐπισ. αὐτῆς εἶνε ὁ Ὄβις εἰς τὸ βόρ. τῆς Σιβηρίας, ὁ τοῦ Τογγίνου καὶ τοῦ Σιάμ εἰς τὴν Ἰνδοκίναν, ὁ Βεγγαλικός, ὁ Ὀμανικός καὶ ὁ Περσικός εἰς τὸν Ἰνδικὸν ὠκεανόν.

Ερ. Εἰπέ μοι τοὺς ἐπισ. αὐτῆς πορθμούς.

Απ. Πορθμοὶ αὐτῆς εἶνε ὁ Βερίγγειος, ἐνώων τὸν Βόρειον μὲ τὸν Μέγαν ὠκεανόν· ὁ Ὀρμούζιος, ἐνώων τὸν Ὀμανικὸν μὲ τὸν Περσικὸν κόλπον· ὁ τοῦ Βαβελ-μαρδὲβ, ἐνώων τὴν Ἐρυθρὰν μὲ τὸν Ἰνδικὸν ὠκεανόν· Ἰσθμὸς δὲ ὁ τοῦ Σουέζ, ἐνώων τὴν Ἀσίαν μὲ τὴν Ἀφρικὴν.

Ερ. Ποῖαι εἶνε αἱ χερσόνησοι τῆς Ἀσίας;

Απ. Ἡ Μικρὰ Ἀσία ἢ Ἀνατολή, ἡ Ἀραβία, τὸ Ἰνδοστάν, ἡ Ἰνδοκίνα, ἡ Μαλάκα, ἡ Κορέα καὶ ἡ Καμτσιάτικα.

Ερ. Ποῖα εἶνε τὰ ἐπισ. αὐτῆς ὄρη;

Απ. Ὄρη ἐπισ. αὐτῆς εἶνε εἰς τὰ Δ. τὰ Οὐράλια καὶ ὁ Καύκασος τὰ Ἀλτάια καὶ τὰ Σταρόβια εἰς τὸ νότιον τῆς Σιβηρίας, τὰ Ἰμυλάια τὰ ὑψηλότερα ὄρη τῆς σφίρας (8700 μέτρ.) εἰς τὸ νότιον τῆς Κίνας, τὰ Γαταῖα εἰς τὸ Ἰνδοστάν, τὸ Ἀραμὰτ καὶ ὁ Ταῦρος εἰς τὴν Ἀσιατικὴν Τουρκίαν.

Ερ. Ποῖα εἶνε τὰ ἐπισ. αὐτῆς ἀκρωτήρια;

Απ. Ἀκρωτήρια αὐτῆς ἐπισ. εἶνε τὸ Ἀνατολικὸν καὶ τὸ Ἰνό-

ΑΣΙΑ.

ρειον εις την Σιβηρίαν, τὸ Κομορτόρον εις τὸ Ἰνδοστάν, καὶ τὸ Μόκαδον εις τὴν Ἀραβίαν.

Ἐρ. Ποιοὶ εἶνε οἱ ἐπισ. αὐτῆς ποταμοί;

Ἀπ. Ποταμοὶ αὐτῆς ἐπισ. εἶνε ὁ *Λένας*, ὁ *Ἰερσείας* καὶ ὁ *Ὀθις* ἐκβάλλοντες εις τὸν Βόρ. ὠκεανόν, ὁ *Τίγγρις* καὶ ὁ *Εὐφράτης* εις τὸν Περσικὸν κόλπον, ὁ *Ἰνδός* εις τὸν Ὀμανικόν, ὁ *Γάγγη* εις τὸν Βεγγαλικόν, ὁ *Κοάγγος* εις τὴν Κυανήν, ὁ *Ὀάγγος* εις τὴν Κιτρίνην, καὶ ὁ *Ἀμούρ* εις τὴν Ἰαπωνικὴν θάλασσαν.

Ἐρ. Εἰπέ μοι τὰς ἐπισ. λίμνας τῆς Ἀσίας.

Ἀπ. Λίμναι ἐπισ. τῆς Ἀσίας, πλὴν τῆς *Κασπίας*, εις τὸ βόρειον τῆς Ἀραβίας εἶνε ἡ *Νεχρά θάλασσα*, εις τὸ Τουρκεστάν ἡ *Ἀράλη*, καὶ εις τὸ νότιον τῆς Σιβηρίας ἡ *Βαϊκάλη*.

Ἀσιατικὴ Ῥωσσία.

Ἐρ. Πόθεν ὀρίζεται ἡ Ἀσιατικὴ Ῥωσσία;

Ἀπ. Ἡ Ἀσιατικὴ Ῥωσσία ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τοῦ Βε. ὠκεανοῦ, πρὸς Ν. ὑπὸ τῆς Ἀσιατικῆς Τουρκίας, τῆς Περσίας, τοῦ Τουρκεστάν καὶ τῆς Κίνας, πρὸς Α. ὑπὸ τοῦ Μεγάλου ὠκεανοῦ, πρὸς Δ. ὑπὸ τῶν Οὐραλίων ὄρεων, τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ῥωσσίας καὶ τοῦ Εὐξείνου.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις τῆς;

Ἀπ. Αὕτη συνισταμένη ἐκ τῆς Σιβηρίας (8 ἑκατ. κατ.) καὶ τῆς Κουκασιῦ Ῥωσσίας (5 ἑκατ. κατ.) ἔχει πόλεις *Τοβόλσκην* πρωτ. τῆς Σιβηρίας καὶ *Τυφλίδα*, πρωτ. τῆς Κουκασιῦ Ῥωσσίας.

Ἐρ. Ποία εἶνε ἡ ἐπιφάνεια, ὁ πληθυσμός, ἡ θρησκ. τὸ ἔδαφος, τὸ κλίμα καὶ τὸ ἔμπορ. τῆς χώρας;

Ἀπ. Ἡ ἐπιφάνεια αὐτῆς εἶνε 165 χιλ. τετρ. μωρ., οἱ δὲ κάτ. 13 ἑκατ. χριστιανοὶ ὀρθόδοξοι καὶ εἰδωλολάτραι τῆς Σιβηρίας τὸ βόρειον εἶνε ἐλθῶδες, πλῆρες πάγων καὶ ἐρήμων, τὸ δὲ νότιον λίαν εὐφορον πασίγυν καὶ βαθέτιον ἔχει δὲ καὶ ἔμποριον γουναρικῶν, τὸ μόνον σχεδὸν προϊόν τῶν βορείων χωρῶν.

Ἀσιατικὴ Τουρκία.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ ὄρια τῆς Ἀσιατικῆς Τουρκίας;

Ἀπ. Ἡ Ἀσιατικὴ Τουρκία ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τῆς Κουκασιῦ Ῥωσσίας καὶ τοῦ Εὐξείνου, πρὸς Ν. ὑπὸ τῆς Ἀραβίας, πρὸς Α. ὑπὸ τῆς Περσίας, πρὸς Δ. ὑπὸ τῆς Προποντίδος, τοῦ Αἰγαίου καὶ τῆς Μεσογαίου.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. αὐτῆς πόλεις;

Ἀπ. Ταύτης ἐπισ. πόλεις εἶνε *Σμύρνη*, ἀρχαία καὶ ἐμπορικωτάτη πόλις ἔχουσα 160 χιλ. κατ. *Χαλέπιον*, μεγάλη καὶ ἐμπορικὴ πόλις εις τὴν Συρίαν. *Δαμασκός*, ἡ βιομηχανικωτέρη πόλις τῆς Ἀσιατικῆς Τουρκίας, ἔχουσα 150 χιλ. κατ. *Ἰερουσαλήμ*, πρωτ. τῆς Παλαιστίνης, ὅπου ὑπάρχει ὁ τάφος τοῦ Σωτῆρος.

Βαγδάτιον εἰς τὴν Μεσοποταμίαν, ἐμπορικωτάτης πόλις.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε αἱ ἐπισ. νῆσοι τῆς Ἀσιατικῆς Τουρκίας;

Ἀπ. Νῆσοι αὐτῆς εἶνε ἡ *Χίος* μὲ ὁμών. πρωτ. ἔχουσαν γυμνάσιον· παράγει δὲ καὶ οἶνον ἐξαίρετον καὶ μαστίχαν. *Ψαρά*, ἐπίσημος ἐπὶ τῆς Ἑλλ. ἐπικναστώσεως διὰ τὸ ναυτικόν της. *Λέσθος*, εὐφορος νῆσος παράγουσα ἔλαιον, ὀπώρας καὶ ἄλλα προϊόντα· ταύτης πρωτ. εἶνε *Μιτυλήνη*, ἔχουσα ἀξιόλογα σχολεῖα. *Σάμος*, παράγουσα οἶνους καὶ σταφίδας. *Ρόδος*, ἡ ὠραιότερα τῆς Ἀνατολῆς νῆσος μὲ ὁμών. πρωτ. *Κύπρος* μεγάλη νῆσος (180 χιλ. κατ.), παράγουσα βάμβακα, σῖτον, οἶνον, ἔλαιον καὶ ἔχουσα πρωτ. τὴν *Λευκωσίαν*. Ἡ νῆσος αὕτη ἀπὸ τοῦ 1878 διὰ συνθήκης ἐπὶ ὠρισμένη ἐνιαυσίῳ ἀποζημιώσει παρεχωρήθη ὑπὸ τῶν Τούρκων εἰς τοὺς Ἀγγλους.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε ἡ ἐπιφ. ὁ πληθ. ἡ θρησκ. τὸ ἔδαφος καὶ τὸ κλίμα τῆς Ἀσιατικῆς Τουρκίας;

Ἀπ. Ἡ ἐπιφάνεια τῆς Ἀσιατικῆς Τουρκίας εἶνε 12,350 τετρ. μυρ. οἱ δὲ κατ. 16 1/2 ἑκατ. ὑποκείμενοι εἰς τὸν Σουλτάνον τῆς Εὐρωπαϊκῆς Τουρκίας. Τοῦτων οἱ πλείστοι εἶνε χριστιανὸὶ ὀρθόδοξοι, οἱ δ' ἄλλοι μωαμεθανοί, ὀλίγοι Ἰσραηλίται καὶ τινες εἰδωλολάτραι. Ἡ χώρα ἄπασα μετὰ τῶν νήσων εἶνε εὐφορώτατη, καὶ ἔχει κλίμα θερπνὸν καὶ ὕγριον.

Περσία.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ ὄρια τῆς Περσίας;

Ἀπ. Ἡ Περσία ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τῆς Καυκασίου Ῥωσσίας, τοῦ Τουρκεστάν καὶ τῆς Κασπίης θαλάσσης, πρὸς Ν. ὑπὸ τοῦ Περσικοῦ κόλπου, πρὸς Α. ὑπὸ τοῦ Ἀφγανιστάν καὶ Βελουτχιστάν, καὶ πρὸς Δ. ὑπὸ τῆς Ἀσιατικῆς Τουρκίας.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε αἱ ἐπισ. αὐτῆς πόλεις;

Ἀπ. Ἐπισ. αὐτῆς πόλεις εἶνε *Τεχεράν*, χειμερινὴ πρωτ. τοῦ Σάχου, ἔχουσα 82 χιλ. κατ. *Ισπαράν*, ἡ δευτέρη πόλις τοῦ κράτους.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε ἡ ἐπιφ. ὁ πληθ. ἡ θρησκεία καὶ τὸ πολίτευμα αὐτῆς;

Ἀπ. Ἡ ἐπιφάνεια αὐτῆς εἶνε 11000 τετρ. μυρ. οἱ δὲ δὲ κατ. 7 ἑκατ. ἄπαντες σχεδὸν μωαμεθανοί, διοικούμενοι ὑπὸ ἀπολύτου μονάρχου.

Ἐρ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα, ἡ εὐφορία καὶ ἡ βιομηχανία τῆς χώρας;

Ἀπ. Ἡ χώρα εἶνε ὀλίγον ὑψηλὴ καὶ ἐν μέρος αὐτῆς κλιπτεται ὑπὸ ἐρημῶν, ἄλλὰ παράγει ἄφθονον οἶνον, σῖκα, ἀπὶδια, χρυσομήλα, θαμάσιχηνα κτλ. ἔχει δὲ καὶ βιομηχανίαν ξιφῶν καὶ ταπήτων καὶ ἀξιόλογον κτηνοτροφίαν.

Ἀφγανιστάν καὶ Βελουτχιστάν.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ ὄρια τοῦ Ἀφγανιστάν καὶ Βελουτχιστάν;

Ἀπ. Τὸ Ἀφγανιστάν ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τοῦ Τουρκεστάν, πρὸς Α. ὑπὸ τοῦ Ἰνδοστάν, πρὸς Δ. ὑπὸ τῆς Περσίας, τὸ δὲ νότιον ὄριον κατέχει τὸ Βελουτχιστάν.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε αἱ ἐπισ. αὐτῶν πόλεις;

Ἀπ. Αἱ ἐπισ. αὐτῶν πόλεις εἶνε *Καβοὶλ*, πρωτ. τοῦ Ἀφγανιστάν. *Κελίτ*, πρωτ. τοῦ Βελουτχιστάν.

Φηφιόποιήθηκ ἀπὸ το Ἰνστιτούτο Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

Ἔρ. Ποία εἶνε ἡ ἐπιφ. ὁ πληθ. ἡ θρησκ. καὶ τὸ πολίτευμα αὐτῶν;

Ἄπ. Ἡ ἐπιφάνεια αὐτῶν εἶνε 7307 τετρ. μιλ. οἱ δὲ κάτ. 6 ἑκατ. μωα-
μεθανοὶ διοικούμενοι ὑπὸ ἀπολύτων ἡγεμόνων.

Ἔρ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα καὶ τὸ ἔδαφος αὐτῶν;

Ἄπ. Τὸ κλίμα αὐτῶν εἶνε εὐκραές, τὸ δ' ἔδαφος παράγει σίτον, βάμβακα,
κατὸν κλ. ἔτι δ' ἔχει μεταλλεῖα χρυσοῦ, ἀργύρου, σιδήρου κλ.

Τουρκεστάν.

Ἔρ. Περιγραφοῦν τὸ Τουρκεστάν.

Ἄπ. Τὸ Τουρκεστάν ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τῆς Σιβηρίας καὶ
τῆς Ἀράλης λίμνης, πρὸς Ν. ὑπὸ τῆς Περσίας, τοῦ Ἀφγανιστάν
καὶ τοῦ Ἰνδοστάν, πρὸς Α. ὑπὸ τῆς Κίνας, πρὸς Δ. ὑπὸ τῆς
Κασπίας θαλάσσης.

Ἔρ. Ποῖον εἶνε τὸ μᾶλλον πολιτισμένον αὐτοῦ μέρος;

Ἄπ. Τὸ μᾶλλον πολιτισμένον αὐτοῦ μέρος εἶνε ἡ μεγάλη Βουχαρία ἔχου-
σα πόλιν Βουχάραν μεγάλην καὶ ἐμπορικὴν. Τὸ πλείστον δ' αὐτοῦ ὑπό-
κειται ἤδη εἰς τοὺς Ῥώσους.

Ἔρ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα, τὸ ἔδαφος καὶ τὰ προϊόντα αὐτοῦ;

Ἄπ. Τὸ κλίμα τοῦ Τουρκεστάν εἶνε ἐξαιρετικόν, τὸ δ' ἔδαφος λίαν εὐφο-
ρον, ἀλλ' ἔχει καὶ πολλὰς ἀμμώδεις ἐρήμους, ἔτι δὲ καὶ μεσαλλεῖα χρυσοῦ,
ἀργύρου καὶ πολυτίμων λίθων.

Κίνα

Ἔρ. Εἰπέ μοι τὰ ὄρια τῆς Κίνας.

Ἄπ. Τὰ ὄρια τῆς Κίνας εἶνε πρὸς Β. ἡ Σιβηρία, πρὸς Ν. αἱ
Ἰνδίαι, πρὸς Α. ἡ Ἰαπωνική, ἡ Κιτρίνη καὶ ἡ Κυανὴ θάλασσα,
πρὸς Δ. τὸ Τουρκεστάν.

Ἔρ. Ἐκ τίνων μερῶν συνίσταται ἡ Κίνα;

Ἄπ. Ἡ Κίνα συνίσταται ἐκ τῆς ἰδίως Κίνας, τῆς Μανσχοῦ-
ρίας, τῆς Κορέας, τῆς Μογγολίας, τῆς Μικρᾶς Βουχαρίας, τοῦ
Θιβέτ καὶ τοῦ Βουτάν.

Ἔρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις αὐτῆς;

Ἄπ. Ἐπισ. αὐτῆς πόλεις εἶνε Πεκίνον, ἕδρα τοῦ αὐτοκράτο-
ρος ἔχουσα 1,600,000 κάτ. Ναγκίνη, ἐμπορικωτάτη πόλις.

Ἔρ. Ποία εἶνε ἡ ἐπιφ. ὁ πληθ. ἡ θρησκ. καὶ τὸ πολίτευμα τῆς Κίνας;

Ἄπ. Ἡ ἐπιφάνεια αὐτῆς εἶνε σχεδὸν ἴση μὲ τὴν τῆς Εὐρώπης, οἱ δὲ κά-
τοικοι 405 ἑκατ. τῆς κιτρίνης φυλῆς, πρεσβεύοντες τὸν βουδισμόν καὶ διοι-
κούμενοι ἀπολύτως ὑπὸ αὐτοκράτορος.

Ἔρ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα, τὸ ἔδαφος, τὰ προϊόντα καὶ ἡ βιομ. τῆς Κίνας;

Ἄπ. Τὸ κλίμα τῆς Κίνας εἶνε ποικίλον καὶ τὰ προϊόντα τῆς χώρας εἶνε
διάφορα ὡς τὸν τίτον, ζαχαροκάλαμον κλ. ἔχει τὰ ὑψηλότερα ὄρη τοῦ κό-
σμου καὶ ἐπ' αὐτῶν μεταλλεῖα χρυσοῦ καὶ ἀργύρου τὰ δὲ θιβετῖα ὄρη τρί-
φοσι καὶ αἶγας, ἐκ τῶν μαλλίων τῶν ὁποίων κατασκευάζονται τὰ λαμπρὰ
σάλια ἔξάγει δὲ καὶ πορσελάνην, γαρτίον καὶ περίφημον μέλανην.

Ἰαπωνία.

Ἔρ. Ἐκ πόσων μερῶν συνίσταται ἡ Ἰαπωνία;

Ἄπ. Ἡ Ἰαπωνία κειμένη ἀνατολικῶς τῆς Κίνας συνίσταται

ΑΦΡΙΚΗ.

ἐπὶ τοῦ Γάγγων. *Μάδρασα*, πρωτ. ὁμων. προεδρείας ἐμπορικῶτάτη ἔχουσα 400 χιλ. κατ. *Καλικούτη*, εἰς ἣν πρώτην ἐπέβησαν οἱ Πορτογάλοι ἀνακκλύσαντες τὰς Ἰνδίας. *Βομβάη*, πρωτ. ὁμων. προεδρείας ἐπὶ νήσου, μεγάλη, λίαν ἐμπορικὴ καὶ ναύσταθμος τοῦ ἐν Ἀσίᾳ Ἀγγλικοῦ στόλου (650 χιλ. κατ.).

Ερ. Ποῖαι εἶνε αἱ πρωτεύουσαι τῶν Γαλλικῶν καὶ Πορτογαλικῶν κτήσεων;

Απ. Τῶν Γαλλικῶν κτήσεων πρωτ. εἶνε ἡ *Πορδιγερή*, καὶ τῶν Πορτογαλικῶν ἡ *Γόα*, ἐπὶ τῆς παρχίας τοῦ Μακλαβόρου.

Ερ. Ποῖα εἶνε τὰ ανεξάρτητα κράτη τοῦ Ἰνδοστάν;

Απ. Ἡ *Κασχιμρία* μὲ πρωτ. Κασχιμίρη, καὶ ἡ *Νεπάλη* μὲ πρωτ. Κατμανδούν.

Ερ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. νῆσοι τοῦ Ἰνδοστάν;

Απ. Νῆσοι τοῦ Ἰνδοστάν ἐπίσημοι εἶνε ἡ *Κεϋλάνη*, πρωτ. *Κολάμβουρ* καὶ αἱ *Λακεδίβαι*, κυβερνώμεναι ὑπὸ ανεξαρτήτου ἡγεμόνος.

Ερ. Ποῖα εἶνε ἡ ἐπιφ. καὶ ποῖοι οἱ κάτ. τοῦ Ἰνδοστάν;

Απ. Ἡ ἐπιφ. τοῦ Ἰνδοστάν εἶνε 37350 τετρ. μωρ. οἱ δὲ κάτ. 204 ἑκατ. ὀποκειμένοι ἀμέσως ἢ ἐμμέσως εἰς τοὺς Ἀγγλους, πλὴν 2 1/2 ἑκατ. ἀνεξαρτήτων καὶ 400 χιλ. ὀποκειμένων εἰς τοὺς Γάλλους καὶ Πορτογάλους.

Ερ. Ποῖαι εἶνε αἱ θρησκ. τοῦ Ἰνδοστάν;

Απ. Θρησκείαι επικρατοῦσαι εἶνε ἡ τοῦ Βράμα (ὑπὲρ τὰ 160 ἑκατ.), ἡ τοῦ Βούδα (5 ἑκατ.) καὶ ἡ μωαμεθανικὴ (30 ἑκατ.), ἀλλ' ὑπάρχουσι καὶ 300,000 χριστιανῶν διαφόρων δογμάτων.

Ερ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα, τὸ ἔδαφος καὶ τὰ προϊόντα τοῦ Ἰνδοστάν;

Απ. Τὸ Ἰνδοστάν ἔχει ποικίλον κλίμα καὶ τὸ ἔδαφος αὐτοῦ εἶνε εὐφορώτατον, παράγον βανίνας, ζαχαροκάλαμον κτλ. ἔχει δὲ καὶ μαργαρίτας καὶ μεταλλεῖα ἀδαμάντιν, καὶ τρέφει τίγρεις, φινοκέρους, ὄφεις φαρμακεροὺς καὶ ἡ Κεϋλάνη λαμπροὺς ἑλέφαντας.

Ἀραβία.

Ερ. Εἰπέ μοι τὰ ὅρια τῆς Ἀραβίας;

Απ. Τὰ ὅρια τῆς Ἀραβίας εἶνε πρὸς Β. ἡ Ἀσιατικὴ Τουρκία, πρὸς τὸ ΝΑ. ὁ Ὀμανικὸς κόλπος, πρὸς ΒΑ. ὁ Περσικὸς κόλπος, πρὸς Δ. ἡ Ἐρυθρὰ θάλασσα.

Ερ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. αὐτῆς πόλεις;

Απ. Ἐπισ. πόλεις αὐτῆς εἶνε *Μέκα*, πατρὶς τοῦ Μωῦμεθ, ἡ μεγαλύτερῃ καὶ ἐμπορικῶτάτῃ τῆς Ἀραβίας. *Μεδίρα*, ὅπου ἐτάφη ὁ Μωῦμεθ. *Μέκα* εἰς τῶν εὐδαίμων Ἀραβίων, ἐπίσημος διὰ τὸν καφέν τῆς.

Ερ. Ποῖα εἶνε ἡ ἐπιφ. ὁ πληθ. ἡ θρησκ. τὸ ἔδαφ. καὶ τὸ κλίμα τῆς χώρας;

Απ. Ἡ Ἀραβία ἔχει ἐπιφ. 28500 τετρ. μωρ. καὶ 4 ἑκατ. κατ. ἀπάντων σχεδὸν μωαμειθανῶν. Ἡ χώρα ἔχει πολλὰς ἐρήμους τὰς ὁποίας διατρέχουσιν οἱ Ἀραβες μετὰ τῶν ποιμνίων των, ἀλλ' ἔχει καὶ χώρας εὐερωτάτας παροχύσας καφέν, ἀρώατα, κόμμι καὶ ἀξιολόγους κατὰ τὴν παραλίαν μαργαρίτας.

ΑΦΡΙΚΗ.

Ερ. Ποῖα εἶνε τὰ ὅρια τῆς Ἀφρικής;

Απ. Ἡ Ἀφρική, τὸ τρίτον μέρος τοῦ ἀρχαίου κόσμου, συνεχρμένη μετὰ τῆς Ἀσίας διὰ τοῦ ἰσθμοῦ τοῦ Σουέζ, ὀρίζεται πρὸς Β.

Ὑπὸ τῆς Μεσογείου, πρὸς Ν. καὶ Δ. ὑπὸ τοῦ Ἀτλαντικοῦ, πρὸς Α. ὑπὸ τῆς Ἐρυθρᾶς Θαλάσσης καὶ τοῦ Ἰνδικοῦ.

Ἐρ. Ποία εἶνε ἡ ἐπιφάνεια καὶ τὸ ἔδαφος αὐτῆς ;

Ἀπ. Ἡ ἐπιφ. αὐτῆς εἶνε 285 435 τετρ. μιλ. ἀλλὰ τὸ τέταρτον τοῦλάχιστον εἶνε ἔρημος· ἔχει δὲ καὶ εὐφόρους πεδιάδας.

Ἐρ. Ποῖος εἶνε ὁ πληθ. ἡ θρησκ. καὶ τὸ πολιτ. τῶν κατοίκων τῆς ;

Ἀπ. Οἱ κάτοικοι αὐτῆς εἶνε περὶ τὰ 200 ἑκατ. Ἀραβες, Κόπται, Βέρβεροι καὶ νεγρίται μωαμεθανοὶ καὶ φατιχισταί, κατὰ δὲ τὰ παράλια ὑπάρχουσι καὶ χριστιανοί· τὸ δὲ πολιτεῦμα σχεδὸν παντοῦ εἶνε δεσποτικόν.

Ἐρ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα καὶ τὸ ἔδαφος τῆς χώρας ;

Ἀπ. Ἡ Ἀφρική εἶνε χώρα θερμὴ καὶ δι' αὐτῆς διέρχεται ὁ ἰσημερινός· Ἐπ' αὐτοῦ μέχρι τῶν τροπικῶν ἡ θερμότης εἶνε σχεδὸν ἀφόρητος, καὶ αἱ βροχαὶ διαρκεῖσιν τρεῖς ὅλους μῆνας· ἐνταῦθεν δὲ πηγάζουσιν οἱ ποταμοὶ οἱ καταπλημμυροῦντες τὴν χώραν καὶ κατασταίνοντες αὐτὴν εὐφροωτάτην.

Ἐρ. Ἐχει μεταλλεῖα ἡ Ἀφρική, καὶ ποῖα εἶνε τὰ ἐν αὐτῇ θηρία ;

Ἀπ. Ἡ Ἀφρική ἔχει πλούσια μεταλλεῖα χρυσὸν, καὶ ζῶα βλαπτικά τίγρεις, λέοντας, λεοντοπαρδάλλεις, δαίνας, κροκοδείλους ὄφεις ὡς τὸν βόαν, ἐλέφαντας, ἕνοκέρους, ἵπποποτάμους καμήλους καὶ πτηνὰ διάφορα.

Ἐρ. Εἰς πόσα μέρη διαιρεῖται ἡ Ἀφρική ;

Ἀπ. Ἡ Ἀφρική διαιρεῖται εἰς 16 μέρη, τὴν Αἴγυπτον, Ἀθιοπιαν, Σόμανλον, Βαρβαρίαν, (συνισταμένην ἐκ τῆς Τριπόλεως, Τύνιδος, Ἀλγερίου καὶ Μαρόκου) τὴν Σαχάραν, Σενεγαμβίαν, Ἄνω Γουινέαν, Κάτω Γουινέαν, Σουδάν, Κιμβεασίαν, Ὀππερτοσίαν, Εὐέλπιδα Ἀκραν, Καφροσίαν, Μοζαμβίκην, Ζαγγουεβάρην.

Ἐχει νήσους ἡ Ἀφρική ;

Ἀπ. Ἡ Ἀφρική ἔχει νήσους πολλὰς εἰς τὸν Ἀτλαντικὸν καὶ τὸν Ἰνδικὸν ὠκεανόν.

Ἐρ. Ποιοὶ εἶνε οἱ κόλποι καὶ οἱ περὶ θμοὶ τῆς Ἀφρικῆς ;

Ἀπ. Κόλποι τῆς Ἀφρικῆς εἶνε ὁ τοῦ Σουῆ πρὸς Α. τοῦ Σουῆζ, ὁ τῆς Γαβῆς καὶ ὁ τῆς Στράας εἰς τὴν Βαρυβρίαν, καὶ ὁ τῆς Γουινέας. Πορθμοὶ δὲ ὁ τῆς Μοζαμβίκης μεταξὺ Μοζαμβίκης καὶ Μκαδχακσάκρ, καὶ ὁ τοῦ Γκαβελ-Βανδέβ εἰς τὴν εἴσοδον τῆς Ἐρυθρᾶς Θαλάσσης.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ ὄρη τῆς Ἀφρικῆς ;

Ἀπ. Ὅρη τῆς Ἀφρικῆς εἶνε τὰ τῆς Σελήνης, τὸ Κιλιμάντζαρον καὶ τὰ Χιοροσκεπῆ ὄρη πρὸς τὰ ΒΑ. τῆς Ζαγγουεβάρης, ὁ Ἄτλας εἰς τὴν Βαρυβρίαν, τὰ Νιγριτικά ὄρη εἰς τὴν Γουινέαν, καὶ τὰ Λύπατα εἰς τὴν Καροβρίαν.

Ἐρ. Εἰπέ μοι τὰ ἀκρωτήρια αὐτῆς.

Ἀπ. Ἀκρωτήρια τῆς Ἀφρικῆς εἶνε τὸ Καλὸν εἰς τὴν Βαρυβρίαν, τὸ Λευκὸν εἰς τὴν Σαχάραν, τὸ Πράσινον εἰς τὴν Σενεγαμβίαν, ἡ Εὐέλπις Ἀκρα πρὸς Ν. καὶ πρὸς Α. τὸ Γουαρδαφούϊον.

Ἐρ. Εἰπέ μοι τοὺς ποταμοὺς καὶ τὰς λίμνας τῆς Ἀφρικῆς.

Ἀπ. Ποταμοὶ τῆς Ἀφρικῆς εἶνε ὁ Νεῖλος ἐκ τῆς λίμνης Νυάνζης παγάζων, ὁ Σενεγάλης καὶ ὁ Γαμβίας εἰς τὴν Σενεγαμβίαν, ὁ Νίγρος καὶ ὁ Ζαῖρος εἰς τὴν Γουινέαν, καὶ ὁ Ζαμβεζης εἰς τὴν Μο-

ζαμβίκην. Λίμναι δὲ ἡ *Τσαάδα* εἰς τὸ Σουδάν, ἡ *Νυάνζα* πρὸς Α. τῆς *Ζαγγουεβάρης*, καὶ ἡ *Δαμβέα* εἰς τὴν Ἀβυσσινίαν.

Ἐρ. Τί λέγονται ὄασεις;

Ἄπ. Ὀάσεις λέγονται εὐφοροὶ τόποι εὐρισκόμενοι ἐντὸς ἐρήμων, καὶ τοιαῦται εἶνε πολλαὶ ἐντὸς τῶν ἐρήμων τῆς Ἀφρικῆς.

Ἀίγυπτος μετὰ τῆς Νουβίας.

Ἐρ. Ποτα εἶνε τὰ ὄρια τῆς Αἰγύπτου;

Ἄπ. Ἡ Αἰγύπτος ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τῆς Μεσογείου, πρὸς Ν. ὑπὸ τῆς Ἀβυσσινίας, πρὸς Α. ὑπὸ τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης, πρὸς Δ. ὑπὸ τῆς ἐρήμου Λιβύης καὶ τῆς Βαβυλῶν.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. αὐτῆς πόλεις;

Ἄπ. Ἐπισ. αὐτῆς πόλεις εἶνε *Καίρον*, ἔδρα τοῦ Ἀντιβασιλέως πόλις ἐμπορικὴ μὲ 350 χιλ. κατ. *Ἀλεξάνδρεια*, ἐμπορικωτάτη πόλις εἰς τὴν Μεσόγειον μὲ ἀρχαῖα ἐρείπια, ἔχουσα καλὸν λιμένα καὶ 220 χιλ. κατ. *Δαμιάτη* καὶ *Ροσέτη*, ἐμπορικὰ στόμια τοῦ Νείλου. *Σεναάρ* καὶ *Καρτόμ*, αἱ ἐπισ. πόλεις τῆς Νουβίας.

Εἰς τὴν Αἰγύπτου ἀνήκουσιν ἔτι τὸ *Δαρφούρ* καὶ ὄασεις τινές, τῶν ὁποίων ἐπισ. εἶνε ἡ τοῦ *Διδὸς Ἀμμωνος*.

Ἐρ. Ποῖος εἶνε ὁ πληθ. ἡ θρησκ. καὶ τὸ πολίτευμα αὐτῆς;

Ἄπ. Οἱ κάτ. αὐτῶν εἶνε 17 1/2 ἑκατ. ἐξ ὧν 5 1/2 ἑκατ. εἶνε τῆς Αἰγύπτου. Εἶνε δὲ Κόπται χριστιανοὶ καὶ μωαμεθανοί, ἐν δὲ τῷ Σουδάν καὶ *Δαρφούρ* μαῦροι, κυβερνώμενοι ὑπὸ τοῦ ἀντιβασιλέως τῆς Αἰγύπτου.

Ἐρ. Τί ἄλλο γνωρίζεις περὶ τῆς Αἰγύπτου;

Ἄπ. Ἡ Αἰγύπτος ἔχει καὶ ἀρχαῖα ἐρείπια, οἷον πειραμίδας, ὄδελίκους κτλ. διαβρεχομένη δὲ ὑπὸ τοῦ Νείλου κατασταίνεται εὐφορωτάτη εἰς δημητριακοὺς καρποὺς, ζαχαροκάλαμον, ὄρυζιον κλ.

Ἀβυσσινία καὶ Σόμαυλον.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ ὄρια τῆς Ἀβυσσινίας;

Ἄπ. Ἡ Ἀβυσσινία ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τῆς Αἰγύπτου, πρὸς Δ. ὑπὸ τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης, τὸ δὲ Ν. ὄριον κατέχει τὸ Σόμαυλον.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. αὐτῶν πόλεις;

Ἄπ. Ἐπισ. πόλις τῆς Ἀβυσσινίας εἶνε *Γονδάρη*, ἔδρα χριστιανοῦ ἡγεμόνος· τὸ δὲ Σόμαυλον ἐκτεινόμενον μέχρι τῆς *Ζαγγουεβάρης* καὶ τῆς ἄκρας *Γουκεροφούου*, οὐδεμίαν ἔχει πόλιν ἀξίαν λόγου.

Ἐρ. Ποῖος εἶνε ὁ πληθ. ἡ θρησκεία καὶ τὸ πολίτευμα αὐτῶν;

Ἄπ. Οἱ κάτ. τῆς Ἀβυσσινίας εἶνε 3 ἑκατ. τῶν ὁποίων μέρος πρεσβεύει τὸν χριστιανισμόν, οἱ δὲ τοῦ Σομαύλου εἶνε μωαμεθανοὶ καὶ φετιχισταί.

Ἐρ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα, τὸ ἔδαφος καὶ τὰ προϊόντα καὶ ζῶα αὐτῶν;

Ἄπ. Τὸ κλίμα αὐτῶν εἶνε γλυκὸ καὶ τὸ ἔδαφος εὐφορον εἰς δημητριακοὺς καρποὺς καὶ ζαχαροκάλαμον· ἔχει δὲ καὶ μεταλλεῖα χρυσοῦ, καὶ πολύτιμα ξύλα ἕβενον καὶ σάνδαλον, καὶ ζῶα ἀξιολογώτατα, καὶ ἔξάγει πτερά στρουθοκαμήλων.

Βαρβαρία.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ ὄρια τῆς Βαρβαρίας;

Ἄπ. Ἡ Βαρβαρία ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τῆς Μεσογείου, πρὸς Ν. ὑπὸ τῆς *Σαχάρας* καὶ *Λιβύης*, πρὸς Α. ὑπὸ τῆς Αἰγύπτου, πρὸς Δ. ὑπὸ τοῦ Ἀτλαντικοῦ ὠκεανοῦ.

Ἐρ. Ἀπαριθμήσον τὰ κράτη καὶ τὰς ἐπισ. πόλεις τῆς Βαρβαρίας.

Ἀπ. Τὰ κράτη τῆς Βαρβαρίας εἶνε·

1. *Τρίπολις* (700 χιλ. κατ.) ὑπὸ βέη διοικουμένη ὑποκειμένου εἰς τὸν Σουλτάνον τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἔχουσα πρωτ. *Τρίπολιν* εἰς τὴν Μεσόγειον, πόλιν ἐμπορικὴν. (2 ἑκατ.). Τύνις με πρωτ. *Τύνιδα* παρὰ τὴν ἀρχαίαν Καρχηδόνα, πόλιν ἐμπορικὴν καὶ βιομηχανον, ἔχουσαν 125 χιλ. κατ. διοικεῖται δὲ καὶ αὕτη ὑπὸ βέη, ὑποκειμένου εἰς τοὺς Γάλλους. 3 *Ἀλγέριον* (3 ἑκατ. κατ.), ἀνήκον εἰς τοὺς Γάλλους, πρωτ. *Ἀλγέριον*, πόλις ἐμπορικὴ καὶ ὀχυρὰ με 50 χιλ. κατ. 4 *Μαρόκιν* (6 ἑκατ. κατ.), κυβερνώμενον ὑπὸ αὐτοκράτορος καὶ διαιρούμενον εἰς τέσσαρα μικρὰ κράτη, πρωτ. αὐτοῦ εἶνε *Μαρόκον*, πόλις ἐμπορικὴ καὶ βιομηχανος ἔχουσα 50 χιλ. κατ.

Ἐρ. Ποία εἶνε ἡ θρησκεία καὶ τὸ πολίτευμα τῆς Βαρβαρίας;

Ἀπ. Οἱ κάτοικοι αὐτῆς εἶνε μωαμεθανοί, πλην τινῶν Ἰσραηλιτῶν, καὶ διοικῶνται πλην τοῦ Ἀλγερίου δεσποτικῶς· οἱ δὲ εἰς τὰ ὄρη Ἄραβες καὶ Βέρβεροι εἶνε ἀνεξάρτατοι.

Ἐρ. Ποῖον εἶνε τὸ ἔδαφος καὶ τὰ ἄγρια αὐτῆς ζῷα;

Ἀπ. Ἡ Βαρβαρία διὰ τοῦ Ἀτλαντος χωρίζεται εἰς δύο· καὶ τὸ μὲν πρὸς Β. μέρος ἕνεκα τῶν πολλῶν ὕδατων εἶνε λίαν εὐφορον, τὸ δὲ πρὸς νότον τῶν ὀρέων εἶνε ἔρημον καὶ ξηρὸν, ἔχον θηρία φοβερά· οἷον τὸν λέοντα τοῦ Ἀτλαντος κτλ.

Σαχάρα.

Ἐρ. Εἰπέ μοι ποῦ κεῖται ἡ Σαχάρα;

Ἀπ. Ἡ Σαχάρα κεῖται πρὸς Ν. τῆς Βαρβαρίας καὶ πρὸς Β. τοῦ Σουδάν καὶ τῆς Σενεγαμβίας.

Ἐρ. Τί γνωρίζεις περὶ αὐτῆς;

Ἀπ. Ἡ Σαχάρα εἶνε ἔρημος, ἀλλ' ἔχει καὶ ὀάσεις οἰκουμένους ὑπὸ ἡμιαγρίων λαῶν· ἐπισ. δ' αὐτῆς κόμη εἶνε ἡ Ἀράβλη.

Ἐρ. Ποία εἶνε ἡ ἐπιφ. ἢ πληθ. ἡ θρησκεία καὶ τὸ πολίτευμα αὐτῶν;

Ἀπ. Ἡ Σαχάρα ἡ μεγαλειτέρα ἔρημος τοῦ κόσμου ἔχει ἐπιφ. 41300 τετρ. μρ. καὶ 2 1/2 ἑκατ. κατ. μαύρων καὶ Βερβέρων μωαμεθανῶν, ὑπὸ ἰδίων ἡγεμόνων διοικουμένων, ἀλλ' οἱ εἰς τὰ δυτικὰ αὐτῆς κάτ. εἶνε θηριωδέστατοι.

Ἐρ. Ποῖον εἶνε τὸ ἔδαφος, τὰ ζῷα καὶ τὰ προϊόντα τῆς χώρας;

Ἀπ. Ἡ Σαχάρα ὕδατα ἔχει ὀλίγα, θηρία δὲ πάνθηρας, ὄφεις, καὶ προτόνια φοίνικας, ἀρώματα κλ.

Σενεγαμβία.

Ἐρ. Ποία εἶνε τὰ ὄρια τῆς Σενεγαμβίας;

Ἀπ. Ἡ Σενεγαμβία ὄρξεται πρὸς Β. ὑπὸ τῆς Σαχάρας, πρὸς Ν. ὑπὸ τῆς Γουϊνέας, πρὸς Α. ὑπὸ τοῦ Σουδάν, πρὸς Δ. ὑπὸ τοῦ Ἀτλαντικοῦ.

Ἐρ. Ἔχει κτήσεις Εὐρωπαϊκὰς;

Ἀπ. Ἡ Σενεγαμβία, οἰκουμένη ὑπὸ πολλῶν ἡμιαγρίων λαῶν ἔχει κτήσεις Γαλλικὰς, Ἀγγλικὰς καὶ Πορτογαλικὰς.

Ἐρ. Ποῖος εἶνε ὁ πληθ. ἡ θρησκ. τὸ κλίμα καὶ τὰ προϊόντα αὐτῆς;

Ἀπ. Οἱ κάτ. αὐτῆς εἶνε 12 ἑκατ. μαυροὶ μωαμεθανοὶ καὶ φατιχισταί. Ὁ δὲ τόπος, ὡς ποτιζόμενος ὑπὸ τοῦ Σινεγάλου, Γαμβίου καὶ Ριογράνδου εἶνε εὐφορώτατος, παράγων καὶ τὸ δένδρον Β. σο α δ, ἀλλ' ἡ θερμότης εἶνε μεγίστη· ἐξάγει δ' ἐτι καὶ χρυσόκονον, κόμμι, ἐλίφαντα, καὶ ἔχει πολλὰ ἄγρια ζῷα.

Ἄνω καὶ κάτω Γουϊνέα.

Ερ. Ποῦ κεῖνται αἱ δύο Γουϊνέαι;

Απ. Αἱ δύο Γουϊνέαι κεῖνται πρὸς Ν. τῆς Σενεγαμβίας καὶ τοῦ Σουδάν, χωριζόμεναι ἀπ' ἀλλήλων ὑπὸ τοῦ Ἰσημερινοῦ.

Ερ. Ποῖα εἶνε τὰ ἐπισ. αὐτῶν βασιλείαι;

Απ. Τῆς Ἄνω Γουϊνέας ἐπισ. βασιλεία εἶνε τὸ τοῦ Βενίνου, τοῦ Βιάφρα, τοῦ Δαχομέη, τοῦ Ἀχατίου με ὁμων. πρωτ. ἐν δὲ τῇ παραλίᾳ ὑπάρχουσι καὶ ἀποικίαι Εὐρωπαϊκαί. Τῆς δὲ Κάτω Γουϊνέας, ὑποτεταγμένης σχεδὸν ἀπάσης εἰς τοὺς Πορτογάλους, πρωτ. εἶνε Ἅγιος Παῦλος τῆς Λοάνδας.

Ερ. Ποῖος εἶνε ὁ πληθ. ἢ θρησκ. καὶ ὁ πολιτισμὸς αὐτῶν;

Απ. Οἱ κάτ. αὐτῶν εἶνε 11 ἑκατ. μαῦροι φετιχισταί, εἰς δὲ τὴν ἄνω Γουϊνάν εἶνε μωαμεθανοὶ καὶ τινες ἀνθρωποφύται.

Ερ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα, τὸ ἔδαφος καὶ τὰ ζῶα τῆς γῶρας;

Απ. Τὸ κλίμα αὐτῆς διὰ τὴν μεγίστην θερμότητα εἶνε ὀλέθριον εἰς τοὺς Εὐρωπαϊκοὺς, ἀλλ' ἔχει λαμπρὸν τὸ ἔδαφος διὰ τὴν βλάστησιν.

Κιμβεβασία, Ὀττεντοτία, Εὐέλπις Ἄκρα.

Ερ. Ποῦ κεῖται ἡ Κιμβεβασία, ἡ Ὀττεντοτία καὶ ἡ Εὐέλπις Ἄκρα;

Απ. Ἡ Κιμβεβασία κεῖται πρὸς Ν. τῆς Κάτω Γουϊνέας, ἡ δὲ Ὀττεντοτία πρὸς Ν. τῆς Κιμβεβασίας ἡ δὲ Εὐέλπις Ἄκρα κατέχει τὸ νοτιώτατον τῆς Ἀφρικῆς.

Ερ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. αὐτῶν πόλεις.

Απ. Ἐπισ. αὐτῶν πόλεις εἶνε Ἄκρα (30 χιλ. κατ.), πρωτ. τῆς Εὐέλπιδος Ἄκρας ὑποκειμένης εἰς τοὺς Ἀγγλους. Ἡ δὲ Κιμβεβασία καὶ ἡ Ὀττεντοτία ἔχουσι μόνον μικρὰς κώμας.

Ἐρ. Ποῖος εἶνε ὁ πληθυσμὸς καὶ ἡ θρησκεία αὐτῶν;

Απ. Οἱ κάτοικοι αὐτῶν εἶνε 950 χιλ. ἐξ ὧν 710 χιλ. ἐν τῇ Εὐέλπιδι Ἄκρα, καὶ τούτων 70 χιλ. μόνον λευκοὶ διαμετρῶμενοι, οἱ δ' ἄλλοι Ὀττεντοτία εἰδωλότατοι χρώματος αἰθοκοκκίνοι, ὀυσεῖδοτατοι καὶ ἀγριότατοι.

Ἐρ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα, τὸ ἔδαφος καὶ τὰ προϊόντα τῆς Εὐέλπιδος Ἄκρας;

Απ. Αὕτη ἔχει κλίμα συγκερασμένον, ἀλλὰ θερμὸν τὸ θέρος καὶ καταστρεπτικὸν εἰς τὴν βλάστησιν· παράγει δὲ ὄλα τὰ προϊόντα τῆς Εὐρώπης καὶ ὄρατον οἶνον.

Σουδάν καὶ Καφερία.

Ερ. Εἰπέ μοι τὰ ὄρια τοῦ Σουδάν καὶ τῆς Καφερίας.

Απ. Τὸ Σουδάν πρὸς Β. ὀρίζεται ὑπὸ τῆς Σαχάρας, πρὸς Α. ὑπὸ τῆς Λιβύης, πρὸς Δ. ὑπὸ τῆς Σενεγαμβίας καὶ Σαχάρας, τὸ δὲ νότιον ὄριον κατεχει ἡ Ἄνω Γουϊνέα καὶ ἡ Καφερία.

Ερ. Ποῖα εἶνε τὰ ἐπισ. κράτη καὶ αἱ πόλεις αὐτῶν;

Απ. Ἐπισ. κράτη τοῦ Σουδάν με ὁμων. πρωτ. εἶνε τὸ Τιμβουκτού, ἡ Σακατού καὶ τὸ Βουρουῦ τῆς δὲ Καφερίας τὸ Νάταλορ, τὰ δὲ μεσόγεια αὐτῆς εἶνε ὄλας ἄγνωστα.

Ερ. Ποῖος εἶνε ὁ πληθ. καὶ ἡ θρησκ. αὐτῶν;

Απ. Οἱ κάτ. αὐτῶν εἶνε περὶ τὰ 77 ἑκατ. εἰδωλότατοι καὶ μωαμεθανοί. Συνίσταται δὲ τὸ Σουδάν ἐκ πολλῶν ἀνεξαρτήτων λαῶν, ὧν οἱ μᾶλλον πολιτισμένοι Φελλατάχαι μαῦροι καὶ μωαμεθανοὶ εἶνε φιλόπονοι, κατοικοῦντες παρὰ τὴν Τσάδαν. Ἰπὸ τοῦ ὀνόματος Καφερία δηλοῦνται εὐρόχωρος γῆρα τὴν πᾶσαν

Άγνωστος εἰς τὸ μέσον τῆς Ἀφρικῆς ἐκτεινομένη μέχρι τοῦ Ἰνδικοῦ ὠκεανοῦ, τῆς Μοζαμβίκης, τῆς Εὐέλπιδος Ἀκρας, τῆς Ὀττεντοτίας καὶ τοῦ Σουδάν. Τὸ παράλιον αὐτῆς μέρος σχεδὸν ἅπαν κατεκτήθη ὑπὸ τῶν Ἀγγλων.

Μοζαμβίκη.

Ἐρ. Δεῖξόν μοι τὰ ὅρια τῆς Μοζαμβίκης.

Ἀπ. Τὰ ὅρια τῆς Μοζαμβίκης εἶνε πρὸς Β. ἢ Ζαγγουεβάρη, πρὸς Δ. καὶ Ν. ἢ Καφρερία.

Ἐρ. Ποῖται εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις αὐτῆς;

Ἀπ. Ἐπισ. αὐτῆς πόλεις εἶνε *Μοζαμβίκη* καὶ *Σοφάλα*.

Ἐρ. Ποῖος εἶνε ὁ πληθ. ἢ θρησκεία καὶ τὸ πολίτευμα αὐτῆς;

Ἀπ. Οἱ κάτ. αὐτῆς εἶνε 3 ἑκατ. μαῦροι κυβερνώμενοι ὑπὸ ἰδίων ἡγεμόνων ταύτης οἱ Πορτογάλοι ἐξουσιάζουσιν ὅλα σχεδὸν τὰ παράλια.

Ἐρ. Ποῖον εἶνε τὸ ἔδαφος καὶ τὰ προϊόντα τῆς χώρας;

Ἀπ. Τὸ ἔδαφος ἕνεκα τῶν πολλῶν ὑδάτων εἶνε εὐφορώτατον, καὶ τὰ δάση τῆς εἶνε πλήρη ἐλεφάντων· ἔχει δὲ καὶ μεταλλεῖα χρυσοῦ καὶ ἀργύρου.

Ζαγγουεβάρη.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ ὅρια τῆς Ζαγγουεβάρης;

Ἀπ. Ἡ Ζαγγουεβάρη πρὸς Ν. ἔχει τὴν Μοζαμβίκην, πρὸς Α. τὸν Ἰνδικὸν ὠκεανὸν, πρὸς Δ. τὸ ὄρος Κιλιμάνζαρον, πρὸς Β. τὰ Χιονοσκεπῆ ὄρη.

Ἐρ. Ποῖται εἶνε αἱ ἐπισ. αὐτῶν πόλεις;

Ἀπ. Ἐπισ. πόλεις εἶνε *Μέλινδα*, *Μόμβασα* καὶ *Κουίλλο*.

Ἐρ. Ποῖος εἶνε ὁ πληθ. καὶ ἡ θρησκεία αὐτῆς;

Ἀπ. Οἱ κάτ. αὐτῆς εἶνε 2 ἑκατ. μαῦροι μωαμεθανοί, ἀλλ' ὑπάρχουσι καὶ ἑλολάτοι.

Ἐρ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα καὶ τὸ ἔδαφος αὐτῆς;

Ἀπ. Ἡ Ζαγγουεβάρη εἶνε ἐλώδης καὶ νοσώδης, ἀλλὰ λίαν εὐφορῶς.

Νῆσοι τῆς Ἀφρικῆς.

Ἐρ. Δεῖξόν μοι τὰς ἐπισημοτέρας νήσους τῆς Ἀφρικῆς.

Ἀπ. Εἰς τὸν Ἀτλαντικὸν ὠκεανὸν ἢ Μαδῆρα, αἱ Ἀζόραι, αἱ τοῦ Πρασίνου ἀκρωτηρίου, αἱ Κανάριαι τῶν ὁποίων ἐπισ. εἶνε ἡ *Κανάρια* καὶ ἡ *Φέρος*· ἔτι δ' ἡ Ἀγ. Ἐλένη εἰς τὸν κόλπον τῆς Γουινέας.

Εἰς τὸν Ἰνδικὸν ὠκεανὸν ἢ *Μαδαγασκάρ*, μεγάλη νῆσος (2 $\frac{1}{2}$ ἑκατ.) μὲ πολλὰ ἀνεξάρτητα βασίλεια καὶ πόλιν *Ταναράρινον*.

Ἡ *Φράντζα* καὶ *Βουρβάν*, παρχόουσαι καφέν, ζαχαροκάλαμον κλ.

Ἐρ. Ποῖος εἶνε ὁ πληθ. ἢ θρησκ. τὸ κλίμα καὶ ἡ κυβέρνησις αὐτῶν;

Ἀπ. Οἱ κάτ. αὐτῶν εἶνε 6 1 $\frac{1}{2}$ ἑκατ. Ἡ Μαδῆρα παράγει οἴνους ἀξιολόγους, αἱ δὲ Κανάριαι ἀνήκουσαι εἰς τοὺς Ἰσπανοὺς ὠνομάσθησαν ὑπὸ τῶν ἀρχαίων διὰ τὴν εὐφορίαν καὶ τὸ κλίμά των νῆσοι τῶν Μακάρων.

ΑΜΕΡΙΚΗ

Ἐρ. Τί λέγεται Ἀμερικὴ καὶ εἰς πόσας ἡπείρους διαιρεῖται;

Ἀπ. Ἀμερικὴ λέγεται ὁ νέος κόσμος κείμενος πρὸς Δ. τῆς Εὐρώπης καὶ Ἀφρικῆς· διαιρεῖται δ' εἰς δύο εἰς *Βόρειον* καὶ *Νότιον* Ἀμερικὴν, ἠνωμένους διὰ τοῦ ἰσθμοῦ τῆς Παναμάς.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε ἡ ἐπιθ. ἢ θρησκ. καὶ οἱ διάφοροι κάτοικοι αὐτῆς;

Ἀπ. Ἡ ἐπιθ. αὐτῆς εἶνε 394000 τετρ. μυρ. οἱ δὲ κάτ. 100 ἑκατ. ἀνήκοντες εἰς 4 φυλὰς τὴν Ἀμερικανικὴν, Κνωκασίαν, Νιγριτικὴν καὶ Μογγολικὴν.

Ερ. Ποιον εἶνε τὸ κλίμα καὶ τὰ προϊόντα τῆς Ἀμερικῆς;
 Απ. Ἡ Ἀμερικὴ ἕνεκα τῆς μεγάλης τῆς ἐκτάσεως ἔχει: ὅλα τὰ κλίματα καὶ
 προϊόντα τῶν ἄλλων χωρῶν, ἀλλ' εἶνε ψυχροτέρα τοῦ ἀρχαίου κόσμου, ἐπὶ δὲ
 τῶν ὑψηλῶν ὄρεων τῆς ἔχει ἄφθονα μέταλλα.

ΒΟΡΕΙΟΣ ΑΜΕΡΙΚΗ.

Ερ. Ποῖα εἶνε τὰ ὄρια τῆς Βορείου Ἀμερικῆς;

Απ. Ἡ Βόρειος Ἀμερικὴ ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τοῦ Βορ. ὠκεανοῦ, πρὸς Ν. ὑπὸ τοῦ ἰσθμοῦ τῆς Πανχάμης, πρὸς Α. ὑπὸ τοῦ Ἀτλαντικοῦ, πρὸς Δ. ὑπὸ τοῦ Μεγάλου ὠκεανοῦ.

Ερ. Εἰς πόσα μέρη διαιρεῖται;

Απ. Εἰς 5 μέρη, τὰς Ἀρκτῶν Χώρας, τὴν Νέαν Βρεττανίαν, τὰς Ἠνωμένους Πολιτείας, τὸ Μεξικὸν καὶ τὴν Γουατεμάλαν.

Ερ. Ποῖα εἶνε αἱ θάλασσαι τῆς Βορείου Ἀμερικῆς;

Απ. Ἡ Βασιλειος μεταξὺ τῶν Ἀρκτῶν Χωρῶν, ἡ Ἀρτιλιτικὴ μεταξὺ τῶν δύο ἡπείρων, καὶ ἡ τῆς Καλλιφορτίας εἰς τὸ Δ. τοῦ Μεξικοῦ.

Ερ. Ποῖοι εἶνε οἱ κόλποι αὐτῆς;

Απ. Ὁ Οὐδσόριος πρὸς Β. ὁ τοῦ Ἀγ. Λαυρεντίου πρὸς Α. καὶ ὁ Μεξικανικὸς κόλπος πρὸς Ν.

Ερ. Ποῖοι εἶνε οἱ πορθμοὶ καὶ οἱ ἰσθμοὶ τῆς Βορείου Ἀμερικῆς;

Απ. Ὁ τοῦ Λαβίς καὶ ὁ Οὐδσόριος πρὸς Β. ὁ τῆς Νεογείου εἰς τὸν κόλπον τοῦ Ἀγ. Λαυρεντίου, καὶ ὁ τῆς Φλωρίδος μεταξὺ Φλωρίδος καὶ Βαχαρικῶν νήσων ἰσθμὸν δ' ἔχει τὸν τῆς Παράμας.

Ερ. Εἰπέ μοι τὰ ὄρη αὐτῆς.

Απ. Ὅρη αὐτῆς εἶνε τὰ Βραχώδη, ἀρχόμενα ἀπὸ τοῦ Βορ. ὠκεανοῦ καὶ φθάνοντα μέχρι τοῦ ἰσθμοῦ τῆς Πανχάμης, καὶ τὰ Ἀλεγάγια εἰς τὰ ΝΑ. τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν.

Ερ. Ποῖα εἶνε τὰ ἀκρωτήρια τῆς Βορείου Ἀμερικῆς;

Απ. Τὸ Φαρέβελλον εἰς τὴν Γροιλλανδίαν, τὸ τοῦ Ἀγ. Λουκά εἰς τὴν Καλλιφορτίαν, καὶ τὸ Παγωμένον εἰς τὸ ΒΑ. τῆς Ἀμερικῆς.

Ερ. Ποῖα εἶνε αἱ χερσόνησοι τῆς βορείου Ἀμερικῆς;

Απ. Ἡ Λαβραδωρίς καὶ ἡ Νέα Σκωτία εἰς τὴν Νέαν Βρεττανίαν, ἡ Φλωρίς εἰς τὰς Ἠνωμένους Πολιτείας, ἡ Γουκατάνη εἰς τὸ Μεξικὸν καὶ ἡ Ἀλάσκα εἰς τὸ ΒΔ. τῆς Βορ. Ἀμερικῆς.

Ερ. Ποῖοι εἶνε οἱ ποταμοὶ αὐτῆς;

Απ. Ὁ τοῦ Ἀγ. Λαυρεντίου, ἐκβάλλων εἰς τὸν ὁμών. κόλπον, καὶ ὁ Μισσιππὴς εἰς τὸν Μεξικανικὸν κόλπον.

Ερ. Εἰπέ μοι τὰς ἐπισ. λίμνας αὐτῆς;

Απ. Ἡ τῶν Ὁρέων καὶ ἡ τῶν Ἀλωπέκων εἰς τὴν Νέαν Βρεττανίαν, ἡ Ὑπερτέρα μετα τῶν ἄλλων τῶν ἠνωμένων μετ' αὐτῆς εἰς τὸ Β. τῶν Ἠνωμ. Πολιτειῶν, καὶ ἡ Νικαράγουα εἰς τὴν Γουατεμάλαν.

Ἀρκτῶναι χῶραι. Νέα Βρεττανία.

Ερ. Πού κείνται αἱ Ἀρκτῶναι Χῶραι καὶ ἐκ τίνων συνίστανται;

Απ. Αἱ Ἀρκτῶναι Χῶραι κατέχουσι τὸ Β. τῆς ἡπείρου· τούτων εἰς μέρη εἶνε ἡ Σπιταβέργη, συχνάζομένη ὑπὸ τῶν Ῥώσων, καὶ

ἡ *Γροιλλανδία*, συγκαζομένη ὑπὸ τῶν Δανῶν καὶ Ἑγγλῶν διὰ τὰς φαλγίνιας· εἶνε δὲ τόποι ψυχροὶ καὶ κεκαλυμμένοι ὑπὸ πάγων.

Ἐρ. Ποῦ κεῖται ἡ Νέα Βρεττανία καὶ ποταί εἶνε αἱ ἐπισ. αὐτῆς πόλεις;

Ἀπ. Ἡ Νέα Βρεττανία κεῖται πρὸς Α. τῆς Ἀλάσκας καὶ πρὸς Ν. τῶν Ἀρκτῶν χωρῶν. Ἐπισ. αὐτῆς πόλεις εἶνε *Μοντρεάλη* (110 χιλ. κατ.) καὶ *Κουεβέκη* (60 χιλ. κατ.), ἀμφότεραι ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ τοῦ Ἀγ. Λαυρεντίου.

Ἐρ. Ποιοὶ εἶνε οἱ κάτοικοι τῶν Ἀρκτῶν χωρῶν καὶ τὸ κλίμα αὐτῶν;

Ἀπ. Τὸ ΒΔ. αὐτῶν κατοικεῖται ὑπὸ Ἑσκιμῶν, λαῶν ἀνεξαρτήτων ζῶντων διὰ τῆς θήρας καὶ ἀλιείας. Ἐγκαθῆα ὁ χειμὼν διαρκεῖ ἑννέα μῆνας, ἡ δὲ νύξ τοῦ γνωστοτέρου μέρους τῆς τέσσαρας μῆνας.

Ἐρ. Ποία εἶνε ἡ ἐπιφ. αἱ κάτ. καὶ τὸ ἔδαφος τῆς νέας Βρεττανίας;

Ἀπ. Ἡ ἐπιφ. τῆς Νέας Βρεττανίας εἶνε 6000 τετρ. μυρ. οἱ δὲ κάτ. περὶ τὰ 4 ἑκατ. Ταύτης τὰ Β. καὶ Δ. εἶνε ἐλώδη καὶ ψυχρά, τὰ δὲ Ν. καὶ ΝΑ. λιανεύφορα.

Ἡνωμένοι Πολιτεῖαι.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ ὅρια τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν;

Ἀπ. Αὐταὶ πρὸς Β. ὀρίζονται ὑπὸ τῆς Νέας Βρεττανίας, πρὸς Ν. ὑπὸ τοῦ Μεξικῶ καὶ τοῦ Μεξικανικοῦ κόλπου, πρὸς Α. ὑπὸ τοῦ Ἀτλαντικοῦ, πρὸς Δ. ὑπὸ τοῦ Μεγάλου ὠκεανοῦ.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. αὐτῶν πόλεις;

Ἀπ. *Βασιγκτῶν*, πρωτ. τοῦ κράτους. *Νέα Ὦρκη*, ἡ ἐμπορικωτέρα καὶ μᾶλλον κατοικουμένη αὐτῶν πόλις ἔχουσα ὑπὲρ τὸ 1 ἑκατ. κατ.

Ἐρ. Ποία εἶνε ἡ ἐπιφάνεια, ὁ πληθυσμὸς καὶ τὸ πολίτευμα αὐτῶν;

Ἀπ. Ἡ ἐπιφ. αὐτῶν εἶνε 85000 τετρ. μυρ. οἱ δὲ κάτ. 50 ἑκατ. διαμαρτυρόμενοι διοικούμενοι δημοκρατικῶς· τὸ δ' ἔδαφος τῆς παράγει ὅλα σχεδὸν τὰ προϊόντα τῆς Εὐρώπης, ἔτι δὲ ἰνδικὸν καὶ ζαχαροκάλαμον, καὶ ἔχει μεταλλεῖα ἄφθονα χρυσοῦ, σιδήρου, μολύβδου, χαλκοῦ καὶ γαιανθράκων. Εἰς τὴν χώραν ταύτην προσετέθη ἐσχάτως καὶ ἡ εἰς τὰ ΒΔ. κειμένη Ῥωσικὴ Ἀμερικὴ, ἐπανασθεῖσα νῦν Ἀλάσκα καὶ ἔχουσα περὶ τὰς 100 χιλ. κατ.

Μεξικὸν καὶ Γουατεμάλα.

Ἐρ. Ποῦ κεῖται τὸ Μεξικὸν καὶ ἡ Γουατεμάλα;

Ἀπ. Τὸ Μεξικὸν κεῖται πρὸς Ν. τῶν Ἡνωμ. Πολιτειῶν, ἡ δὲ Γουατεμάλα πρὸς Ν. τούτου μέχρι τοῦ ἰσθμοῦ τῆς Πανάμας.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις τοῦ Μεξικῶ;

Ἀπ. *Μεξικὸν* (250 χιλ. κατ.), ἔδρα τοῦ κράτους καὶ ἐκ τῶν ὠραιοτέρων πόλεων τῆς Ἀμερικῆς, ἔχουσα λαμπροὺς ναοὺς.

Ἐρ. Τῆς δὲ Γουατεμάλας ποία εἶνε ἡ πρωτεύουσα;

Ἀπ. Τῆς Γουατεμάλας πρωτ. εἶνε *Γουατεμάλα*.

Ἐρ. Ποία εἶνε ἡ ἐπιφ. αὐτῶν, ὁ πληθ. ἡ θρησκ. καὶ τὸ πολίτευμα;

Ἀπ. Ἡ ἐπιφ. αὐτῶν εἶνε 22560 τετρ. μυρ. οἱ δὲ κάτ. τοῦ Μεξικῶ 9 213 ἑκατ. τῆς δὲ Γουατεμάλας 2 112 ἑκατ. ἅπαντες δοτικοὶ, κυβερνωμένοι δημοκρατικῶς.

Ἐρ. Ποῖον εἶνε τὸ ἔδαφος καὶ τὰ προϊόντα αὐτῶν;

Ἀπ. Ὁ τόπος εἶνε εὐφορος, παράγων ζαχαροκάλαμον, κακάον, βανίλλην, ἰνδικόν, ξύλα βαφικὰ, καὶ ἔχων μεταλλεῖα ἀνεξάντλητα ἀργύρου καὶ χρυσοῦ· τὸ δὲ κλίμα εἶνε ὑγιεινὸν καὶ γλυκὺ, πλὴν τῶν παραλίων ὅπου εἶνε νοσερὸν.

Νότιος Ἀμερικὴ.

Ἐρ. Δεξὸν μοι τὰ ὅρια τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς.

Ἀπ. Ἡ Νότιος Ἀμερικὴ ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τοῦ ἰσθμοῦ τῆς Πηψιφοποιήθηκε ἀπὸ το Ἰνστιτούτο Εκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

νόμας και τῆς Ἀντιλλικῆς θαλ. πρὸς Ν. ὑπὸ τοῦ Νοτ. ὠκεανοῦ, πρὸς Α. ὑπὸ τοῦ Ἀτλαντικοῦ, πρὸς Δ. ὑπὸ τοῦ Μεγάλου ὠκεανοῦ.

Ἐρ. Εἰς πόσα μέρη διαιρεῖται αὕτη;

Απ. Εἰς 9 μέρη τὴν Κολομβίαν, Γουιάνην, Περούταν καὶ Βολιβίαν, Χιλῆν, Παταγονίαν, Λαπλάταν, Παραγουάνην, Οὐρουγουάνην καὶ Βρασίλιαν.

Ἐρ. Ποιοὶ εἶνε οἱ κόλποι καὶ οἱ πορθμοὶ τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς;

Απ. Ὁ Μαρακάϊβος εἰς τὸ Β. τῆς Κολομβίας, ὁ τῶν Ἀγ. Πάντων πρὸς Α. τῆς Βρασιλίας, ὁ Μέγας κόλπος πρὸς Α. τῆς Πηταγονίας, καὶ ἡ τῆς Παράμας. Πορθμὸς δὲ ὁ Μαγελανικὸς μετὰ τὴν Πηταγονίαν καὶ τῆς Γῆς τοῦ Πυρός.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ ὄρη τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς;

Απ. Αἱ Κορδιλλέραι τῶν Ἄνδεων, συνέχει τῶν Βραχωδῶν ὀρέων, ἐκτεινόμεναι καθ' ὅλον τὸ μῆκος τῆς ἡπείρου. Ἐπ' αὐτῶν ἐπισ. ἡ φρίστικαι εἶνε τὸ Ἀντίσανον, τὸ Κοτοπάξιον καὶ τὸ Κιμβόρασον.

Ἐρ. Τὰ δὲ ἀκρωτήρια αὐτῆς ποῖα εἶνε;

Απ. Τὸ τοῦ Ἀγ. Ρόκου εἰς τὴν Βρασιλίαν, τὸ Ὄρρεον εἰς τὸ νότιον τῆς Πηταγονίας, τὸ Παρθένιον εἰς τὸ Δ. τῆς Πηταγονίας.

Ἐρ. Ποιοὶ εἶνε οἱ ἐπισ. ποταμοὶ καὶ αἱ λίμναι τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς;

Απ. Ὁ Ἀμαζόνιος, ἐκ τῶν μεγάλαιτέρων ποταμῶν τοῦ κόσμου, καὶ ὁ Λαπλάτας εἰς τὸ νότιον τῆς Ληπλάτας. Λίμνη δ' εἰς τὴν Κολομβίαν ἡ Μαρακάϊβος.

Κολομβία καὶ Γουιάνη.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ ὄρια τῆς Κολομβίας καὶ εἰς πόσα μέρη διαιρεῖται;

Απ. Ἡ Κολομβία ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τῆς Ἀντιλλικῆς θαλάσσης, πρὸς Ν. ὑπὸ τῆς Περούτας, πρὸς Α. ὑπὸ τοῦ Μεγάλου ὠκεανοῦ· διαιρεῖται δὲ εἰς τρεῖς δημοκρατίας ἀνεξαρτήτους· 1 τὴν Βενεζουέλαν, πρωτ. Καρακάς· 2 τὴν Νέαν Γρενάδα, πρωτ. Σαρταφε-δε-Βογόντα ἐπὶ ὄροσπέδιον· 3 τὸν Ἰσημερινόν, πρωτ. Κούϊτον.

Ἐρ. Ἡ δὲ Γουιάνη ποῦ κεῖται καὶ πῶς διαιρεῖται;

Απ. Ἡ Γουιάνη κεῖται εἰς τὰ ἀνατολικά τῆς Κολομβίας· διαιρεῖται δὲ εἰς Ἀγγλικήν, Γαλλικὴν καὶ Ὀλλανδικὴν Γουιάνην.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε ἡ ἐπιφ. ἡ πληθ. ἡ θρησκ. τῆς Κολομβίας καὶ Γουιάνης;

Απ. Ἡ ἐπιφ. αὐτῶν εἶνε 33400 τετρ. μυρ. αἱ δὲ κάτ. ὑπὲρ τὰ 4 1/4 ἑκατ. θρησκεία δ' ἐπικρατοῦσα καθ' ἅπασαν τὴν Νότιον Ἀμερικὴν εἶνε ἡ καθολικὴ.

Ἐρ. Ποῖον εἶνε τὸ ἔδαφ. τὸ κλίμα καὶ τὰ προϊόντα τῶν δύο τούτων κρατίων;

Απ. Ἡ Κολομβία ἔχει ὑψηλὰ ὄρη καὶ ἠφαίστεια· κλίμα δ' ἀμφοτέραι ἔχουσι γλυκὸ καὶ ὑγισινόν, πλὴν τῶν βορείων παραλίων, ὅπου ἐπικρατεῖ ἡ κλιμαθέρμη, καὶ ἔδαφος εὐφορώτατον παράγον κακάων· ἔχει δὲ μεταλλεῖα παντοῖα καὶ τοῦ καλλιτέρου σμαράγθου· εἰς δὲ τὴν Γουιάνην καὶ Βρασίλιαν ἔτι ζῆ καὶ ὁ κροταλίας ὄφις.

Περούτα καὶ Βολιβία.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ ὄρια τῆς Περούτας;

Απ. Τὰ ὄρια τῆς Περούτας πρὸς Β. εἶνε ἡ Κολομβία, πρὸς Ν. ἡ Ληπλάτα, πρὸς Α. ἡ Βρασιλία, πρὸς Δ. ὁ Μέγας ὠκεανός, Αι-

αίρεται δ' εἰς *Κάτω Περούταρ* καὶ *Ἄνω Περούταρ ἢ Βολιβίαν*.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. αὐτῶν πόλεις;

Ἄπ. Ἐπισ. αὐτῶν πόλεις εἶνε *Λίμα* (135 χιλ. κατ.), πρωτ. τῆς *Κάτω Περούτας*. *Χουκισάκα*, (25 χιλ. κατ.), πρωτ. τῆς *Βολιβίας*.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε ἡ ἐπιφ. ὁ πληθ. καὶ τὸ πολίτευμα αὐτῶν;

Ἄπ. Ἡ ἐπιφάνεια αὐτῶν εἶνε 32300 τετρ. μιλ. οἱ δὲ κάτ. 5 ἑκατ. καὶ σχηματίζουσι δύο δημοκρατίας ἀνεξαρτήτους ἀπ' ἀλλήλων.

Ἐρ. Ποῖον εἶνε τὸ ἔδαφος καὶ τὰ προϊόντα τῆς γῶρας;

Ἄπ. Αὕτη διαιρεῖται ὑπὸ τῶν ὁρέων εἰς δύο, καὶ τὸ μὲν ἀνατολικὸν εἶνε εὐφορον παράγον οἶνον, φοίνικας, ζαχαροκάλαμον καὶ ὅλα τὰ προϊόντα τῆς *Βολιβίας*; ἔχει δὲ μετὰλλετα ἀργύρου καὶ χρυσοῦ.

Χιλὴ.

Ἐρ. Πόθεν ὀρίζεται ἡ Χιλὴ;

Ἄπ. Ἡ Χιλὴ ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τῆς *Περούτας*, πρὸς Α. ὑπὸ τῆς *Λαπλάτας* καὶ *Παταγονίας*, πρὸς Ν. καὶ Δ. ὑπὸ τοῦ *Μεγ. Ὠκεανοῦ*.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. αὐτῆς πόλεις;

Ἄπ. Ἐπισ. αὐτῆς πόλις εἶνε *Σαντιάγος*, ἐν ὠραία θέσει, πρωτ. τοῦ κράτους. Εἰς τὴν Χιλὴν ἀνήκουσι καὶ αἱ νῆσοι *Χιλιδαί*.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε ἡ ἐπιφ. ὁ πληθ. τὸ πολίτ. τὸ κλίμα καὶ τὰ προϊόντα αὐτῆς;

Ἄπ. Ἡ ἐπιφ. αὐτῆς εἶνε 3370 τετρ. μιλ. οἱ δὲ κάτ. ὑπὲρ τὰ 2 1/2 ἑκατ. διοικούμενοι δημοκρατικῶς; τὸ δὲ κλίμα αὐτῆς εἶνε γλυκὸ καὶ ὑγιεινὸν καὶ τὸ ἔδαφος παράγει τὰ πλείστα τῶν προϊόντων τοῦ *Νέου Κόσμου*.

Παταγονία.

Ἐρ. Δεῖξόν μοι τὰ ὄρια τῆς Παταγονίας.

Ἄπ. Τὰ ὄρια τῆς Παταγονίας πρὸς Β. εἶνε ἡ *Λαπλάτα*, πρὸς Ν. ὁ *Μαγελλανικὸς πορθμὸς*, πρὸς Α. ὁ *Ἀτλαντικὸς*, πρὸς Δ. ἡ *Χιλὴ* καὶ ὁ *Μέγας Ὠκεανὸς*.

Ἐρ. Τί γνωρίζεις περὶ Παταγόνων;

Ἄπ. Οἱ Παταγόνες εἶνε καλοὶ ἵππεις; ζῶσι δὲ διὰ τῆς θήρας καὶ ἀλείεις καὶ διοικοῦνται ὑπὸ ἰδίων ἡγεμονῶν.

Ἐρ. Ποῖας νήσου; ἔχει τὸ νότιον αὐτῆς;

Ἄπ. Εἰς τὸ νότιον τῆς Παταγονίας εἶνε ἡ *Γῆ τοῦ Πυρός*, ἄκαρπος ἡφαιστειώδης; καὶ ψυχρά, ἡ *Γῆ τῶν Κρατῶν*, αἱ *Μαλουῖναι*, ἡ *Νέα Γεωργία* κλ.

Λαπλάτα, Παραγουάη, Οὐρουγουάη.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ ὄρια τῆς Λαπλάτας;

Ἄπ. Τὰ ὄρια τῆς Λαπλάτας πρὸς Β. εἶνε ἡ *Βολιβία*, πρὸς Ν. ἡ *Παταγονία*, πρὸς Δ. ἡ *Χιλὴ*; τὰ δ' ἀνατολικά αὐτῆς ὄρια πλὴν τῆς *Βρασιλίας* κατέχουσιν ἡ *Παραγουάη* καὶ *Οὐρουγουάη*.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. αὐτῶν πόλεις;

Ἄπ. *Βουενοςάιρες*, πρωτ. τῆς Λαπλάτας μεγάλη καὶ ἐμπορικὴ πόλις. *Αράληφικ*, πρωτ. τῆς *Παραγουάης*. *Μοντεβιδεο*, πρωτ. τῆς *Οὐρουγουάης*.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε ἡ ἐπιφ. ὁ πληθ. ἡ θρησκ. καὶ τὸ πολίτευμα αὐτῶν;

Ἄπ. Ἡ ἐπιφάνεια αὐτῶν εἶνε 2400 τετρ. μιλ. οἱ δὲ κάτοικοι ὑπὲρ τὰ 3 1/4 ἑκατ. διοικούμενοι δημοκρατικῶς.

Ἐρ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα, τὸ ἔδαφος καὶ τὰ ζῶα τῆς γῶρας;

Ἄπ. Τὰ νότια αὐτῆς ἔχουσι πολλὰς ἐρήμους, εἰς δὲ τὸ Α. τῶν ὁρέων αἱ πεδιάδες τῆς εἶνε εὐφοροὶ; ἔχει πληθὺς ἀγρίων βρωῶν, ἵππων καὶ κροκοδείλων.

ΑΜΕΡΙΚΗ.

Βρασιλία.

Ερ. Ποτα εἶνε τὰ ὄρια τῆς Βρασιλίας;

Απ. Ἡ Βρασιλία πρὸς Β. ὀρίζεται ὑπὸ τοῦ Ἀτλαντικοῦ, τῆς Γουαϊάνας καὶ τῆς Κολομβίας, πρὸς Ν. ὑπὸ τῆς Ακπλάτας καὶ τοῦ Ἀτλαντικοῦ, πρὸς Α. ὑπὸ τοῦ Ἀτλαντικοῦ, πρὸς Δ. ὑπὸ τῆς Περούϊας.

Ἐρ. Ποτα εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις τῆς Βρασιλίας;

Ἄπ. Ῥιοιανέϊρον, πρωτ. τοῦ κράτους, ἐμπορικὴ πόλις ἔχουσα τὸν ἀσφαλέστερον λιμένα τοῦ κόσμου καὶ 275 χιλ. κατ.

Ἐρ. Ποτα εἶνε ἡ ἐπιφ. ὁ πληθ. τὸ πολιτ. τὸ κλίμα καὶ τὸ ἔδαφος αὐτῆς;

Ἄπ. Ἡ ἐπιφάνεια τῆς Βρασιλίας εἶνε 75160 τετρ. μυρ. ἴση σχεδὸν μετὰ τὴν τῆς Εὐρώπης, οἱ δὲ κάτ. 11 1/10 ἑκατ. ὦν τὸ ἥμισυ μαῦροι καὶ δοῦλοι διοικούμενοι ὑπὸ αὐτοκράτορος συνταγματικοῦ. Τὸ βόρειον τῆς χώρας εἶνε ἐλώδες, τὸ νότιον ὄρεινόν ἀλλ' ὄρεινόν καὶ εὐφορὸν, ἔχον μεταλλεῖα χρυσοῦ, τοπαζίου, ἀδαμάντων καὶ ἄπειρα ἄγρια ζῶα.

Δυτικαὶ Ἰνδίαί.

Ερ. Τί λέγονται Δυτικαὶ Ἰνδίαί;

Απ. Αἱ Ἀντίλλαι καὶ αἱ Βαχαμικαὶ νῆσοι.

Ερ. Ποῦ κείνται αἱ Ἀντίλλαι καὶ πῶς διαίρουνται;

Απ. Εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ Μεξικανικοῦ κόλπου διαίρουνται εἰς Μεγάλας καὶ Μικρὰς Ἀντίλλας.

Ερ. Ποτα εἶνε αἱ μεγάλαί Ἀντίλλαι;

Απ. Ἡ Κούβα, νῆσος εὐφορωτάτη, ἀνήκουσα εἰς τοὺς Ἰσπανούς, πρωτ. Ἀβάνα. Γιαμάικα, ἀνήκουσα εἰς τοὺς Ἀγγλους. Ἄιτη, σχηματίζουσα ἰδίαν δημοκρατίαν. Πορτόρικον, ἀνήκον εἰς τοὺς Ἰσπανούς.

Ερ. Αἱ δὲ Μικραὶ Ἀντίλλαι εἰς ποίους ἀνήκουσιν;

Απ. Εἰς τοὺς Γάλλους, Ἀγγλους, Ὀλλανδοὺς, Ἰσπανούς καὶ Σουηδοὺς.

Ερ. Τί γνωρίζεις περὶ τῶν Βαχαμικῶν νήσων

Απ. Αὗται οὖσαι περὶ τὰς 80, ἀνήκουσιν εἰς τοὺς Ἀγγλους· τούτων ἡ Σανσλάβωρ ἀνεκαλύφθη πρώτη ὑπὸ τοῦ Κολόμβου.

Ερ. Ποτα εἶνε ἡ ἐπιφ. ὁ πληθ. τὸ κλίμα, τὸ ἔδαφ. καὶ τὰ προϊόντα αὐτῶν;

Απ. Ἡ ἐπιφάνεια αὐτῶν εἶνε 2576 τετρ. μυρ. οἱ δὲ κάτ. 4,500,000 οἱ κλιῖστοι καθολικοί. Δύο ὅροι τοῦ ἔτους διακρίνονται ἐνταῦθα ἡ ξηρὰ καὶ ἡ βροχερά. Ὁ δὲ τόπος πάσχει ὑπὸ τρομερῶν θελλῶν, σεισμῶν καὶ τῆς κίτρινοθέρας

ΩΚΕΑΝΙΑ.

Ερ. Τί λέγεται Ὁκεανία καὶ πῶς διαίρεται;

Απ. Ὁκεανία λέγεται τὸ σύνολον τῶν νήσων, αἵτινες εἶνε διασπαρμέναι κατὰ τὸν Μέγαν Ὁκεανόν· διαίρεται δὲ εἰς 4, τὴν Μαλαισίαν, Μελανησίαν, Μικρονησίαν καὶ Πολυνησίαν.

Ερ. Τί γνωρίζεις ἐν γένει περὶ αὐτῆς;

Απ. Ἡ Ὁκεανία θεωρεῖται τὸ πέμπτον μέρος τοῦ κόσμου. Ἡ ἐπιφάνεια αὐτῆς εἶνε 107570 τετρ. μυρ. οἱ δὲ κάτ. ὑπὲρ τὰ 35 ἑκατ. διηρημένοι εἰς δύο φυλάς τὴν Μαλαϊκὴν διασπαρμένην εἰς τὴν Μαλαισίαν, Μικρονησίαν καὶ Πολυνησίαν, καὶ τὴν Νιγηρικὴν τῆς Ὁκεανίας.

Ερ. Ποτα εἶνε ἡ ἐπικρατοῦσα θρησκεία εἰς τὴν Ὁκεανίαν;

Απ. Ἐπικρατοῦσα θρησκεία εἶνε ὁ φετιχισμός, ἀλλ' ὑπάρχουσι καὶ μωαμεθανοί, καὶ ὁ χριστιανισμός, δὲ ἀδιακόπως εὐαγγελίζεται διὰ τῶν ἱεραποστόλων.

Μαλαισία

Ἐρ. Εἰπέ μοι τὰ ἀρχιπελάγη καὶ τὰς νήσους τῆς Μαλαισίας.

Ἄπ. Ἡ Μαλαισία κατέχουσα τὸ ΒΔ. τῆς Ὠκεανίας περιλαμβάνει 5 ἀρχιπελάγη. Τούτων ἐπισ. νῆσοι εἶνε ἡ *Μαρίλλη* ἡ μεγλειτέρα τῶν Φιλιππίνων ἀνηκουσῶν εἰς τοὺς Ἴσπανούς, ἔχουσαν ὁμῶν. πρῶτ. μὲ 160 χιλ. κατ. καὶ ἡ *Μιντάνας*.

Σουμάτρα, ἀπέναντι τῆς Μαλάκκας ἔχουσα πόλιν *Ἀχέμην*, ἀνήκουσαν εἰς τοὺς Ὀλλανδούς.

Γαία, πόλις *Βατανία*, ἔδρα τῶν Ὀλλανδικῶν κτήσεων.

Βόρνεος, μὲ ὁμῶν. ἐμπορικωτάτην πόλιν, νῆσος εὐφορωτάτη ἀλλὰ καὶ νοσώδης κατοικουμένη ὑπὸ ἀγρίων λαῶν ἐν αὐτῇ ζῆ καὶ ὁ πίθηκος Οὐργγουτάγγης.

Μολούκαι, ἀνήκουσαι εἰς τοὺς Ὀλλανδούς.

Ἐρ. Ποῖος εἶνε ὁ πληθ. τὸ ἔδαφος καὶ τὰ προϊόντα τῆς Μαλαισίας;

Ἄπ. Οἱ κάτοικοι τῆς Μαλαισίας εἶνε 30 1/2 ἑκατ. τὸ δὲ ἔδαφος αὐτῆς εἶνε ὄρεινόν καὶ ἡραισιτεῖωδες, ἀλλὰ λίαν εὐφορον, παράγον ἀρώματα ἔχει δὲ καὶ μεταλλεῖα χρυσοῦ, ἀργύρου καὶ ἀδαμάντιων.

Μελανησία.

Ἐρ. Ποίας νήσους περιλαμβάνει ἡ Μελανησία.

Ἄπ. Ἡ Μελανησία περιλαμβάνει τὴν *Νέαν Γουίνεαν*, τὴν *Ταομαρίαν*, πολλὰς ἄλλας νήσους, καὶ τὴν Αὐστραλίαν ἢ νέαν Ὀλλανδίαν. Αὕτη εἶνε ὄχι πολὺ εὐφορὸς καὶ κατοικεῖται ὑπὸ νιγριτῶν τῆς Ὠκεανίας, ἀθλίων ὄντων· ἐξάγει δὲ μωσχοκάρυα, σιδηρόξυλα, ἔβενον καὶ τέθειρα πολλὰ πτηνὰ τὰ ὀνομαζόμενα παραδείσια.

Ἐρ. Πόσοι εἶνε οἱ κάτοικοι τῆς Μελανησίας;

Ἄπ. Οἱ κάτοικοι αὐτῆς εἶνε 3 1/10 ἑκατ. νιγρίται τῆς Ὠκεανίας τὸ πλεῖστον πολεμικοί, θηριώδεις καὶ ἀνθρωποφάγοι. Τούτων 210000 κατοικοῦσι τὴν Αὐστραλίαν ὑποκειμένην εἰς τοὺς Ἀγγλους.

Μικρονησία καὶ Πολυνησία.

Ἐρ. Ἀπο πόσα ἀρχιπελάγη συνίσταται ἡ Μικρονησία;

Ἄπ. Ἀπὸ ἐξ ἀρχιπελάγη, τῶν ὁποίων ἐπισ. νῆσοι εἶνε *Γουάμν* εἰς τὰς *Μαριάνας* καὶ *Βαβελθουάπη* εἰς τὰς *Πάλους*.

Ἐρ. Ἡ δὲ Πολυνησία πῶς διαίρεται καὶ ποῖα ἀρχιπελάγη περιλαμβάνει;

Ἄπ. Εἰς *Βόρειον* καὶ *Νότιον* Πολυνησίαν. Καὶ ἡ μὲν Βόρειος Πολυνησία περιλαμβάνει τὰς *Σαρδβίγας*, κατοικουμένας ὑπὸ λαοῦ πολιτισμένου καὶ ἐμπορικοῦ, ἡ δὲ Νότιος συνίσταται ἀπὸ ἐξ ἀρχιπελάγη.

Ἐρ. Τί γνωρίζεις περὶ τῶν κατοίκ. τοῦ κλίματος καὶ τοῦ ἔδαφ. αὐτῶν;

Ἄπ. Οἱ κάτ. αὐτῶν εἶνε περὶ τὰς 400 χιλ. τῆς κίτρινης φυλῆς, ἀλλὰ καὶ τινες χαλιόχρους, ἔχοντες διαφόρους γλώσσας, ἔθιμα καὶ θεοσκείας. Αἱ νῆσοι αὗται εἶνε ὕγεια καὶ εὐφορωτάται. παράγουσι ἀρόθωνδρα, κοκκοφοίνικας, πορτοκάλια κλπ εἰς δὲ τὴν Νότιον Πολυνησίαν εἰσδίδει καθ' ἐκίστην μετὰ τοῦ χριστιανισμοῦ καὶ ὁ εὐρωπαϊκὸς πολιτισμός.

Τ Ε Λ Ο Σ.

